

306

NARIADENIE VLÁDY Slovenskej republiky

z 9. júla 2003,

ktorým sa ustanovujú opatrenia na ochranu proti určitým zoonózam a určitým pôvodcom zoonóz u zvierat a v produktoch živočíšneho pôvodu na účely zabránenia ohniskám nákaz a intoxikácií prenášaných potravinami

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje postupy zhromažďovania informácií o zoonózach a pôvodcoch zoonóz a opatrenia, ktoré treba prijať vzhľadom na zoonózy v Slovenskej republike.

§ 2

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) zoonózou každá choroba alebo infekcia, ktorá sa môže preniesť prirodzeným spôsobom zo zvierat na človeka,
- b) pôvodcom zoonózy každá baktéria, vírus alebo parazit, ktorý môže vyvolať vznik zoonózy,
- c) schváleným laboratóriom laboratórium schválené alebo uznané Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) vyšetrovať úradné vzorky na účel zistenia pôvodcu zoonózy,
- d) vzorkou vzorka odobratá vlastníkom alebo osobou zodpovednou za prevádzkareň alebo za zvieratá alebo odobratá v ich mene na účel vyšetrenia pôvodcu zoonózy,
- e) úradnou vzorkou vzorka odobratá príslušným orgánom veterinárnej správy¹⁾ na vyšetrenie pôvodcu zoonózy; úradná vzorka je opatrená údajmi týkajúcimi sa druhov, typu, množstva a metódy odberu

a označením pôvodu zvieratá alebo produktu živočíšneho pôvodu; táto vzorka sa musí odobrať bez predchádzajúceho upozornenia,

- f) príslušným orgánom orgán veterinárnej správy,¹⁾ ktorý je zodpovedný za ustanovenia v oblasti monitoringu týkajúce sa zdravia ľudí, zdravia zvierat a iných veterinárnych otázok vyplývajúcich z tohto nariadenia, alebo každý iný orgán, ktorý bol poverený touto zodpovednosťou.

§ 3

(1) Opatrenia prijaté príslušným orgánom podľa tohto nariadenia musia byť zladené na národnej a miestnej úrovni, najmä ak ide o epidemiologický prieskum.

(2) Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe pomáhajú schválené laboratóriá.

(3) Štátna veterinárna a potravinová správa schváli²⁾ národné referenčné laboratóriá na zoonózy a pôvodcov zoonóz uvedených v prílohe č. 2 bode 1, v ktorých sa môže vykonať identifikácia pôvodcu zoonózy, alebo definitívne potvrdenie jeho prítomnosti.

§ 4

Štátna veterinárna a potravinová správa zabezpečí, aby

- a) prevádzkovatelia alebo správcovia prevádzkarní schválení³⁾ v súlade s osobitnými predpismi⁴⁾ povinne uchovávali výsledky vyšetrení na prítomnosť zoonóz uvedených v prílohe č. 2 bode 1 počas minimálneho obdobia určeného príslušným orgánom a oznamovali výsledky príslušnému orgánu na jeho žiadosť,
- b) izolácia a identifikácia pôvodcu zoonóz alebo potvrdenie akéhokoľvek iného dôkazu o ich prítomnosti spočívala na osobe zodpovednej za laboratórium,

¹⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ § 6 ods. 2 písm. n) zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁾ § 37 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého hydínového mäsa na trh.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 286/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní na trh mäsových výrobkov a určitých ostatných produktov živočíšneho pôvodu.

- alebo ak sa identifikácia vykonáva inde ako v laboratóriu, osobe zodpovednej za vyšetrenie,
- c) diagnóza a identifikácia pôvodcu zoonóz boli ohlásené regionálnej veterinárnej a potravinovej správe,
  - d) príslušný orgán zhromažďoval informácie o všetkých pôvodcoch zoonóz, ktorých prítomnosť bola potvrdená v priebehu uskutočnených testov alebo vyšetrení, a o všetkých klinických prípadoch zoonóz uvedených v prílohe č. 2 bode 1, ktoré boli zistené u človeka alebo u zvierat,
  - e) pravidelná informácia o klinických prípadoch zaznamenaných v súlade s písmenom d) bola odovzdaná ostatným členským štátom a Stálemu veterinárnemu výboru Európskej únie.

§ 5

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa vyhodnotí zozbierané informácie a oznámi Európskej komisii každý rok k 31. máju smery a zdroje infekcií vyvolávajúcich zoonózy, ktoré sa zaznamenali počas predchádzajúceho roka.

(2) Štátna veterinárna a potravinová správa predloží hlásenia alebo doplňujúce informácie kedykoľvek na požiadanie Európskej komisie.

§ 6

Systémy sledovania pohybu chovných zvierat ustanovené osobitným predpisom⁵⁾ príslušný orgán uvedie do platnosti vo vzťahu k opatreniam proti zoonózam a pôvodcom zoonóz prijatých podľa tohto nariadenia.

§ 7

- (1) Štátna veterinárna a potravinová správa
- a) predloží Európskej komisii pred ustanoveným termínom opatrenia, ktoré realizuje na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia vzhľadom na zoonózy uvedené v prílohe č. 2 bodoch 1 a 2 s výnimkou tých, ktoré už boli prijaté proti brucelóze a tuberkulóze podľa už schválených plánov v rámci príslušných osobitných predpisov; môže tam zahrnúť aj opatrenia na zisťovanie zoonóz a pôvodcov zoonóz uvedených v prílohe č. 2 bode 3,
  - b) v prípade, ak existujú plány na zisťovanie zoonóz uvedených v prílohe č. 2 bode 2, môže ich predložiť Európskej komisii ako informácie požadované v súlade s písmenom a),
  - c) podáva každý rok Európskej komisii správu o epidemiologickej situácii vzhľadom na trichinelózu.

(2) Štátna veterinárna a potravinová správa v prípade salmonel hydiny odovzdá v ustanovenom termíne Európskej komisii plány vyhotovené v súlade s krité-

riami ustanovenými v prílohách č. 3 a 4. Tieto plány musia

- a) v prípade, ak ide o salmonely, upresňovať opatrenia prijaté na dosiahnutie súladu s minimálnymi požiadavkami uvedenými v prílohe č. 4,
- b) brať do úvahy špecifickú situáciu v Slovenskej republike,
- c) uviesť počet schválených laboratórií, v ktorých sa budú robiť vyšetrenia na identifikáciu salmonel, a postupy schvaľovania týchto laboratórií.

§ 8

Regionálna veterinárna a potravinová správa

- a) uvedie do praxe minimálne opatrenia ustanovené proti salmonelle v prílohe č. 4 časti A,
- b) ustanoví pravidlá upresňujúce opatrenia, ktoré sa majú prijať na vyvarovanie sa zavlečenia salmonel do chovu, pritom zohľadňuje zásady podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 9

V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 bode 1 môžu odborníci Európskej komisie vykonávať v spolupráci s príslušnými orgánmi kontroly na mieste v Slovenskej republike. Pri týchto kontrolách môžu overovať kontrolou reprezentatívneho počtu chovov, ako sa zabezpečuje dodržiavanie tohto nariadenia. Príslušné orgány veterinárnej správy, iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytujú týmto odborníkom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc, najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, prevádzkarní, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu. Príslušné orgány prijímajú všetky opatrenia, ktoré sú vzhľadom na výsledky kontrol potrebné. Ak príslušné orgány neprijmú tieto opatrenia, môžu orgány Európskych spoločenstiev po prešetrení situácie rozhodnúť o prijatí vhodných opatrení.

§ 10

Ochranné opatrenia nariadené podľa osobitného predpisu⁷⁾ týkajúce sa veterinárnych kontrol, ktoré sa majú vykonávať pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi, sa vzťahujú na potreby tohto nariadenia.

§ 11

Národné referenčné laboratóriá spolupracujú s referenčnými laboratóriami Európskeho spoločenstva, ktorých zoznam je v prílohe č. 5.

⁵⁾ § 18 a 19 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁶⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z. o zdravotných podmienkach pri výmenách hydiny a násadových vajec s členskými štátmi, pri ich premiestňovaní a dovoze z tretích krajín.

⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

§ 12

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa požaduje od tretích krajín alebo časti tretích krajín, z ktorých sú zo zdravotného hľadiska povolené dovozy, predloženie plánu, ktorý udáva podrobnosti záruk poskytnutých touto krajinou vzhľadom na kontrolu zoonóz a pôvodcov zoonóz.

(2) Tieto záruky nesmú mať menší účinok, ako to vyplýva zo záruk podľa tohto nariadenia.

§ 13

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. augusta 2003 s výnimkou ustanovení § 4 písm. e) a § 12 ods. 1, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikulaš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 306/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

1. Smernica Rady 92/117/EHS zo 17. decembra 1992 týkajúca sa opatrení na ochranu proti určitým zoonózam a určitým pôvodcom zoonóz u zvierat a vo výrobkoch živočíšneho pôvodu s cieľom zabrániť ohniskám infekcie a intoxikácie spôsobeným požívatinami (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 62, 15. 3. 1993, s. 38) v znení
smernice Rady 97/22/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 113, 30. 4. 1997, s. 9),
smernice Rady 1999/72/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 210, 10. 8. 1999, s. 12).
2. Rozhodnutie Rady 95/1/ES z 1. januára 1995 upravujúce dokumenty týkajúce sa prijímania nových členských štátov do Európskej únie (Úradný vestník Európskych spoločenstiev C 241, 29. 8. 1994, s. 9).

Právne predpisy Európskych spoločenstiev sú preložené do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nazrieť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 306/2003 Z. z.

ZOZNAM ZOONÓZ

1. a) Tuberkulóza spôsobená *Mycobacterium bovis*
b) Brucelóza a jej pôvodcovia
c) Salmonelóza a jej pôvodcovia
d) Trichinelóza
2. a) Kamylobakteriόza
b) Echinokokόza
c) Listeriόza
d) Besnota
e) Toxoplazmόza
f) Yersiniόza
g) Ďalšie zoonόzy a jej pôvodcovia
3. Všetky ostatné zoonόzy neobjavené v Eurόpskom spoločenstve a pôvodcovia týchto zoonόz

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 306/2003 Z. z.

KRITÉRIÁ NA VYPRACOVANIE PLÁNOV NA SLEDOVANIE SALMONEL V KŔDĽOCH HYDINY

1. Plány musia uvádzať
  - a) počet a typ vzoriek, ktoré sa majú odobrať,
  - b) počet a typ úradných vzoriek, ktoré sa majú odobrať,
  - c) metódy odberu vzoriek,
  - d) metódy vyšetrenia vzoriek a identifikáciu pôvodcov zoonóz.
2. Plány musia brať ohľad na tieto kritériá na stanovenie postupov odberu vzoriek:
  - a) faktory, ktoré môžu podporovať šírenie jednej zoonózy alebo viacerých zoonóz,
  - b) anamnézu dotyčnej zoonózy u domácich alebo voľne žijúcich zvierat v danej krajine alebo v oblasti,
  - c) príslušnú populáciu zvierat vzhľadom na
    1. celkovú veľkosť populácie,
    2. homogénnosť skupiny populácie,
    3. vek zvierat,
    4. živočíšnu výrobu,
  - d) životné prostredie hospodárstva vzhľadom na
    1. regionálne rozdiely,
    2. hustotu stád,
    3. vzťahy s mestskými oblasťami,
    4. vzťahy s oblasťami s populáciou voľne žijúcich zvierat,
  - e) výrobné systémy hospodárenia, ktoré zahŕňajú
    1. jednotky intenzívneho hospodárenia,
    2. jednotky extenzívneho hospodárenia,
    3. systémy chovu, najmä režimy kŕmenia a opatrenia na starostlivosť o zdravie zvierat,
  - f) problémy, ktoré sa môžu objaviť vo svetle známych predchádzajúcich prípadov a iných informácií,
  - g) stupeň požadovanej ochrany podľa povahy a závažnosti príslušnej zoonózy.

Príloha č. 4**k nariadeniu vlády č. 306/2003 Z. z.****KONTROLA SALMONEL****Časť A****SLEDOVANIE A KONTROLA VÝSKYTU SALMONEL V REPRODUKČNÝCH KŔDĽOCH****1. Reprodukčné krdle**

Reprodukčný krdel' obsahuje najmenej 250 vtákov (*Gallus gallus*) ošetrovaných alebo chovaných v jednej prevádzkarni na účely produkcie násadových vajec.

2. Sledovanie salmonel v reprodukčných krdľoch

Vlastník alebo osoba zodpovedná za liahne alebo reprodukčné krdle musí na vlastné náklady robiť odbery vzoriek na analýzu na účely odhalenia salmonely buď v schválenom národnom laboratóriu, alebo v laboratóriu uznanom príslušným orgánom, pričom sa rešpektujú minimálne úrovne uvedených odoberaných vzoriek.

A. ODCHOVNÉ KŔDLE

1. Pri vtákoch chovaných na účel reprodukcie musia byť vzorky odoberaté minimálne od jednodňových kurčiat, od štvortýždňových kurčiat a od mládok dva týždne pred začatím znášky.
2. Odoberané vzorky musia obsahovať:
  - a) v prípade jednodňových kurčiat – odbery vykonané na vnútorných stenách škatúl, v ktorých boli kurčatá zaslané do chovu, a z uhynutých kurčiat nájdených pri príchode, a
  - b) v prípade mládok starých štyri týždne alebo v prípade odberov vykonaných dva týždne pred začatím znášky mládok – vzorky trusu; každá vzorka je zložená zo samostatných čerstvých vzoriek trusu, z ktorých každá váži najmenej jeden gram a je odoberatá buď ľubovoľne na určitom počte bodov budovy, v ktorom sú vtáky držané, alebo ak majú vtáky voľný prístup do viac ako jednej budovy jedného určeného chovu, je odoberatá z každej skupiny budov chovu, v ktorom sú vtáky držané,
  - c) počet miest, z ktorých sa majú odobrať rôzne vzorky trusu na vytvorenie súborného vzorku, je uvedený v tejto tabuľke:

Počet vtákov držaných v jednej budove	Počet vzoriek trusu, ktoré sa majú odobrať v budove alebo skupine budov chovu
1 – 24	(počet rovnaký s počtom vtákov až do maxima 20)
25 – 29	20
30 – 39	25
40 – 49	30
50 – 59	35
60 – 89	40
90 – 199	50
200 – 499	55
500 alebo viac	60

B. DOSPELÉ REPRODUKČNÉ KŔDLE

1. U všetkých dospelých reprodukčných krdľov musia byť odoberané vzorky najmenej každé dva týždne počas obdobia znášky.
2. U reprodukčných krdľov, ktoré znášajú vajcia v liahni s celkovou kapacitou inkubácie menej než tisíc vajec, sa musia vykonať odbery vzoriek v chove a odbery obsahujú súhrnné vzorky trusu, ktoré sú vytvorené z jednotlivých vzoriek trusu, z ktorých každá váži najmenej 1g, zozbieraných podľa bodu 2 A.2 písm. b).
3. U reprodukčných krdľov, ktoré znášajú vajcia v liahni s celkovou kapacitou inkubácie tisíc vajec alebo viac, sa musia vykonať odbery vzoriek v liahni a tieto odbery by mali obsahovať
  - a) súhrnné vzorky mekonia odoberatého z 250 kurčiat vyliahnutých z vajec zaslaných do liahne z každého reprodukčného krdľa, alebo

- b) vzorky uhynutých 50 kurčiat, ktoré sú mŕtve v škrupine vajec alebo sa vyliarli z vajec zaslaných do liahne z každého reprodukčného krdľa.
4. Tieto vzorky sa môžu takisto odobrať z reprodukčných krdľov, ktoré majú menej ako 250 vtákov, ktoré znášajú vajcia v liahniach s celkovou kapacitou inkubácie tisíc vajec alebo viac.
5. Každých osem týždňov musia byť odbery vzoriek ustanovené v bode B nahradené úradným odberom vzoriek, ktorý sa vykonáva v súlade s bodom 4.

C. VYŠETRENIE VZORIEK NA SALMONELU

Celkové množstvo vzoriek odobratých v každej budove môže byť na potreby analýzy zoskupené.

Analýzy a testy na salmonelu sa robia podľa úradných metód schválených podľa osobitného predpisu.¹⁾

3. Hlásenie výsledkov

V prípade, ak je po uskutočnenom sledovaní v súlade s bodom 2 odhalená v reprodukčnom krdli prítomnosť *Salmonella enteritidis* alebo *Salmonella typhimurium*, osoba zodpovedná za laboratórium uskutočňujúce vyšetrenie, osoba vykonávajúca vyšetrenie alebo vlastník krdľa to oznámi regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.

4. Vyšetrovanie krdľov vyhlásených po sledovaní za pozitívne

V prípade, ak je výskyt *Salmonella enteritidis* alebo *Salmonella typhimurium* ohlásený v súlade s bodom 3, krdel' je podrobený úradnému odberu vzoriek na potvrdenie prvých výsledkov. Vzorky z vtákov sa musia odobrať náhodne v rámci každej budovy chrániacej vtákov v chove, počet vzoriek sa zvolí podľa tabuľky v bode 2 A.2 písm. c). Na účel kontroly sa musia vtáky z každej budovy zoskupiť do skupiny po päť kusov a od každého vtáka tejto skupiny sa musia vyšetriť vzorky pečene, vaječníc a čriev na salmonelu, buď použitím analýz a testov uznávaných podľa postupu ustanovenom v súlade s osobitným predpisom príslušného úradu, alebo podľa overených a otestovaných vnútroštátnych metodík.

5. Opatrenia, ktoré sa majú prijať v súvislosti s krdľami, v ktorých je infekcia potvrdená

Opatrenia musia byť v súlade s týmito minimálnymi požiadavkami:

1. V prípade, ak je po vyšetrení vykonanom v súlade s bodom 4 potvrdená prítomnosť *Salmonella enteritidis* alebo *Salmonella typhimurium* u vtákov v budove, musia sa prijať tieto opatrenia:
  - a) žiaden vták nesmie opustiť dotýčnú budovu s výnimkou povolenia príslušného orgánu na účel porazenia a deštrukcie pod kontrolou alebo na účel porazenia na jatkách ustanoveného príslušným orgánom podľa písmena c),
  - b) neinkubované vajcia pochádzajúce od vtákov z dotýčnej budovy sa musia buď neškodne odstrániť na mieste, alebo po vhodnom označení sa musia dopraviť pod kontrolou do zariadenia schváleného na spracovanie vajec, aby tam boli ošetrené teplom v súlade s požiadavkami osobitného predpisu,²⁾
  - c) všetky vtáky v budove sa musia zabiť v súlade s požiadavkami osobitného predpisu;³⁾ úradný veterinár na bitúnku je informovaný o rozhodnutí o zabití v súlade s požiadavkami osobitného predpisu³⁾ alebo sa musia zabiť a neškodne odstrániť spôsobom, ktorý maximálne zníži riziko šírenia salmonely.
2. Keď budova obývaná krdľami infikovanými *Salmonella enteritidis* alebo *Salmonella typhimurium* bola zbavená vtákov, musí sa urobiť dôkladná očista a dezinfekcia vrátane bezpečného odstránenia trusu alebo podstielky podľa postupu určeného regionálnou veterinárnou a potravinovou správou. Opätovné osadenie musí byť zabezpečené kurčatami zodpovedajúcimi požiadavkám bodu 2 A.1.
3. Ak násadové vajcia pochádzajúce z krdľov, v ktorých bola potvrdená prítomnosť *Salmonella enteritidis* alebo *Salmonella typhimurium*, sú stále prítomné v liahni, musia byť neškodne odstránené alebo sa musí s nimi zaobchádzať ako s veľmi nebezpečným materiálom v súlade s osobitným predpisom.⁴⁾

6. Regionálna veterinárna a potravinová správa môže odložiť povinnú deštrukciu stanovenú v bode 5.1 písm. b) a požiadavku porážky uvedenú v bode 5.1 písm. c), ak zaistí, že

- a) sa neobchodovalo so žiadnymi neinkubovanými vajcami z krdľov, na ktoré sa vzťahuje odsek 1 bodu 5.1 písm. b), s výnimkou obchodovania na účel ošetrovania v súlade s príslušným predpisom,⁵⁾
  - b) sa z krdľa nepremiestňovala žiadna živá hydina vrátane jednodňových kurčiat s výnimkou hydiny určenej na okamžitú porážku v súlade s bodom 5.1 písm. c),
- a to dovedy, kým regionálna veterinárna a potravinová správa zistí, že infekcia spôsobená *Salmonella enteritidis* alebo *Salmonella typhimurium* sa už nevyskytuje.

¹⁾ § 14 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ § 28 zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.

⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z. o hygienických požiadavkách a požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní vaječných výrobkov na trh.

Ak regionálna veterinárna a potravinová správa využije možnosť ustanovenú v písmene a), nemá nárok na finančnú pomoc Európskeho spoločenstva.

7. V určenom termíne regionálna veterinárna a potravinová správa

- a) uzná systémy stáleho dohľadu založené na sérologických kontrolách chovu, ak poskytujú záruky rovnocenné systému inšpekcie v liahni ustanovenom v bode 2 A.1, 2 B.3, 2 B.4 a v bode C,
- b) schváli pre rozmnožovacie krdle alternatívne riešenia povinného zabitia ustanoveného v bode 5.1 písm. c), ako je ošetrovanie antibiotikami,
- c) ustanoví špecifické pravidlá na účel ochrany hodnotného genetického materiálu.

Časť B

KONTROLA SALMONELY NA KONEČNOM VÝROBNOM STUPNI KŔMNYCH ZMESÍ PRE HYDINU

V prípade úradných odberov vzoriek v chove alebo v prípadoch odôvodneného podozrenia vykoná štátna veterinárna a potravinová správa odbery kŕmnych zmesí používaných na kŕmenie hydiny.

Ak je nejaká vzorka pozitívna na salmonelu, regionálna veterinárna a potravinová správa začne vyšetrowanie s cieľom

- a) identifikovať zdroj kontaminácie, najmä prostredníctvom úradných vzoriek odobratých v rôznych štádiách výroby,
- b) prešetriť uplatňovanie pravidiel a kontrol týkajúcich sa odstraňovania a spracovania živočíšnych odpadov, najmä tých, ktoré sú uvedené v súlade s osobitným predpisom,⁴⁾
- c) určiť správne postupy výrobných procesov a zabezpečiť súlad s uznanými postupmi.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 306/2003 Z. z.

ZOZNAM REFERENČNÝCH LABORATÓRIÍ EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA NA ZOONÓZY

1. Epidemiológia zoonóz

Institut für Veterinärmedizin
(Robert von Ostertag-Institut)
Postfach 33 00 13
Thielallee 88/92
D-1000 Berlin (Nemecká spolková republika)

2. Salmonely

Rijksinstituut voor de Volksgezondheid
PO Box 1
NL-3720 BA Bilthoven (Holandsko)

307

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z. 9. júla 2003,

ktorým sa upravujú požiadavky na zdravie zvierat pri výmene a dovoze produktov živočíšneho pôvodu, ktoré nepodliehajú iným veterinárnym požiadavkám

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov ustanovuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe č. 1.

(2) Týmto nariadením sa ustanovujú veterinárne požiadavky a hygienické požiadavky na výmenu a dovoz produktov živočíšneho pôvodu vrátane obchodných vzoriek odobratých z takýchto produktov (ďalej len „produkt“), ktoré nepodliehajú iným veterinárnym požiadavkám v záujme zdravia ľudí, na ktoré sa nevzťahujú požiadavky podľa osobitných predpisov.¹⁾

(3) Týmto nariadením nie je dotknuté dodržiavanie obmedzení pri výmene alebo dovoze produktov živočíšneho pôvodu podliehajúcich osobitným predpisom.¹⁾

§ 2

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) výmenou výmena podľa osobitného predpisu,²⁾
- b) obchodnou vzorkou vzorka bez obchodnej hodnoty odobratá z prevádzkarne, ktorá predstavuje produkt živočíšneho pôvodu vyrábaný v tejto prevádzkarni alebo ktorá predstavuje vzorku produktu živočíšneho pôvodu, ktorého výroba sa zamýšľa a ktorá na účely následného vyšetrovania musí zod-

- povedať druhu produktu, jeho zloženiu a druhu zvieratá, z ktorého sa získala,
- c) závažným prenosným ochorením každé ochorenie, ktoré je uvedené v osobitnom predpise,³⁾
  - d) patogénnym agensom akákoľvek skupina alebo kultúra organizmov alebo akýkoľvek derivát vyskytujúci sa samostatne alebo vo forme zámernej kombinácie takýchto skupín alebo kultúr organizmov, ktoré majú schopnosť vyvolať ochorenie u akéhokoľvek živočícha okrem človeka a rovnako akéhokoľvek modifikované deriváty týchto organizmov, ktoré môžu nosiť alebo prenášať živočíšny patogén alebo tkanivo, bunkovú kultúru, sekrety alebo exkréty, ktoré môžu byť nositeľom živočíšneho patogénu alebo ktoré môžu živočíšny patogénny agens prenášať; to sa nevzťahuje na veterinárne medicínske imunologické lieky, ktoré sú schválené podľa osobitného predpisu,⁴⁾
  - e) spracovanou živočíšnou bielkovinou určenou na výživu ľudí bielkoviny, ako sú škvarky, mäsová múčka a múčka z bravčových koží.⁵⁾

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v nariadeniach,⁶⁾ ktorými sa transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohách č. 1 tých nariadení.

§ 3

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky⁷⁾ (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) zabezpečí, aby

- a) výmena a dovoz produktov živočíšneho pôvodu neboli zakázané ani obmedzené inými hygienickými a veterinárnymi požiadavkami než tými, ktoré sú uvedené v tomto nariadení alebo v iných osobit-

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z. o podrobnostiach veterinárných kontrol pri výmenách produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

²⁾ § 2 písm. d) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

³⁾ Príloha č. 4 k zákonu č. 488/2002 Z. z.

⁴⁾ § 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 518/2001 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o registrácii liekov.

⁵⁾ § 2 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 286/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní na trh mäsových výrobkov a určitých ostatných produktov živočíšneho pôvodu.

⁶⁾ § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z.

§ 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

§ 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárných kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky z tretích krajín.

⁷⁾ § 6 zákona č. 488/2002 Z. z.

- ných predpisoch, a najmä prijatými ochrannými opatreniami,
- b) žiadny nový produkt živočíšneho pôvodu určený na výživu ľudí nebol predmetom výmeny alebo dovozu, kým sa nerozhodne o takomto produkte po zhodnotení reálneho rizika rozširovania závažných prenosných ochorení, ktoré by mohlo vyplývať z premiestňovania produktu nielen na druhy zvierat, z ktorých produkt pochádza, ale aj na iné druhy, ktoré by mohli prenášať nákazu, stať sa zdrojom nákaz alebo predstavovať riziko pre zdravie ľudí,
- c) ostatné produkty živočíšneho pôvodu uvedené v osobitnom predpise⁵⁾ nemohli byť predmetom výmeny alebo dovozu z tretích krajín, ak nespĺňajú požiadavky tohto nariadenia.

§ 4

- (1) Predmetom výmeny môžu byť produkty živočíšneho pôvodu uvedené v prílohách č. 2 a 3 a v § 3 písm. b) a c) vtedy, ak
- a) vyhovujú požiadavkám uvedeným v § 5 a osobitným požiadavkám uvedeným v prílohách č. 2 a 3,
- b) pochádzajú z prevádzkarne, ktorá vzhľadom na požiadavky uvedené v prílohách č. 2 a 3 pre produkty živočíšneho pôvodu vyrobené v tejto prevádzkarni zabezpečí
1. dodržanie požiadaviek podľa tohto nariadenia,
  2. vytvorenie a zavedenie postupov sledovania a kontroly kritických bodov v súvislosti s používanými výrobnými procesmi,
  3. v závislosti od druhu produktov živočíšneho pôvodu odber vzoriek na vyšetrenie v laboratóriu schválenom štátnou veterinárnou a potravinovou správou⁶⁾ na overenie dodržiavania požiadaviek ustanovených týmto nariadením,
  4. uchovávanie písomných alebo iných záznamov o údajoch získaných podľa prvého až tretieho bodu a ich predkladanie príslušnému orgánu veterinárnej správy⁹⁾ výsledky rôznych kontrol a testov sa uchovávajú najmenej počas dvoch rokov,
  5. označovanie alebo etiketovanie produktov živočíšneho pôvodu,
  6. informovanie príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správy¹⁰⁾ o prípadoch, keď sa na základe laboratórneho vyšetrenia alebo na základe iných dostupných informácií zistilo vážne riziko pre zdravie zvierat alebo ľudí,
  7. uvedenie do predaja len takých produktov živočíšneho pôvodu, ktoré sú sprevádzané obchodným dokladom s uvedením druhu produktu, názvu a prípadne úradného čísla¹¹⁾ schválenej prevádzkarne,
- c) sú pod dozorom príslušného orgánu veterinárnej

- správy,⁹⁾ ktorý zabezpečí, aby prevádzkovateľ alebo zodpovedný zástupca dodržiavali požiadavky ustanovené týmto nariadením,
- d) pochádzajú z prevádzkarne, ktorá je zaregistrovaná štátnou veterinárnou a potravinovou správou.

(2) Prevádzkareň je pod dozorom vykonávaným regionálnymi veterinárnymi a potravinovými správami, zameraným na zabezpečenie dodržiavania požiadaviek tohto nariadenia prevádzkovateľom alebo správcom.

(3) Prevádzkareň je registrovaná štátnou veterinárnou a potravinovou správou na základe poskytnutých záruk dodržiavania požiadaviek tohto nariadenia.

§ 5

(1) Regionálne veterinárne a potravinové správy zabezpečia vykonanie všetkých opatrení nevyhnutných na to, aby sa okrem tepelne ošetrených produktov do predaja nedostali produkty živočíšneho pôvodu uvedené v prílohách č. 2 a 3, pochádzajúce z hospodárstva nachádzajúceho sa v pásme podliehajúcim obmedzeniam v dôsledku výskytu choroby, na ktorú je druh zvierat, z ktorého produkty pochádzajú, vnímavý, alebo pochádzajúce z prevádzkarne alebo pásma, z ktorého by každé premiestnenie alebo výmena mohli znamenať nebezpečenstvo ohrozenia nálezovej situácie štátu.

(2) Výnimku pri premiestňovaní určitých produktov živočíšneho pôvodu môže povoliť štátna veterinárna a potravinová správa.

§ 6

(1) Na produkty a patogénne agensy sa okrem tohto nariadenia vzťahujú aj pravidlá o kontrole podľa osobitného predpisu,¹⁾ najmä organizácia kontrol, ktoré sa majú vykonať, a na dôsledky, ktoré z nich vyplývajú.

(2) Na produkty, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, sa primerane vzťahujú aj ustanovenia osobitného predpisu.¹²⁾

(3) Na účely výmeny produktov sa na prevádzkarne, ktoré dodávajú produkty živočíšneho pôvodu, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, primerane vzťahujú aj ustanovenia osobitného predpisu.¹³⁾

(4) V prípade podozrenia z nedodržania nariadenia štátna veterinárna a potravinová správa vykoná všetky kontroly, ktoré považuje na tento účel za vhodné.

(5) Okrem postihov a sankcií podľa osobitných predpisov¹⁴⁾ regionálne veterinárne a potravinové správy v rámci svojej pôsobnosti¹⁵⁾ v prípade porušenia tohto

⁶⁾ § 6 ods. 2 písm. o) zákona č. 488/2002 Z. z.

⁹⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁰⁾ § 8 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹¹⁾ § 37 ods. 10 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹²⁾ § 10 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

¹³⁾ § 12 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

¹⁴⁾ § 43 a 44 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁵⁾ § 8 ods. 3 písm. f) zákona č. 488/2002 Z. z.

nariadenia ukladajú opatrenia, najmä ak sa zistí, že údaje vo vystavenom certifikáte alebo dokladoch sú v rozpore so skutočným stavom produktov uvedených v prílohách č. 2 a 3, alebo ak tieto produkty nezodpovedajú požiadavkám tohto nariadenia alebo neboli kontrolované v súlade s týmto nariadením.

§ 7

Predmetom dovozu môžu byť produkty uvedené v prílohách č. 2 a 3 a v § 3 písm. b) a c), ak spĺňajú požiadavky podľa § 3 písm. b) a c) a § 4 a § 6 písm. b) a c).

§ 8

(1) Produkty živočíšneho pôvodu uvedené v prílohách č. 2 a 3 a v § 3 písm. b) a c) možno doviesť do Slovenskej republiky len vtedy, ak spĺňajú požiadavky podľa § 7 a ak

- a) pochádzajú z tretej krajiny alebo z časti tretej krajiny uvedenej v zozname zostavenom a aktualizovanom podľa osobitného predpisu,¹⁶⁾
- b) pochádzajú z prevádzkarní uvedených v zozname podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾ ak nie je v prílohe č. 3 uvedené inak,
- c) produkty v prípadoch stanovených v prílohách č. 2 a 3 a v § 3 písm. b) a c) sú sprevádzané zdravotným certifikátom podľa osobitného predpisu,¹⁶⁾ ktorý potvrdzuje, že produkty spĺňajú dodatočné podmienky alebo poskytujú záruky rovnocenné zárukám uvedeným v odseku 3 písm. a) a pochádzajú z prevádzok, ktoré poskytujú tieto záruky. Sprevádzajúci veterinárny certifikát musí byť podpísaný úradným veterinárnym lekárom.

(2) Veterinárni odborníci Európskej komisie môžu v spolupráci s príslušným orgánom veterinárnej správy vykonávať kontroly na mieste, aby overili, či záruky poskytované tretími krajinami a týkajúce sa podmienok výroby a uvádzania produktov živočíšneho pôvodu na trh sa môžu považovať za rovnocenné zárukám vyžadovaným v Slovenskej republike.¹⁷⁾

(3) Do zostavenia zoznamov podľa odseku 1 písm. a) a b) Slovenská republika je oprávnená pokračovať v kontrolách uvedených v osobitnom predpise,¹⁸⁾ ako aj používať národné certifikáty pre dovážané produkty v rámci právnych predpisov platných v Slovenskej republike.

§ 9

Na organizáciu kontrol, dôsledky vyplývajúce z týchto kontrol, ako aj na realizáciu ochranných opatrení sa uplatňujú zásady a pravidlá ustanovené v osobitných predpisoch.¹⁹⁾

§ 10

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa môže povoliť zásielku produktov živočíšneho pôvodu uvedených v prílohách č. 2 a 3 z tretích krajín vo forme obchodných vzoriek.

(2) Zásielku produktov živočíšneho pôvodu musí sprevádzať povolenie, ktoré obsahuje všetky podrobnosti o osobitných podmienkach dovozu vrátane všetkých výnimiek z kontrol uvedených v osobitnom predpise.⁶⁾

(3) Ak zásielka produktov živočíšneho pôvodu vstupuje na územie Slovenskej republiky na účel tranzitu do členského štátu Európskych spoločenstiev, príslušný orgán veterinárnej správy zistí, či zásielku sprevádza príslušné povolenie. Preprava zásielky sa uskutočňuje v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu.¹⁸⁾ Zodpovednosť za to, že zásielka spĺňa podmienky povolenia, má štát, ktorý povolenie vydáva. Tento štát zároveň povoľuje vstup zásielky na svoje územie.

§ 11

(1) Slovenská republika je oprávnená požadovať na vstup produktov živočíšneho pôvodu uvedených v prílohách č. 2 a 3 a v § 3 písm. b) a c), vyrobených na území členského štátu Európskych spoločenstiev a tranzitujúcich územím tretieho štátu, na svoje územie vydanie veterinárneho certifikátu, ktorý osvedčuje súlad s požiadavkami tohto nariadenia.

(2) Ak Slovenská republika využije možnosť uvedenú v odseku 1, hlavný veterinárny lekár informuje o tom Európsku komisiu a členské štáty.

§ 12

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003 s výnimkou § 11 ods. 2, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikuláš Dzurinda v. r.

¹⁶⁾ § 24 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁷⁾ § 31 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z.

¹⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z. o princípoch ovplyvňujúcich organizáciu veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich na územie Slovenskej republiky z tretích krajín.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 301/2003 Z. z.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 307/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 92/118/EHS zo 17. decembra 1992 upravujúca požiadavky na zdravie zvierat v záujme zdravia ľudí pri výmene a dovoze produktov živočíšneho pôvodu, ktoré nepodliehajú iným veterinárnym požiadavkám stanoveným v špecifických pravidlách Európskeho spoločenstva uvedených v Prílohe A (1) k smernici 89/662/EHS, a ohľadne patogénov k smernici 90/425 EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 62, 15. 3. 1993, s. 49) v znení

rozhodnutia Komisie 94/466/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 190, 26. 7. 1994, s. 26),
rozhodnutia Komisie 94/723/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 288, 9. 11. 1994, s. 48),
rozhodnutia Komisie 95/338/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 200, 24. 8. 1995, s. 35),
rozhodnutia Komisie 95/339/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 200, 24. 8. 1995, s. 36),
rozhodnutia Komisie 96/103/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 24, 31. 1. 1996, s. 28),
rozhodnutia Komisie 96/340/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 129, 30. 5. 1996, s. 35),
rozhodnutia Komisie 96/405/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 165, 4. 7. 1996, s. 40),
smernice Rady 96/90/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 13, 16. 1. 1997 s. 24),
smernice Rady 97/79/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 24, 30. 1. 1997, s. 31),
rozhodnutia Komisie 1999/724/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 290, 12. 11. 1999. s. 32),
rozhodnutia Komisie 2001/7/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 2, 5. 1. 2001, s. 27),
smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/33/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 315, 19. 11. 2002, s. 14).

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

**Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 307/2003 Z. z.**

VÝMENA ŽIVOČÍŠNYCH PRODUKTOV

ČASŤ A

Živočíšne črevá

A. Výmena

Výmena so živočíšnymi črevami je podmienená predložením dokladu špecifikujúceho pôvod prevádzkarne, ktorá musí byť

1. schválená štátnou veterinárnou a potravinovou správou, ak sú črevá solené alebo sušené v mieste pôvodu a ak sú solené alebo sušené črevá neskôr použité na iné účely,
2. v iných prípadoch schválená podľa osobitného predpisu,¹⁾ pričom črevá musia byť prepravované spôsobom, ktorý zabraňuje kontaminácii.

B. Dovoz z tretích krajín

Dovozy živočíšnych čriev z akejkoľvek tretej krajiny sú podmienené predložením certifikátu uvedeného v § 8 ods. 1 písm. c) vydaného a podpísaného úradným veterinárnym lekárom vyvážajúcej tretej krajiny, ktorý potvrdzuje, že

1. črevá pochádzajú z prevádzkarní schválených príslušným orgánom vyvážajúcej krajiny,
2. črevá boli očistené a opracované a potom nasolené alebo vybielené alebo namiesto nasolenia alebo vybielenia boli po opracovaní usušené,
3. po opracovaní podľa písmena b) boli vykonané účinné opatrenia na zabránenie rekontaminácii čriev.

ČASŤ B

Kosti a výrobky z kostí okrem kostnej múčky, rohy a výrobky z rohov okrem múčky z rohov, kopytá (paznechty) a výrobky z kopyt (paznechtov) okrem múčky z kopyt (paznechtov) určené na výživu ľudí

Výmena a dovoz uvedených produktov podliehajú týmto požiadavkám:

1. Ak ide o výmenu kostí, rohov a kopyt (paznechtov), tieto podliehajú veterinárnym požiadavkám ustanoveným v osobitnom predpise.²⁾
2. Ak ide o výmenu produktov z kostí, rohov a kopyt (paznechtov), tieto podliehajú veterinárnym požiadavkám ustanoveným v osobitnom predpise.³⁾
3. Ak ide o dovoz kostí, produktov z kostí, rohov, produktov z rohov, kopyt (paznechtov) a produktov z kopyt (paznechtov), tieto podliehajú požiadavkám ustanoveným v osobitnom predpise.⁴⁾

ČASŤ C

Spracovaná živočíšna bielkovina určená na výživu ľudí

I. Bez toho, aby boli dotknuté obmedzenia uložené v súvislosti s bovinnou spongiformnou encefalopatiou (BSE) alebo obmedzenia uložené v súvislosti s kŕmením prežúvavcov bielkovinami, ktoré pochádzajú z prežúvavcov, výmena a dovoz spracovanej živočíšnej bielkoviny podliehajú:

- a) pri výmene predložení veterinárneho certifikátu alebo zdravotného certifikátu, v ktorom sa uvádza, že požiadavky tohto nariadenia sú splnené,
- b) pri dovoze:
  1. predložení veterinárneho certifikátu alebo zdravotného certifikátu uvedeného v § 8 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia, ktorý je podpísaný úradným veterinárnym lekárom krajiny pôvodu, v ktorom sa potvrdí, že

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.

²⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 283/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu čerstvého mäsa z domáceho hovädzieho dobytku, ošípaných, z domácich oviec, kôz a z domácich nepárnokopytníkov.

³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 287/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri výmene mäsových výrobkov s členskými štátmi.

⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z. o zdravotných problémoch a problémoch veterinárnej inšpekcie pri dovoze hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných, čerstvého mäsa alebo mäsových výrobkov z tretích krajín.

- 1.1 produkty spĺňajú požiadavky podľa osobitného predpisu,⁵⁾
  - 1.2 po ošetrení boli vykonané všetky opatrenia zamedzujúce kontaminácii ošetrovaného produktu,
  - 1.3 pred odoslaním z krajiny pôvodu boli odobraté vzorky na vykonanie testov na salmonely,
  - 1.4 výsledky testov podľa bodu 1.3 boli negatívne,
  2. bez toho, aby bolo dotknuté ustanovenie bodu II., po kontrole údajov v certifikáte uvedenom v bode 1 nasleduje odber vzoriek v mieste hraničnej inšpekčnej stanice
    - 2.1 z každej zásielky voľne uložených produktov,
    - 2.2 námatkovým odberom zo zásielok pri produktoch balených vo výrobnnej prevádzkarni,
  3. na uvedenie zásielok spracovanej živočíšnej bielkoviny do obehu v Slovenskej republike je nutné preukázať negatívne výsledky testov vzoriek odobratých podľa bodu 1.3 písm. b) v prípade potreby po opätovnom spracovaní,
- c) vnútroštátne právne predpisy platné k dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, týkajúce sa požiadaviek vzťahujúcich sa na živočíšne bielkoviny v súvislosti s bovinou spongiformnou encefalopatiou alebo klusavkou, sa môžu používať dovtedy, kým nebude vydané rozhodnutie o type tepelného ošetrenia schopného zničiť pôvodcu ochorenia; výmena a dovoz mäsových múčok aj naďalej podliehajú ustanoveniam osobitného predpisu.⁶⁾
- II. Pri zásielkach voľne uložených výrobkov pochádzajúcich z tretích krajín, z ktorých šesť po sebe nasledujúcich testov bolo negatívnych, sa môžu vykonávať náhodné odbery. Ak je v priebehu takejto kontroly zistený pozitívny výsledok, musí byť o tom informovaný príslušný veterinárny orgán krajiny pôvodu, aby mohli byť vykonané vhodné opatrenia na nápravu situácie. Na tieto opatrenia musia byť upozornené hraničné inšpekčné stanice zodpovedajúce za kontrolu dovozov. V prípade ďalších pozitívnych výsledkov toho istého pôvodu musia byť až do doby, keď sa znovu splnia požiadavky ustanovené v prvej vete, vykonávané ďalšie kontroly všetkých zásielok toho istého pôvodu.
- III. Musia sa uchovávať záznamy výsledkov kontrol všetkých zásielok, z ktorých boli odoberané vzorky.
- IV. Ak bola medzi členským štátom a Slovenskou republikou uzatvorená bilaterálna dohoda umožňujúca odložiť kontrolu zásielok až na obdobie ich príchodu do miesta hraničnej kontroly členského štátu konečného určenia, v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu⁷⁾ je prekladanie zásielok povolené len v prístavoch.
- V. Ak je výsledok vyšetrenia zásielky na salmonely pozitívny, táto zásielka je
  - a) reexportovaná zo Slovenskej republiky alebo
  - b) použitá na iný účel, ako na výživu zvierat; v tomto prípade môže zásielka opustiť prístav alebo sklad len v prípade, ak netvorí súčasť krmiva pre zvieratá, alebo
  - c) opätovne spracovaná v spracovateľskej prevádzkarni schválenej v súlade s osobitným predpisom⁶⁾ alebo v prevádzkarni schválenej na dekontamináciu. Premiestnenie z prístavu alebo zo skladu podlieha schváleniu príslušným orgánom veterinárnej správy a zásielka je uvoľnená až po ošetrení a negatívnom výsledku vyšetrenia na salmonely, ktoré v súlade s osobitným predpisom⁸⁾ vykoná príslušný orgán veterinárnej správy.

ČASŤ D

Krv a produkty z krvi kopytníkov a hydiny okrem séra koňovitých

Čerstvá krv a výrobky z krvi určenej na výživu ľudí

I. Výmena

1. výmena s čerstvou krvou kopytníkov a hydiny určenou na výživu ľudí podlieha veterinárnym požiadavkám uplatňovaným pri výmene s čerstvým mäsom podľa osobitných predpisov,⁸⁾
2. výmena s produktmi z krvi určenej na výživu ľudí podlieha veterinárnym požiadavkám ustanoveným v časti F tejto prílohy,

II. Dovoz

1. dovoz čerstvej krvi domácich kopytníkov určenej na výživu ľudí je podľa osobitného predpisu¹⁾ zakázaný.

⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

⁶⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky z tretích krajín.

⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z. o podrobnostiach veterinárnych kontrol pri výmenách produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 283/2003 Z. z.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 299/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri uvádzaní na trh čerstvého hydinového mäsa, jeho výmenách s členskými štátmi a dovozoch z tretích krajín.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 300/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat a o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii králičieho mäsa a zveriny zo zverí z farmových chovov a pri ich uvádzaní na trh.

Dovoz čerstvej krvi domácej hydiny určenej na výživu ľudí podlieha veterinárnym podmienkam ustanoveným osobitným predpisom.⁹⁾ Dovozy čerstvej krvi farmovej zveri určenej na výživu ľudí podliehajú veterinárnym podmienkam, ktoré sú ustanovené v časti F tejto prílohy,

2. bez toho, aby boli dotknuté predpisy vzťahujúce sa na výrobky zo spracovaných živočíšnych krvných bielkovín uvedených v časti C tejto prílohy, podlieha dovoz produktov z krvi určenej na výživu ľudí vrátane produktov uvedených v osobitnom predpise¹⁰⁾ veterinárnym podmienkam vzťahujúcim sa na mäsové výrobky podľa osobitného predpisu⁴⁾ a podľa tohto nariadenia.

ČASŤ E

Masť, škvarené a tavené živočíšne tuky

1. Slovenská republika povolí dovoz masti, škvarených a tavených tukov z tretích krajín v súlade s § 8 ods. 1 písm. a), z ktorých je povolený dovoz čerstvého mäsa príslušných druhov zvierat.
2. Ak v krajine uvedenej v bode 1 v priebehu 12 mesiacov pred vývozom vypukne závažné prenosné ochorenie, musí každú zásielku masti alebo škvarených a tavených tukov sprevádzať zdravotný certifikát uvedený v § 8 ods. 1 písm. c), v ktorom sa potvrdí, že
  - a) masť alebo škvarené a tavené tuky boli tepelne ošetrené jedným z týchto spôsobov:
    1. teplotou najmenej 70 °C po dobu najmenej 30 minút alebo
    2. teplotou najmenej 90 °C po dobu najmenej 15 minút, alebo
    3. teplotou najmenej 80 °C v kontinuálnom systéme škvarenia alebo tavenia,
  - b) masť alebo škvarené a tavené tuky boli zabalené do nových prepravných obalov a boli urobené všetky opatrenia zabraňujúce rekontaminácii,
  - c) pri hromadnej preprave produktov bola pred použitím skontrolovaná čistota potrubí, čerpadiel, cisterien a iných nádrží alebo kamiónových cisterien používaných na prepravu produktov z výrobné prevádzkarne, a to priamo na loď alebo do zásobníkov na pobreží, alebo priamo do zariadenia.

ČASŤ F

Králičie mäso a mäso z farmovej zveri

Králičie mäso a mäso z farmovej zveri sa môže doviesť do Slovenskej republiky, ak

- a) pochádza z tretích krajín, ktoré sú uvedené:
  1. u srstnatej farmovej zveri v zozname krajín podľa § 8 ods. 1 písm. a), z ktorých sa môže dovážať čerstvé mäso zodpovedajúcich druhov zvierat podľa osobitného predpisu,³⁾
  2. u pernatej farmovej zveriny v zozname krajín podľa § 8 ods. 1 písm. a), z ktorých sa môže dovážať čerstvé hydínové mäso podľa osobitného predpisu,³⁾
  3. u králičieho mäsa v zozname podľa § 8 ods. 1 písm. a),
- b) spĺňa požiadavky ustanovené v osobitnom predpise,³⁾
- c) pochádza zo zariadení poskytujúcich záruky uvedené v písmene b) alebo do doby, než bude zostavený zoznam uvedený v písmene a) bode 3, z prevádzkarní schválených príslušnými orgánmi,
- d) je každá zásielka mäsa sprevádzaná certifikátom podľa § 8 ods. 1 písm. c).

⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 299/2003 Z. z.

¹⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 286/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní na trh mäsových výrobkov a určitých ostatných produktov živočíšneho pôvodu.

**Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 307/2003 Z. z.**

HYGIENICKÉ POŽIADAVKY

ČASŤ A

**Dovozy mäsových výrobkov získaných z hydínového mäsa, mäsa farmovej zveri,
mäsa voľne žijúcej zveri a z králičieho mäsa z tretích krajín**

Mäsové výrobky získané z hydínového mäsa, mäsa farmovej zveri, mäsa voľne žijúcej zveri a z králičieho mäsa sa môžu dovážať, ak

1. pochádzajú z tretej krajiny uvedenej v zozname podľa
  - a) osobitného predpisu¹⁾ pre mäso hydiny
  - b) osobitného predpisu²⁾ pre mäso voľne žijúcej zveri
  - c) prílohy č. 2 časti F pre králičie mäso a mäso farmovej zveri alebo pochádzajú z tretej krajiny uvedenej v osobitnom predpise;³⁾ v tomto prípade musia prejsť tepelným ošetrením v uzavretej nádobe pri hodnote F° vyššej alebo rovnajúcej sa 3,00; pri mäsových výrobkoch z mäsa iných druhov zvierat, ako je ošipaná, možno toto ošetrenie nahradiť tepelným ošetrením, pri ktorom dosiahne teplota v jadre najmenej 70 °C,
2. použité čerstvé mäso spĺňa požiadavky osobitného predpisu⁴⁾ pre mäso hydiny, spĺňa požiadavky osobitného predpisu²⁾ pre mäso voľne žijúcej zveri a spĺňa požiadavky osobitného predpisu pre králičie mäso a pre mäso farmovej zveri,⁵⁾
3. pochádzajú zo zariadení, ktoré poskytujú rovnaké záruky, ako sú tie, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise,⁵⁾ boli schválené štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky; dovozy týchto produktov aj naďalej podliehajú osobitnému predpisu,⁶⁾
4. sú pripravované, kontrolované a je s nimi manipulované v súlade s požiadavkami osobitného predpisu,⁴⁾
5. každú zásielku mäsových výrobkov sprevádza zdravotné osvedčenie.

ČASŤ B

Ostatné hygienické podmienky

I. Osobitné hygienické podmienky platné pre obchod a dovoz slimákov určených na ľudskú spotrebu

- A. Bez toho, aby boli dotknuté národné alebo medzinárodné ustanovenia o ochrane voľne žijúcich zvierat, na účely tejto časti „slimáky“ znamenajú pozemské ulitníky druhov *Helix pomatia* Linné, *Helix aspersa* Muller, *Helix lucorum* a druhu z čeľade *Achatinidae*.
- B. Slovenská republika zabezpečí, aby sa z ulít vybrané, uvarené a pripravené alebo konzervované slimáky predávali na ľudskú spotrebu, iba ak spĺňajú tieto podmienky:
  1. Slimáky musia pochádzať z prevádzkarní,
    - 1.1 ktoré spĺňajú požiadavky § 4 ods. 3 tohto nariadenia,
    - 1.2 ktoré sú schválené príslušným orgánom veterinárnej správy podľa osobitného predpisu⁶⁾ a dodržiavajú výrobné podmienky a podrobili sa zdravotným kontrolám,
    - 1.3 ktoré sa podrobujú monitorovaniu výrobných podmienok a zdravotných kontrol príslušným orgánom veterinárnej správy podľa osobitného predpisu,⁶⁾
    - 1.4 ktoré vykonávajú vlastné kontroly v súlade s osobitným predpisom,¹⁾

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 299/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri uvádzaní na trh čerstvého hydínového mäsa, jeho výmenách s členskými štátmi a dovozoch z tretích krajín.

²⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 311/2003 Z. z. o požiadavkách na ochranu zdravia zvierat a o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri usmrcovaní voľne žijúcej zveri a uvádzaní zveriny z tejto zveri na trh.

³⁾ § 20 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého hydínového mäsa na trh.

⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 300/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat a o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii králičieho mäsa a zveriny zo zveri farmových chovov a pri ich uvádzaní na trh.

⁶⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky z tretích krajín.

2. Musia sa podrobiť organoleptickým kontrolám vykonávaným odberom vzoriek. Ak organoleptické vyšetrenie odhalí, že slimáky nie sú vhodné na ľudskú spotrebu, musia sa prijať opatrenia na ich stiahnutie z trhu alebo ich návrat do prírody tak, aby sa znovu nedali použiť na ľudskú spotrebu.
  3. Na prípravu slimačieho mäsa vybraného z ulít
    - 3.1 v závislosti od rozsahu prevádzky musia prevádzkarne vyhradiť osobitné miestnosti alebo priestory na:
      - 3.1.1 skladovanie obalových materiálov,
      - 3.1.2 príjem a skladovanie živých slimákov,
      - 3.1.3 pranie, blanšírovanie alebo varenie, vyberanie z ulít, pitvanie,
      - 3.1.4 skladovanie, ak je to nutné, čistenie a oparovanie ulít,
      - 3.1.5 tepelné ošetrenie slimačieho mäsa, ak je to potrebné,
      - 3.1.6 balenie slimačieho mäsa,
      - 3.1.7 chladiarenské skladovanie hotových výrobkov.
    - 3.2 Slimáky sa musia pred varením skontrolovať. Mŕtve slimáky sa nesmú používať na ľudskú spotrebu.
    - 3.3 Po odstránení ulít sa hepatopankreas odstránený počas krájanja nesmie používať na ľudskú spotrebu.
  4. Slimáky v konzervách
Prevádzkarne musia splniť podmienky ustanovené osobitným predpisom.⁷⁾
  5. Varené a pripravené slimáky
    - 5.1 v závislosti od rozsahu prevádzky musia prevádzkarne vyčleniť miestnosti alebo priestory na
      - 5.1.1 skladovanie slimačieho mäsa bez ulít v chladiarenských skladoch,
      - 5.1.2 skladovanie čistých ulít,
      - 5.1.3 skladovanie panírovacích produktov,
      - 5.1.4 prípravu plnky
      - 5.1.5 varenie a chladenie,
      - 5.1.6 plnenie ulít slimačím mäsom a plnkou a balenie v miestnosti s regulovanou teplotou,
      - 5.1.7 mrazenie, ak sa to dá uplatniť,
      - 5.1.8 skladovanie hotových výrobkov v chladiarenských skladoch,
      - 5.1.9 produkty musia spĺňať podmienky ustanovené v osobitnom predpise.⁸⁾
    - 5.2 Slimačie mäso použité na plnenie ulít pred varením musí spĺňať podmienky ustanovené vzhľadom na slimačie mäso vybrané z ulít.
  6. Analytické metódy na stanovenie mikrobiologických požiadaviek určí príslušný orgán podľa osobitného predpisu.¹⁾ Druh kontroly, ich frekvenciu, ako aj metódy odberu vzoriek môže ustanoviť v súlade s príslušnými požiadavkami Európskych spoločenstiev všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky.
  7. Slimáky sa musia vyberať, baliť, skladovať a prepravovať za primeraných hygienických podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁶⁾
  8. Obal slimákov musí niesť identifikačné označenie obsahujúce tieto náležitosti:
    - 8.1 názov odosielajúceho štátu veľkými písmenami alebo počiatočnú hlásku či hlásky odosielajúceho štátu tlačеныmi veľkými písmenami, t. j.: AT, B, DK, D, EL, E, F, FI, IRL, I, NL, P, SE, UK, SK, za ktorými nasleduje
    - 8.2 schvaľovacie číslo prevádzkarne a jedna z týchto skratiek CE, EC, EF, EG, EK, EY.
- C. Požiadavky na dovoz sú:
1. Obal ulít vybraných, uvarených a pripravených alebo zakonzervovaných slimákov musí niesť názov alebo ISO kód krajiny pôvodu a schvaľovacie číslo prevádzkarne natlačené nezmazateľnou tlačou,
  2. Zdravotný certifikát musí sprevádzať každú zásielku z ulít vybraných, uvarených a pripravených alebo zakonzervovaných slimákov, ktoré majú pôvod v tretích štátoch.

II. Osobitné hygienické podmienky, ktoré sa použijú na obchodovanie a dovozy žabacích stehienok určených na konzumovanie ľuďmi

- A. Bez toho, aby boli dotknuté národné predpisy a medzinárodné predpisy na ochranu voľne žijúcich živočíchov sa na účely tejto kapitoly rozumejú pod „žabacími stehienkami“ zadné časti tela druhov *Rana* spp. (čel'ad' Ranidae) oddelené priečnym rezom za prednými končatinami, vypitvané a s kožou, označené ako čerstvé, mrazené alebo spracované.

⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 298/2003 Z. z. o podmienkach v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní na trh produktov rybolovu a živých lastúrníkov.

⁸⁾ Príloha č. 3 časť 1 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 286/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní na trh mäsových výrobkov a určitých ostatných produktov živočíšneho pôvodu.

- B. Slovenská republika zabezpečí, aby sa so žabacími stehienkami určenými na konzumovanie ľudí obchodovalo len vtedy, ak spĺňajú tieto podmienky:
1. Žaby musia byť zabité, vykrvené, upravené, a ak je to vhodné, chladené, zmrazené, spracované, balené a skladované v prevádzkarniach, ktoré:
    - 1.1 spĺňajú požiadavky § 4 ods. 2 tohto nariadenia,
    - 1.2 sú schválené príslušným orgánom veterinárnej správy v súlade s požiadavkami osobitného predpisu⁷⁾,
    - 1.3 podliehajú sledovaniu výrobných podmienok príslušným orgánom veterinárnej správy a hygienickým kontrolám podľa osobitného predpisu,⁷⁾
    - 1.4 vykonávajú vlastné kontroly v súlade s osobitným predpisom.¹⁾
  2. Žabacie stehienka musia podliehať organoleptickým kontrolám vykonávaným vzorkovaním. Ak sa organoleptickým vyšetrením zistí, že žabacie stehienka nie sú požívateľné, musia sa vykonať opatrenia na ich stiahnutie z trhu a musia sa denaturovať takým spôsobom, aby sa nedali znovu použiť na konzumovanie ľuďmi.
  3. Na skladovanie a umývanie živých žiab a na ich zabíjanie a vykrvovanie musí byť zriadená osobitná miestnosť. Usmrcovanie žiab sa musí vykonávať len zabíjaním v schválenej prevádzkarni. Žaby, u ktorých sa zistilo, že uhynuli pred zabíjaním, nesmú byť upravované na konzumovanie ľuďmi. Osobitná miestnosť musí spĺňať požiadavky podľa osobitného predpisu⁷⁾ a musí byť fyzicky oddelená od miestnosti na úpravu.
  4. Bezprostredne po úprave sa musia žabacie stehienka dôkladne umyť tečúcou pitnou vodou a hneď schladiť na teplotu topiaceho sa ľadu, zmraziť na teplotu najmenej -18°C alebo spracovať.
  5. Ak sa žabacie stehienka spracúvajú, musí sa to vykonávať v súlade s pravidlami ustanovenými v osobitnom predpise.⁶⁾
  6. Analytické metódy na stanovenie mikrobiologických požiadaviek určí príslušný orgán. Druh kontrol, ich frekvenciu, ako aj metódy odberu vzoriek a metódy mikrobiologického vyšetrenia môže ustanoviť v súlade s príslušnými požiadavkami Európskych spoločenstiev všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky.
  7. So žabacími stehienkami sa musí manipulovať, musia sa baliť do priameho obalu a do druhého obalu, skladovať a prepravovať za vhodných hygienických podmienok ustanovených v osobitnom predpise.¹⁾
  8. Obaly a kontajnery so žabacími stehienkami musia byť označené identifikačnou značkou, ktorá obsahuje tieto údaje: Názov odosielajúcej krajiny veľkými písmenami alebo iniciálkami alebo skratkou tlačenými veľkými písmenami: AT, B, DK, D, EL, E, FI, IRL, I, L, NL, P, SE, UK, SK, za ktorými nasleduje schvaľovacie číslo prevádzkarne a jedna z týchto skratiek: CE, EC, EG, EK, EY.
- C. Požiadavky na dovoz sú:
1. Druhý obal a priame obaly so žabacích stehienkami musia mať nezmazateľnými písmenami vytlačený názov alebo ISO kód krajiny pôvodu a schvaľovacie číslo výrobnej prevádzkarne.
  2. Zdravotný certifikát musí sprevádzať každú zásielku žabacích stehienok pochádzajúcich z tretích krajín.

ČASŤ C

Osobitné hygienické podmienky pre želatínu určenú na výživu ľudí

1. Touto prílohou sa ustanovujú hygienické podmienky, ktoré sa použijú pri uvádzaní na trh a dovoze želatíny určenej na výživu ľudí, okrem želatíny určenej na farmaceutické, kozmetické a iné technické použitie a pre lekárske zariadenia.
2. Na účely tejto prílohy sa rozumie
  - a) želatínou prírodný, rozpustný, gelifikujúci alebo negelifikujúci proteín, získaný čiastočnou hydrolyzou kolagénu vyrobeného z kostí, usní a koží, zo šliach zvierat (vrátane rýb a hydiny),
  - b) usňou a kožou všetky kožné a podkožné tkanivá,
  - c) činením vypracúvanie usní s použitím rastlinných činiacich látok, chrómových solí a iných látok, ako sú soli hliníka, soli železa, soli kremíka, aldehydy a chinóny, alebo iných syntetických činiacich látok,
  - d) krajinou alebo regiónom 1. kategórie krajina alebo región klasifikovaný ako „bez BSE“ v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky,
  - e) krajinou alebo regiónom 2. kategórie krajina alebo región klasifikovaný dočasne ako „bez BSE“ v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky,
  - f) krajinou alebo regiónom 3. kategórie krajina alebo región klasifikovaný ako „BSE nízkorizikový“ v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky,

- g) krajinou alebo regiónom 4. kategórie krajina alebo región klasifikovaný ako „BSE vysokorizikový“ v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky,

A. Želatína určená na výživu ľudí musí spĺňať tieto podmienky:

I. Podmienky pre prevádzkarne vyrábajúce želatínu

Želatína určená na výživu ľudí musí pochádzať z prevádzkarní, ktoré

1. zodpovedajú podmienkam ustanoveným osobitným predpisom,⁹⁾
2. sú povolené a registrované podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
3. podliehajú dozoru príslušného orgánu nad podmienkami výroby v súlade s osobitným predpisom,¹⁰⁾
4. vykonávajú program vlastných kontrol (samokontrol) v súlade s osobitným predpisom,¹⁰⁾
5. uchovávajú dva roky záznamy o zdrojoch všetkých vstupujúcich surovín a o všetkých vystupujúcich výrobkoch,
6. vypracujú a zavedú systém, ktorý umožňuje sledovať každú odoslanú výrobnú dávku, zásielky prijatých surovín, výrobné podmienky a čas výroby.

II. Požiadavky na suroviny, ktoré sa majú použiť na výrobu želatíny

1. Na výrobu želatíny určenej na výživu ľudí možno použiť tieto suroviny:

- a) kosti,
- b) kožu farmovým spôsobom chovaných prežúvavcov,
- c) kožu ošípaných,
- d) kožu hydiny,
- e) šlachy,
- f) kožu voľne žijúcej zveri,
- g) rybacie kože a kosti.

2. Zakazuje sa použiť kosti získané z prežúvavcov, ktoré sa narodili, chovali alebo boli zabitú v krajine alebo regióne kategórie 4.

3. Zakazuje sa použitie usní a koží, ktoré boli podrobené procesu činenia.

4. Suroviny uvedené v odseku 1 písm. a) až f) sa musia získavať zo zvierat, ktoré boli zabitú na bitúnku a ktorých telá boli po prehliadke po zabítí posúdené ako požívateľné bez obmedzenia.

5. Surovina uvedená v bode 1 písm. g) musí pochádzať z ulovených zvierat, ktorých telá boli po prehliadkach, ustanovených v osobitnom predpise¹¹⁾ posúdené ako požívateľné bez obmedzenia.

6. Suroviny uvedené v odseku 1 písm. a) až f) musia pochádzať z bitúnkov, rozrábkarní, prevádzkarní na spracovanie mäsa, prevádzkarní na spracovanie zveriny, prevádzkarní na odmasťňovanie kostí, garbiarní, zberných stredísk, maloobchodných predajní alebo priestorov priláhlých k predajným miestam, kde sa rozrábanie a skladovanie mäsa a hydínového mäsa vykonáva na účel zásobovania konečného spotrebiteľa.

7. Surovina uvedená v odseku 1 písm. g) musí pochádzať z prevádzkarní vyrábajúcich rybú výrobu pre výživu ľudí schválených alebo registrovaných v súlade s osobitným predpisom.⁷⁾

8. Zberné strediská a garbiarne, ktoré sa zameriavajú na zásobovanie surovinami na výrobu želatíny určenej na výživu ľudí, musia byť osobitne povolené na tento účel a registrované príslušnými orgánmi a musia spĺňať tieto požiadavky:

- a) musia mať skladovacie miestnosti s pevnými podlahami a hladkými stenami, ktoré sa ľahko čistia a dezinfikujú,
- b) kde je to potrebné, musia byť vybavené chladiarenskými zariadeniami,
- c) skladovacie miestnosti sa musia udržiavať vo vyhovujúcej čistote a technickom stave tak, aby nepredstavovali zdroj kontaminácie pre suroviny,
- d) ak sa v týchto priestoroch skladujú alebo spracúvajú suroviny, ktoré nie sú v súlade s touto časťou, musia byť počas príjmu, skladovania, spracovania a expedovania úplne oddelené od surovín, ktoré sú v súlade s touto časťou,
- e) v pravidelných intervaloch ich musia kontrolovať príslušné orgány veterinárnej správy, aby sa zabezpečilo, že sa dodržiavajú ustanovenia tejto prílohy, a aby sa kontrolovali doklady alebo zdravotné osvedčenia, ktoré umožňujú zisťovať pôvod surovín.

9. Dovoz surovín na výrobu želatíny určenej na výživu ľudí do Slovenskej republiky podlieha týmto požiadavkám:

9.1 Slovenská republika môže povoliť dovoz surovín len z tretích krajín, ktoré sa nachádzajú na zozname ustanovenom v osobitnom predpise,¹²⁾

9.2 každú zásielku musí sprevádzať certifikát, ktorý zodpovedá vzoru uvedenému v časti IX.

⁹⁾ Zákon č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 317/2003 Z. z. o požiadavkách na výrobu a uvádzanie na trh mletého mäsa a mäsových výrobkov.

¹¹⁾ § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 311/2003 Z. z.

¹²⁾ § 24 zákona č. 488/2002 Z. z.

III. Preprava a skladovanie surovín

1. Doprava surovín na výrobu želatíny sa musí vykonávať za hygienických podmienok s použitím vhodných dopravných prostriedkov.

Počas prepravy a v čase dodania do zberného strediska, do garbiarne a do prevádzkarne na spracovanie želatíny musí suroviny sprevádzať obchodný doklad v súlade so vzorom ustanoveným v časti VIII tejto prílohy.

2. Suroviny sa musia prepravovať a skladovať chladené alebo zmrazené, ak sa nespracujú do 24 hodín po ich príchode; výnimočne možno prepravovať a skladovať pri teplote okolia odmastené alebo sušené kosti alebo osein, solené, sušené a vápnené kože a kože ošetrované kyselinou alebo lúhom.
3. Skladovacie miestnosti sa musia udržiavať vo vyhovujúcom stave čistoty a technickom stave, aby nepredstavovali zdroj kontaminácie pre suroviny.

IV. Podmienky, ktoré sa musia dodržať pri výrobe želatíny

1. Želatína sa musí vyrábať postupom, ktorý zaručuje, že

- 1.1 všetok materiál z kostí prežúvavcov, ktorý sa získal zo zvierat narodených, chovaných a zabitých v krajinách alebo regiónoch 3. kategórie sa spracuje postupom, ktorý zaručuje, že všetok materiál z kostí sa jemne rozdrví a odmastní horúcou vodou a ošetrí roztokom kyseliny solnej (s minimálnou koncentráciou nad 4 % a $\text{pH} < 1,5$) najmenej počas dvoch dní. Po tom nasleduje alkalické ošetrovanie nasýteným vápenným roztokom ($\text{pH} \geq 12,5$) počas najmenej 20 dní so sterilizačným stupňom pri $138\text{ }^{\circ}\text{C} - 140\text{ }^{\circ}\text{C}$ v trvaní štyroch sekúnd alebo rovnocenným postupom schváleným Európskou komisiou po konzultácii s príslušným vedeckým výborom;

- 1.2 ostatné suroviny podliehajú ošetrovaniu kyselinou alebo lúhom, po ktorom nasleduje jeden preplach alebo dva preplachy. Následne sa musí upraviť pH. Želatína sa musí extrahovať jedným ohrevom alebo viacnásobnými po sebe nasledujúcimi ohrevmi, po ktorých nasleduje purifikácia prostredníctvom filtrácie alebo sterilizácie.

2. Keď sa želatína podrobila postupom uvedeným v odseku 1, môže sa vysušiť, a ak je to vhodné, podrobiť procesu práškovania alebo laminovania.
3. Zakazuje sa použiť iné konzervačné látky, ako je oxid siričitý a peroxid vodíka.
4. Ak sú požiadavky na želatínu, ktorá nie je určená na výživu ľudí, presne rovnaké ako pre želatínu určenú na výživu ľudí, môže sa výroba a skladovanie vykonávať v rovnakej prevádzkarni.

V. Požiadavky na hotové výrobky.

Každá výrobná dávka želatíny sa musí podrobiť skúškam, aby sa zabezpečilo, že spĺňa tieto kritériá:

1. Mikrobiologické kritériá

Mikrobiologické ukazovatele Limit

Celkový počet aeróbných baktérií $10^3/\text{g}$

Koliformné (30 °C) 0/g

Koliformné (44,5 °C) 0/10 g

Anaeróbne sulfid redukujúce baktérie (bez produkcie plynu) 10/g

Clostridium perfringens 0/g

Staphylococcus aureus 0/g

Salmonella 0/25 g

2. Rezíduá

Prvky Limit

As 1 ppm

Pb 5 ppm

Cd 0,5 ppm

Hg 0,15 ppm

Cr 10 ppm

Cu 30 ppm

Zn 50 ppm

Voda 15 %

Popol 2 %

SO_2 (Reith Williems) 50 ppm

H_2O_2 [Európsky liekopis 2001, 4. vydanie (V_2O_2)] 10 ppm

VI. Balenie, skladovanie a preprava

1. Želatína určená na výživu ľudí sa musí baliť do prvého obalu, druhého obalu, skladovať a prepravovať za vyhovujúcich hygienických podmienok, a najmä:
  - 1.1 na skladovanie obalových materiálov musí byť k dispozícii miestnosť,
  - 1.2 balenie do prvého obalu a balenie do druhého obalu sa musí vykonávať v miestnosti alebo v priestore určenom na tento účel.
2. Prvé obaly a druhé obaly, ktoré obsahujú želatínu, musia
  - 2.1 byť označené identifikačnou značkou s týmito údajmi:
názov alebo skratka alebo iniciály odosielateľskej krajiny tlačенými veľkými písmenami (AT-B-DK-D-EL-E-F-FI-IRL-I-L-NL-P-SE-UK-SK, po ktorých nasleduje registračné číslo prevádzkarne a jedna z týchto skratiek: CE-EC-EF-EG-EK-EY),
  - 2.1 byť označené slovami „Želatína na výživu ľudí“.
3. Želatínu musí pri preprave sprevádzať obchodný doklad, ktorého vzor je v časti IX, v ktorom musia byť uvedené slová „Želatína na výživu ľudí“ a dátum výroby.¹³⁾

VII. Dovoz želatíny z tretích krajín

1. Slovenská republika zabezpečí, aby sa želatína určená na výživu ľudí importovala, len ak
  - 1.1 pochádza z tretích krajín, ktoré sú na zozname,
  - 1.2 pochádza z prevádzkarní, ktoré spĺňajú podmienky ustanovené v bode A,
  - 1.3 bola vyrobená zo surovín, ktoré spĺňajú požiadavky bodu II a III,
  - 1.4 bola vyrobená v súlade s podmienkami ustanovenými v bode IV,
  - 1.5 spĺňa kritériá bodu V a VI,
  - 1.6 je označená na prvých obaloch a na druhých obaloch identifikačnou značkou s týmito údajmi: ISO kód odkazujúci na krajinu pôvodu, nasledovaný registračným číslom prevádzkarne,
  - 1.7 je sprevádzaná certifikátom, ktorý zodpovedá vzoru uvedenému v časti IX.
2. Európska komisia môže uznať hygienické opatrenia použité treťou krajinou pri výrobe želatíny na výživu ľudí ako opatrenia poskytujúce záruky rovnocenné so zárukami, ktoré sa používajú na uvádzanie na trh želatíny v Slovenskej republike, ak tretia krajina predloží o tomto objektívny dôkaz. Ak Európska komisia uzná takúto ekvivalenciu hygienických opatrení tretej krajiny, prijme v súlade s rovnakým postupom podmienky upravujúce import želatíny na výživu ľudí vrátane zdravotného osvedčenia, ktoré musí sprevádzať výrobok.

---

¹³⁾ § 3 ods. 2 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 313/2003 Z. z.

VIII. VZOR ZDRAVOTNÉHO CERTIFIKÁTU pre suroviny na výrobu želatíny určenej na výživu ľudí určené na zaslanie do Európskych spoločností

Číslo certifikátu: .....

Krajina určenia: .....

Exportujúca krajina: .....

Zodpovedné ministerstvo: .....

Osvedčujúci úrad: .....

I. Identifikácia suroviny

Druh výrobkov: .....

Dátum výroby: .....

Druh balenia: .....

Počet balení: .....

Záručná doba skladovateľnosti: .....

Netto hmotnosť (kg): .....

II. Pôvod surovín

Adresa (y) a registračné číslo (a) povolenej (ých) a registrovanej (ých) produkčnej (ých) prevádzkarne (ní)

.....
.....
.....
.....

III. Určenie surovín

Suroviny budú zaslané z: .....

(miesto nakládky)

do: .....

(krajina a miesto určenia)

týmto dopravným prostriedkom*): .....

Meno, priezvisko a adresa odosielateľa: .....

.....

Meno, priezvisko a adresa príjemcu: .....

.....

*) Uvedte meno a registračné číslo (železničné vagóny a nákladné automobily), číslo letu (letecká preprava) alebo meno (lod). Táto informácia sa musí v prípade vykládky a znovunaloženia aktualizovať.

IV. Vyhlásenie

Ja dolu podpísaný vyhlasujem, že som si vedomý ustanovení prílohy II kapitoly 4 k smernici 92/118/EHS a osvedčujem, že uvedené suroviny spĺňajú požiadavky časti II a najmä, že (1):

- kosti, kože a usne domácich prežúvavcov, kože ošípaných, kože hydiny a šľachy sú získané zo zvierat, ktoré boli zabitú na bitúnku a ktorých telá boli posúdené ako požívateľné po prehliadke pred zabitím a po zabití

a/alebo

- kože a usne voľne žijúcej zveri sú získané z ulovenej zveri, ktorej telo bolo posúdené ako požívateľné po prehliadkach ustanovených v článku 3 smernice 92/45/EHS,

a/alebo

- rybacie kože a kosti pochádzajú z prevádzkarní vyrábajúcich rybacie výrobky určené na výživu ľudí povolených na vývoz.

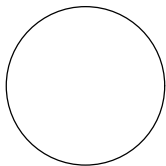
V ..... , dňa .....

(miesto)

(dátum)

.....
(podpis úradného veterinárneho lekára)*)

.....
(meno a priezvisko veľkými písmenami)

Odtlačok úradnej pečiatky*)

Upozornenie pre dovozcu: tento certifikát je iba na veterinárne účely a musí sprevádzať zásielku až do miesta pohraničnej kontroly.

*) Podpis a odtlačok pečiatky musia byť inej farby ako predtlač.

IX. VZOR ZDRAVOTNÉHO CERTIFIKÁTU pre želatínu na výživu ľudí určenú na zaslanie do Európskych spoločenstiev

Číslo certifikátu: .....

Krajina určenia: .....

Exportujúca krajina: .....

Zodpovedné ministerstvo: .....

Osvedčujúci úrad: .....

I. Identifikácia želatíny

Druh výrobkov: .....

Dátum výroby: .....

Druh balenia: .....

Počet balení: .....

Záručná doba skladovateľnosti: .....

Netto hmotnosť (kg): .....

II. Pôvod želatíny

Adresa (y) a registračné číslo (a) povolenej (ých) a registrovanej (ých) výrobnej (ých) prevádzkarne (ní).

.....
.....
.....
.....**III. Určenie želatíny**

Želatína bude zaslaná z: .....

(miesto nakládky)

do: .....

(krajina a miesto určenia)

týmto dopravným prostriedkom*): .....

Meno, priezvisko a adresa odosielateľa: .....

.....

Meno, priezvisko a adresa príjemcu: .....

.....

*) Uvedte meno a registračné číslo (železničné vagóny a nákladné automobily), číslo letu (letecká preprava) alebo meno (lod). Táto informácia sa musí v prípade vykládky a znovunaloženia aktualizovať.

V. Vyhlásenie

Ja dolu podpísaný vyhlasujem, že som si vedomý ustanovení prílohy II kapitoly 4 k smernici 92/118/EHS a osvedčujem, že uvedená želatína

- pochádza z prevádzkarní spĺňajúcich podmienky ustanovené v časti I tejto kapitoly,
- bola vyrobená zo surovín, ktoré spĺňajú požiadavky častí II a III tejto kapitoly,
- bola vyrobená v súlade s podmienkami ustanovenými v časti IV tejto kapitoly,
- spĺňa kritériá časti V a požiadavky časti VI (1) tejto kapitoly.

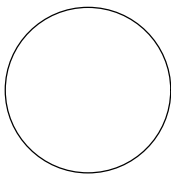
V ....., dňa .....

(miesto)

(dátum)

.....
(podpis úradného veterinárneho lekára)*)

.....
(meno a priezvisko veľkými písmenami)

Odtlačok úradnej pečiatky*)

Upozornenie pre dovozcu: tento certifikát je iba na veterinárne účely a musí sprevádzať zásielku až do miesta pohraničnej kontroly.

*) Podpis a odtlačok pečiatky musia byť inej farby ako predtlač.

X. VZOR ZDRAVOTNÉHO CERTIFIKÁTU pre chladené, mrazené alebo spracované žabacie stehienka pochádzajúce z tretích krajín a určené do Európskych spoločností

Číslo certifikátu: .....

Krajina odoslania: .....

Príslušný úrad: .....

I. Identifikácia žabacích stehienok

Opis výrobku:

- druh (latinský názov): .....

- stav*) a spôsob ošetrenia: .....

Kódové číslo (podľa potreby): .....

Druh balenia: .....

Počet balení: .....

Čistá hmotnosť: .....

Požadovaná skladovacia a prepravná teplota: .....

II. Pôvod žabacích stehienok

Názov (názvy) a úradné schvaľovacie číslo(a) prevádzkarne (ní) schválenej (ých) príslušným úradom pre

vývoz do Európskeho spoločenstva: .....

.....

.....

.....

.....

III. Miesto určenia výrobkov

Žabacie stehienka sú odosielané z: .....

(miesto odoslania)

do: .....

(krajina a miesto určenia)

týmto dopravným prostriedkom**): .....

Meno, priezvisko a adresa odosielateľa: .....

.....

Meno a priezvisko príjemcu a adresa miesta určenia: .....

.....

*) Chladené, mrazené, spracované.

***) Uvedte meno a registračné číslo (železničné vagóny a nákladné automobily), číslo letu (letecká preprava) alebo meno (lod). Táto informácia sa musí v prípade vykládky a znovunaloženia aktualizovať.

IV. Vyhlásenie

Ja dolu podpísaný úradný veterinárny lekár týmto potvrdzujem, že uvedené žabacie stehienka

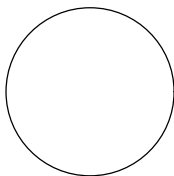
1. pochádzajú zo žiab, ktoré boli vykrvené, upravené a prípadne chladené, mrazené alebo spracované, balené a skladované hygienickým spôsobom v súlade s požiadavkami smernice 92/118/EHS prílohy II kapitoly 3 časti II,
2. boli predmetom vlastného kontrolného programu zostaveného a zavedeného osobou zodpovednou za prevádzkareň v súlade s rozhodnutím 94/356/ES,
3. boli podrobené úradnej hygienickej kontrole podľa príslušných ustanovení prílohy smernice 91/493/EHS kapitoly V.

Dolu podpísaný úradný veterinárny lekár týmto vyhlasuje, že je oboznámený s ustanoveniami smernice Rady 92/118/EHS prílohy II kapitoly 3 časti II, s ustanoveniami prílohy smernice Rady 91/493/EHS kapitola III, IV, V, VI a VIII a s ustanoveniami rozhodnutí 94/356/ES.

V .....
(miesto)

dňa .....
(dátum)

.....
(Meno a priezvisko paličkovým písmom a podpis
úradného veterinárneho lekára*)

Odtlačok úradnej pečiatky*)

Upozornenie pre dovozcov: tento certifikát je iba na veterinárne účely a musí sprevádzať zásielku až do miesta pohraničnej kontroly.

*) Podpis a odtlačok pečiatky musia byť inej farby ako predtlač.

XI. VZOR ZDRAVOTNÉHO CERTIFIKÁTU pre slimáky vybraté z ulít, uvarené a pripravené alebo konzervované, ktoré majú pôvod v tretích krajinách a sú určené do Európskych spoločenstiev

Číslo certifikátu: .....

Miesto nakládky: .....

Príslušný úrad: .....

I. Identifikácia slimákov

Opis výrobku: .....

– druh (latinský názov): .....

– stav*) a spôsob ošetrovania: .....

Kódové číslo (podľa potreby): .....

Druh balenia: .....

Počet balení: .....

Čistá hmotnosť: .....

Požadovaná skladovacia a prepravná teplota: .....

II. Pôvod slimákov

Názov (y) a úradné schvaľovacie číslo(a) prevádzkarne (i) schválenej (ých) príslušným úradom pre vývoz do

Európskeho spoločenstva: .....

.....

.....

.....

.....

III. Miesto určenia výrobkov

Slimáky sú odosielané z: .....

(miesto odosielania)

do: .....

(krajina a miesto určenia)

týmto dopravným prostriedkom**): .....

Meno, priezvisko a adresa odosielateľa: .....

.....

Meno a priezvisko príjemcu a adresa miesta určenia: .....

.....

*) Chladené, mrazené, spracované.

***) Uvedte meno a registračné číslo (železničné vagóny a nákladné automobily), číslo letu (letecká preprava) alebo meno (lod). Táto informácia sa musí v prípade vykládky a znovunaloženia aktualizovať.

IV. Vyhlásenie

Ja dolu podpísaný úradný veterinárny lekár osvedčujem, že uvedené slimáky

1. boli z ulít vybrané, uvarené a pripravené alebo konzervované, zmrazené, balené a skladované, prípadne bolo s nimi manipulované hygienickým spôsobom v súlade s požiadavkami smernice 92/118/EHS prílohy II kapitoly 3 časti I,
2. boli predmetom vlastného kontrolného programu zostaveného a zavedeného osobou zodpovednou za prevádzkareň v súlade s rozhodnutím 94/356/ES,
3. boli podrobené úradnej hygienickej kontrole v súlade s prílohou smernice 91/493/EHS kapitoly V.

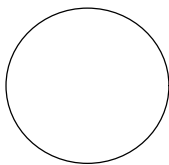
Dolu podpísaný úradný veterinárny lekár osvedčuje, že je oboznámený s ustanoveniami smernice Rady 92/118/EHS prílohy II kapitoly 3 časti I, s ustanoveniami prílohy smernice Rady 91/493/EHS kapitoly III, IV, V, VI a VIII, s ustanoveniami smernice Rady 77/99/EHS prílohy B kapitoly IX a s ustanoveniami rozhodnutí 94/356/ES.

V ..... dňa .....

(miesto)

(dátum)

.....
(Meno a priezvisko paličkovým písmom a podpis
úradného veterinárneho lekára*)

Odtlačok úradnej pečiatky*)

Upozornenie pre dovozcu: toto potvrdenie je iba na veterinárne účely a musí sprevádzať zásielku až do miesta pohraničnej kontroly.

*) Podpis a odtlačok pečiatky musia byť inej farby ako predtlač.

308

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 9. júla 2003,

ktorým sa upravujú opatrenia na kontrolu niektorých chorôb zvierat a špecifické opatrenia vo vzťahu k vezikulárnej chorobe ošípaných

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje opatrenia na kontrolu v prípade výskytu ohniska niektorej z chorôb uvedených v prílohe č. 2 (ďalej len „choroba“).

§ 2

Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) chovom poľnohospodárska alebo iná prevádzkareň umiestnená na území členského štátu¹⁾ alebo Slovenskej republiky, v ktorej sú držané alebo chované zvieratá,
- b) zvierateľom domáce zvieratá druhu, ktorý môže byť priamo postihnutý príslušnou chorobou, alebo voľne žijúci stavovec, ktorý sa môže podieľať na epizootológii choroby ako nositeľ alebo rezervoár infekcie,
- c) vektorom voľne žijúce zvieratá patriace k stavovcom alebo bezstavovcom, ktoré mechanicky alebo biologicky môže prenášať a šíriť pôvodcu príslušnej choroby,
- d) vlastníkom alebo držiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba vlastniaca zvieratá alebo ktorá ich má v držbe, či už za odplatu alebo bezplatne,
- e) inkubačnou dobou časové obdobie, ktoré uplynie od chvíle vystavenia zvieratá pôvodcovi choroby do objavenia sa klinických príznakov; dĺžka tohto obdobia je uvedená v prílohe č. 2,
- f) príslušným orgánom orgán veterinárnej správy podľa osobitného predpisu,²⁾
- g) v prípade, ak ide o epizootiu, môže príslušný orgán tiež potvrdiť výskyt choroby na základe klinických alebo epizootologických výsledkov,

- h) potvrdením infekcie vyhlásenie príslušného orgánu³⁾ o výskyte chorôb uvedených v prílohe č. 2 podložené laboratórnymi výsledkami,
- i) úradným veterinárnym lekárom veterinárny lekár vymenovaný³⁾ príslušným orgánom.

§ 3

Vlastník, držiteľ alebo iná fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená disponovať so živými zvieratami alebo s produktmi živočíšneho pôvodu, musí hlásiť príslušnému orgánu každé podozrenie z výskytu choroby.

§ 4

(1) Ak sú v chove zvieratá podozrivé z infekcie alebo z kontaminácie chorobou, úradný veterinárny lekár okamžite vykoná úradné vyšetrenie, ktorým sa potvrdí alebo vylúči výskyt choroby, najmä vykoná alebo nechá vykonať odber vzoriek nevyhnutných na laboratórne vyšetrenie. Na tento účel môžu byť pod kontrolou príslušného orgánu prepravené do laboratória podozrivé zvieratá. Príslušný orgán prijme vhodné opatrenia na zabránenie šíreniu choroby.

(2) Ihneď po prijatí oznámenia o podozrení na chorobu príslušný orgán nariadi vykonávať úradný dohľad v chove a najmä

- a) vykonať súpis kategórií zvierat vnímavých druhov, pričom sa pri každej kategórii uvedie počet zvierat už uhynutých, infikovaných alebo podozrivých z choroby alebo z kontaminácie; súpis sa aktualizuje tak, aby v čase podozrenia bol doň zahrnutý počet narodených aj uhynutých zvierat; informácie v súpise sa aktualizujú a predkladajú na vyžiadanie a môžu sa pri každej kontrole preverovať,
- b) držať zvieratá vnímavých druhov v chove v ich ustajňovacích miestach alebo na iných miestach umožňujúcich ich izoláciu, pričom ak treba, berie sa do úvahy úloha vektorov,
- c) zákaz pohybu zvierat vnímavých druhov z chovu alebo do chovu,
- d) opatrenia nevyhnutné na to, aby sa vylúčili všetky riziká šírenia choroby, najmä podmienky na
  - 1. pohyb osôb, zvierat druhov nevnímavých na cho-

¹⁾ § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁾ § 10 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

robu a dopravných prostriedkov z chovu a do chovu; tento pohyb podlieha povoleniu príslušného orgánu,

2. pohyb mäsa alebo tiel zvierat, krmív, materiálu, odpadov, výlučkov, podstielky, hnoja alebo všetkého, čo môže prenášať chorobu; tento pohyb podlieha povoleniu príslušného orgánu,
- e) umiestniť vhodné dezinfekčné prostriedky pri vchodoch a východoch z budov, priestorov alebo miest, kde sú ustajnené vnímavé zvieratá, ako aj pri výjazdoch a výjazdoch z chovu,
- f) vykonať epizootologické šetrenie podľa s § 8.

(3) Až do vykonania úradných opatrení podľa odseku 2 vlastník alebo držiteľ zvierat podozrivých z choroby musí vykonať všetky vhodné opatrenia na zabezpečenie súladu s odsekom 2 okrem písmena f).

(4) Príslušný orgán môže nariadiť opatrenia uvedené v odseku 2 aj v ďalších chovoch, ak ich umiestnenie, priestorové usporiadanie alebo kontakty s chovom, kde je podozrenie na chorobu, poskytujú dôvod na podozrenie z nožnej kontaminácie.

(5) Opatrenia uvedené v odsekoch 1 a 2 platia až do vylúčenia podozrenia z výskytu choroby úradným veterinárnym lekárom.

§ 5

(1) Po úradnom potvrdení výskytu choroby v chove príslušný orgán nariadi okrem opatrení uvedených v § 4 ods. 2

- a) neodkladné usmrtenie všetkých zvierat vnímavých druhov v chove na mieste; uhynuté alebo usmrtené zvieratá sú, ak je to možné, na mieste spálené alebo zahrabané, inak sú neškodne odstránené v kafilérii; tieto operácie sa musia uskutočňovať tak, aby sa znížilo na minimum riziko rozšírenia pôvodcu choroby,
- b) zničenie alebo vhodné ošetrenie materiálu alebo všetkého odpadu, ktorý môže byť kontaminovaný, najmä krmivá, podstielka, hnojovka a hnoj; toto ošetrenie vykonané podľa inštrukcií úradného veterinárneho lekára musí zabezpečiť zničenie etiologického pôvodcu alebo vektora choroby,
- c) po vykonaní opatrení uvedených v písmenách a) a b) podľa § 16 čistenie a dezinfekciu budov použitých na ustajnenie zvierat vnímavých druhov, ako aj ich okolia, prepravných prostriedkov, ktoré môžu byť kontaminované,
- d) vykonanie epizootologického šetrenia podľa § 8.

(2) Zahrabanie zvierat sa musí vykonať v dostatočnej hĺbke, aby sa zabránilo mäsožravcom vyhrabávať telá zvierat alebo odpady uvedené v odseku 1 písm. a) a b); zahrabanie sa musí vykonať vo vhodnom teréne, aby sa zabránilo kontaminácii hladín spodných vôd a znečisteniu životného prostredia.

(3) Príslušný orgán môže rozšíriť opatrenia uvedené v odseku 1 na susedné chovy, ak ich umiestnenie, priestorové usporiadanie alebo kontakty s chovom,

v ktorom bol potvrdený výskyt choroby, vedú k podozreniu z nožnej kontaminácie.

(4) Obnovu chovu povolí príslušný orgán po tom, čo úradný veterinárny lekár overí inšpekciou, že čistenie a dezinfekcia boli vykonané podľa § 16.

§ 6

Ak sú voľne žijúce zvieratá infikované alebo podozrivé z choroby, príslušný orgán zabezpečí vykonanie vhodných opatrení. Príslušný orgán informuje Európsku komisiu (ďalej len „komisia“) a ostatné členské štáty prostredníctvom stáleho veterinárneho výboru o opatreniach, ktoré prijal.

§ 7

(1) Ak chov pozostáva z dvoch alebo viacerých oddelených výrobných prevádzkarní, príslušný orgán môže udeliť výnimku z § 5 ods. 1 písm. a) pre zdravé výrobné prevádzkarne infikovaného chovu, ak úradný veterinárny lekár potvrdí, že štruktúra a rozmery týchto jednotiek, ako aj činnosti, ku ktorým v nich dochádza, sú také, že tieto jednotky sú úplne oddelené z hľadiska ustajnenia, ošetrovania, personálu, materiálu a krmenia zvierat spôsobom, ktorý zabráňuje šíreniu pôvodcu choroby z jednej jednotky do druhej.

(2) Ak sa udelí výnimka podľa odseku 1, postupuje sa primerane podľa osobitného predpisu,⁴⁾ ktorý môže byť zmenený v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev pre príslušnú chorobu, ak sa berie do úvahy jej špecifická povaha.

§ 8

(1) Epizootologické šetrenie zahŕňa

- a) časové obdobie, počas ktorého sa mohla choroba vyskytovať v chove predtým, ako bola ohlásená alebo ako bolo vyslovené podozrenie na jej výskyt,
- b) možný pôvod choroby v chove a identifikovanie iných chovov so zvieratami vnímavých druhov, ktoré sa mohli infikovať alebo kontaminovať,
- c) pohyb osôb, zvierat, tiel zvierat, dopravných prostriedkov a všetkého materiálu, ktorým sa mohol preniesť pôvodca choroby z príslušných chovov alebo do príslušných chovov,
- d) výskyt a distribúciu vektorov choroby.

(2) Na účel koordinácie všetkých nevyhnutných opatrení na zabezpečenie eradikácie choroby v čo najkratšom čase a na účel vykonania epizootologického šetrenia hlavný veterinárny lekár vytvorí najmä z úradných veterinárnych lekárov a ďalších zamestnancov príslušných orgánov a odborníkov vo veterinárnej oblasti krízovú jednotku.

§ 9

(1) Ak úradný veterinárny lekár zistí alebo na základe potvrdených informácií usúdi, že choroba mohla

⁴⁾ § 6 nariadenia vlády č. 731/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú opatrenia na kontrolu šírenia slintačky a krívačky.

byť zavlečená z iných chovov do chovu uvedeného v § 4 alebo z tohto chovu zavlečená do ďalších chovov v dôsledku pohybu osôb, zvierat, dopravných prostriedkov alebo iným spôsobom, na tieto ďalšie chovy je nariadený úradný dohľad podľa § 4; tento dohľad sa zruší až po úradnom vylúčení podozrenia z výskytu choroby v chove.

(2) Ak úradný veterinárny lekár zistí alebo na základe potvrdených informácií usúdi, že choroba mohla byť zavlečená z iných chovov do chovu uvedeného v § 5 alebo z tohto chovu zavlečená do iných chovov v dôsledku pohybu osôb, zvierat, dopravných prostriedkov alebo iným spôsobom, je na tieto ďalšie chovy nariadený úradný dohľad podľa § 4; tento dohľad sa zruší až po úradnom vylúčení podozrenia z výskytu choroby.

(3) Ak boli v chove uplatnené ustanovenia odseku 2, príslušný orgán ponechá v chove v platnosti ustanovenia § 4 po dobu, ktorá zodpovedá najdlhšej inkubačnej dobe príslušnej choroby, počnúc dátumom pravdepodobného zavlečenia infekcie určeným na základe epizootologického šetrenia vykonaného podľa § 8.

(4) Ak príslušný orgán usúdi, že to podmienky dovoľujú, môže obmedziť opatrenia ustanovené v odsekoch 1 a 2 na časť chovu a na zvieratá, ktoré sa v tejto časti nachádzajú, a to len vtedy, keď chov spĺňa podmienky uvedené v § 7, alebo príslušný orgán uplatní opatrenia len na zvieratá druhov vnímavých na chorobu.

§ 10

(1) Po úradnom potvrdení choroby príslušný orgán vymedzí okolo infikovaného chovu ochranné pásmo s polomerom najmenej tri kilometre, ktoré je zahrnuté do pásma dohľadu s polomerom najmenej desať kilometrov. Pásma sa vymedzia na základe geografických, administratívnych, ekologických a epizootologických faktorov spojených s príslušnou chorobou a štruktúrou a s prostriedkami kontroly a monitorovania.

(2) Ak ochranné pásmo alebo pásmo dohľadu zahŕňa okrem územia Slovenskej republiky aj územie členského štátu, príslušný orgán spolupracuje s príslušnými orgánmi členských štátov⁵⁾ pri vymedzení pásiem uvedených v odseku 1. Ochranné pásmo a pásmo dohľadu sa vymedzia v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

(3) Príslušný orgán môže pozmeniť hranice pásiem alebo trvanie obmedzujúcich opatrení len v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev, a to na základe

- geografickej situácie a ekologických faktorov,
- meteorologických podmienok,
- výskytu, rozšírenia a typu vektora,
- výsledkov epizootologických šetrení vykonaných podľa § 8,
- výsledkov laboratórnych skúšok,
- aktuálneho stavu zavedenia kontrolných opatrení.

§ 11

- (1) V ochrannom pásme príslušný orgán nariadi
- identifikáciu všetkých chovov zvierat vnímavých druhov vo vnútri pásma,
  - pravidelné prehliadky chovov zvierat vnímavých druhov, klinické vyšetrenie uvedených zvierat, a ak je to potrebné, aj odber vzoriek na účel laboratórneho vyšetrenia; o prehliadkach a zisteniach musí byť vedený a uchovaný záznam; frekvencia týchto prehliadok musí byť úmerná závažnosti, ktorú má choroba v chovoch predstavujúcich najväčšie riziká,
  - zákaz pohybu a prepravy zvierat vnímavých druhov po pozemných komunikáciách⁶⁾ s výnimkou komunikácií vo vnútri chovu; príslušný orgán môže urobiť výnimku z tohto zákazu pre tranzit zvierat po železnici alebo po ceste s podmienkou, že sa tak robí bez prekladania alebo zastávky zvierat,
  - zotrvanie zvierat vnímavých druhov v chovoch, v ktorých sú držané, okrem priamej prepravy pod úradným dozorom na nutné zabitie na bitúnok, ktorý sa nachádza v tomto pásme, alebo ak v tomto pásme nie sú bitúnky pod veterinárnym dozorom, na bitúnky v pásme dohľadu určené príslušným orgánom; takáto preprava je príslušným orgánom povolená až po vyšetrení zvierat vnímavých druhov v chove úradným veterinárnym lekárom, čím sa potvrdí, že žiadne zo zvierat nie je podozrivé z infikovania; príslušný orgán zodpovedný za vykonávanie veterinárnych kontrol a dozoru na bitúnku musí byť informovaný o úmysle prepraviť zvieratá na tento bitúnok.

(2) Opatrenia uplatňované v ochrannom pásme sa musia dodržiavať najmenej počas obdobia zodpovedajúceho maximálnej inkubačnej dobe príslušnej choroby, a to po odstránení zvierat infikovaného chovu podľa § 5 a po vykonaní čistenia a dezinfekcie podľa § 16. Ak je choroba prenášaná hmyzom, príslušný orgán môže stanoviť dĺžku uplatňovania nariadených opatrení a dať pokyny pre prípadné ustajnenie kontrolných vnímavých zvierat ako biologických indikátorov choroby. O prijatých opatreniach hlavný veterinárny lekár okamžite informuje komisiu a ostatné členské štáty prostredníctvom stáleho veterinárneho výboru. Po uplynutí obdobia sa opatrenia uplatňované v pásme dohľadu uplatňujú rovnako v ochrannom pásme.

§ 12

(1) V pásme dohľadu príslušný orgán nariadi tieto opatrenia:

- identifikáciu všetkých chovov s vnímavými druhmi zvierat,
- zákaz premiestňovania zvierat vnímavých druhov po pozemných komunikáciách okrem vyhánania na pastvu alebo premiestňovania do stajní určených pre tieto zvieratá; príslušný orgán môže z tohto zákazu udeliť výnimku pre tranzit zvierat po ceste

⁵⁾ § 15 ods. 6 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁶⁾ Zákon č. 315/1996 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

alebo po železnici za podmienky, že sa táto preprava uskutoční bez prekladania alebo bez zastávky,

- c) povolenie na prepravu zvierat vnímavých druhov vo vnútri pásma dohľadu vydáva príslušný orgán,
- d) zotrúvanie zvierat vnímavých druhov vo vnútri pásma dohľadu najmenej počas najdlhšieho inkubačného obdobia od ostatného zaznamenaného prípadu ochorenia; po uplynutí tejto doby môžu zvieratá opustiť toto pásmo na účely prepravy pod úradným dozorom priamo na bezodkladne núdzové zabitie na bitúnku určenom príslušným orgánom; príslušný orgán povolí takúto prepravu len po vyšetrení zvierat vnímavých druhov v chove vykonanom úradným veterinárnym lekárom, ktorým sa potvrdí, že žiadne zviera nie je podozrivé z infikovania; príslušný orgán zodpovedný za vykonávanie veterinárnych kontrol a dozoru na bitúnku musí byť informovaný o zámere zaslať zvieratá na tento bitúnok.

(2) Opatrenia uplatňované v pásme dohľadu sa musia dodržiavať najmenej počas obdobia zodpovedajúceho maximálnej inkubačnej dobe choroby po odstránení zvierat infikovaného chovu podľa § 5 a po vykonaní čistenia a dezinfekcie podľa § 16. Ak je choroba prenášaná hmyzom, príslušný orgán môže stanoviť dĺžku uplatňovania nariadených opatrení a dať pokyny pre prípadné ustajnenie kontrolných vnímavých zvierat ako biologických indikátorov choroby. O prijatých opatreniach hlavný veterinárny lekár bezodkladne informuje komisiu a ostatné členské štáty prostredníctvom stáleho veterinárneho výboru.

§ 13

Ak sú opatrenia uvedené v § 11 ods. 1 písm. d) a v § 12 ods. 1 písm. d) uplatňované dlhšie než 30 dní v dôsledku výskytu nových prípadov choroby, a ak tým vznikajú problémy s ustajnením zvierat, príslušný orgán môže na základe odôvodnenej žiadosti vlastníka povoliť prepravu zvierat z chovu v rámci ochranného pásma alebo pásma dohľadu, len ak

- a) úradný veterinárny lekár overil údaje v žiadosti,
- b) všetky zvieratá v chove boli prehliadnuté,
- c) u zvierat, ktoré majú byť prepravované, bolo vykonané klinické vyšetrenie s negatívnym výsledkom,
- d) každé zviera bolo označené ušnou značkou alebo iným schváleným spôsobom,
- e) chov určenia leží v ochrannom pásme alebo vo vnútri pásma dohľadu,
- f) je zabezpečené vykonanie všetkých nevyhnutných ochranných opatrení zameraných najmä na čistenie a dezinfekciu kamiónov po vykonanej preprave, aby sa zabránilo riziku šírenia pôvodcu choroby spojeného s touto prepravou.

§ 14

(1) Príslušný orgán zabezpečí informovanie osôb v ochrannom pásme a pásme dohľadu o nariadených obmedzeniach a zákazoch a prijme potrebné opatrenia na ich vykonanie.

(2) Ak ide o závažnú epizootiu v určitom regióne,

príslušný orgán prijme ďalšie opatrenia v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

§ 15

Okrem všeobecných ustanovení tohto nariadenia platia špecifické ustanovenia pre opatrenia na kontrolu a eradikáciu

- a) vezikulárnej choroby ošípaných, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3,
- b) choroby, ktoré príslušný orgán prijme v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

§ 16

(1) Dezinfekčné a insekticídne prostriedky, ktoré sa použijú, ako aj ich koncentrácia musia byť úradne schválené orgánom veterinárnej správy.

(2) Čistenie, dezinfekcia a dezinsekcia sa vykonávajú pod úradným dozorom

- a) podľa inštrukcií úradného veterinárneho lekára,
- b) spôsobom, ktorým sa vylúči akékoľvek riziko šírenia alebo prežitia pôvodcu choroby.

(3) Po vykonaní opatrení uvedených v odseku 2 úradný veterinárny lekár skontroluje, či boli vykonané všetky opatrenia a či uplynul primeraný čas, ktorý musí byť najmenej 21 dní na zaistenie úplnej eliminácie choroby pred novým ustajnením zvierat vnímavých druhov.

(4) Postupy očisty a dezinfekcie infikovaného chovu musia

- a) pri výskyte vezikulárnej choroby ošípaných zodpovedať postupom uvedeným v prílohe č. 3,
- b) pre chorobu zodpovedať špecifickým opatreniam vypracovaným podľa postupu uvedeného v § 15 písm. b).

§ 17

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa autorizuje národné laboratórium, ktoré

- a) disponuje špecializovaným vybavením a odborným personálom, ktoré umožňujú odhaliť typ, subtyp a variant príslušného vírusu a potvrdiť výsledky získané regionálnymi diagnostickými laboratóriami najmä v čase prvého výskytu choroby,
- b) je poverené kontrolou reagentov používaných oblasťmi diagnostickými laboratóriami.

(2) Národné laboratóriá uvedené v prílohe č. 6, určené pre chorobu sú zodpovedné za koordináciu diagnostických metód a štandardov, ako aj za používanie reagentov.

(3) Národné laboratóriá určené pre chorobu sú zodpovedné za koordináciu diagnostických metód a štandardov stanovených každým diagnostickým laboratóriom pre príslušnú chorobu. Na tento účel národné laboratóriá

- a) môžu oblasťným laboratóriám dodávať reagenty pre diagnostiku,
- b) kontrolujú kvalitu všetkých používaných diagnostických reagentov,

- c) periodicky organizujú porovnávacie testy,
- d) uchovávajú izoláty vírusu choroby pochádzajúce z potvrdených prípadov,
- e) zabezpečujú potvrdzovanie pozitívnych výsledkov získaných v oblastných diagnostických laboratóriách.

(4) Laboratórne vyšetrenie zamerané na zistenie vezikulárnej choroby ošipaných sa vykonáva pre Slovenskú republiku na základe zmluvy⁷⁾ v laboratóriu uvedenom v prílohe č. 3 bode 5 písm. k), ktoré slúži ako národné laboratórium.

(5) Národné laboratóriá uvedené v odseku 3 a 4 spolupracujú s príslušnými referenčnými laboratóriami Európskych spoločenstiev uvedenými v § 18.

(6) Príslušný orgán prijme opatrenia na vykonanie tohto paragrafu v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev a Európskej únie.

§ 18

(1) Referenčné laboratórium Európskych spoločenstiev pre vezikulárnu chorobu ošipaných je uvedené v prílohe č. 3 bode 6.

(2) Referenčné laboratóriá Európskych spoločenstiev pre príslušnú chorobu sú určované v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev a v rámci vypracovaných špecifických opatrení choroby.

(3) Kompetencie a úlohy referenčných laboratórií Európskych spoločenstiev sú uvedené v prílohe č. 4.

§ 19

(1) Očkovanie proti chorobe je zakázané okrem očkovania vykonávaného ako doplnok prijatých kontrolných opatrení v prípade prepuknutia choroby a v súlade s týmito podmienkami:

- a) príslušný orgán rozhodne o vykonávaní očkovania ako doplnku kontrolných opatrení v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev,
- b) rozhodnutie podľa písmena a) bude prijaté na základe týchto kritérií:
  1. koncentrácia zvierat príslušných druhov v postihnutom pásme,
  2. typ a zloženie každej z použitých očkovacích látok,
  3. postupy dozoru distribúcie, skladovania a použitia očkovacích látok,
  4. druh a vek zvierat, ktoré môžu alebo musia byť podrobené očkovaniu,
  5. oblastí, v ktorých očkovanie môže alebo musí byť vykonané,
  6. dĺžka očkovacej kampane.

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknutý zákaz

- a) očkovania alebo revakcinácie zvierat vnímavých druhov v chovoch uvedených v § 4,
- b) aplikácie hyperimúnneho séra.

(3) Ak sa rozhodne o očkovaní, vykonávajú sa tieto opatrenia:

- a) očkované zvieratá sa označia zreteľnou a čitateľnou značkou a spôsobom ustanoveným príslušným orgánom v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev,
- b) očkované zvieratá zostávajú v očkovacej zóne okrem tých, ktoré sú odoslané na bezodkladné zabitie na bitúnok určený príslušným orgánom; pohyb zvierat môže byť povolený príslušným orgánom až po vyšetrení vykonanom úradným veterinárnym lekárom u vnímavých zvierat chovu, ktorým sa potvrdí, že žiadne zo zvierat nie je podozrivé z choroby.

(4) Príslušný orgán môže v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev po ukončení očkovania povoliť premiestnenie zvierat vnímavých druhov z vakcinačnej zóny po uplynutí lehoty stanovenej v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

(5) Hlavný veterinárny lekár pravidelne informuje komisiu prostredníctvom stáleho veterinárneho výboru o stave postupu vakcinačných opatrení.

(6) Príslušný orgán môže výnimočne prijať rozhodnutie o vykonaní núdzového očkovania, ak tým nebude ohrozené základné záujmy Európskych spoločenstiev, a následne to oznámiť komisii. Toto rozhodnutie, ktoré musí zväziť najmä stupeň koncentrácie zvierat v niektorých oblastiach, nevyhnutnosť chrániť určité plemená, ako aj geografickú zónu, v ktorej sa očkovanie vykonáva. Príslušný orgán rozhodnutie o núdzovom očkovaní upraví v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

§ 20

(1) Príslušný orgán vypracuje pohotovostný plán, v ktorom sú špecifikované národné opatrenia, ktoré sa uplatnia pri výskyte choroby. Tento plán zabezpečí materiálno-technické a personálne vybavenie na rýchlu a účinnú eradikáciu ohniska choroby.

(2) Všeobecné kritériá uvedené v prílohe č. 5 bodoch 1 až 5 a bode 10 a špecifické kritériá uvedené v prílohe č. 5 bodoch 6 až 9 sa musia uplatniť pri preprave pohotovostných plánov. Príslušný orgán sa môže obmedziť na uplatnenie kritérií uvedených v prílohe č. 5 bodoch 6 až 9, ak kritériá uvedené v prílohe č. 5 bodoch 1 až 5 a bode 10 boli už uplatnené v rámci plánov týkajúcich sa kontrolných opatrení proti inej chorobe.

(3) Hlavný veterinárny lekár predloží pohotovostné plány komisii

- a) pri vezikulárnej chorobe najneskôr do 31. januára 2004,
- b) pri chorobe najneskôr do šiestich mesiacov po vykonaní špecifických opatrení.

§ 21

(1) V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 môžu veterinárni odborníci Európskej komisie vykonávať v spolupráci s príslušným orgánom

⁷⁾ § 6 ods. 2 písm. p) zákona č. 488/2002 Z. z.

kontroly na mieste v Slovenskej republike. Pri nich môžu overovať kontrolu reprezentatívneho počtu chovov, či príslušný orgán kontroluje v chovoch dodržiavanie požiadaviek podľa tohto nariadenia.

(2) Príslušný orgán, iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú odborníkom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc a najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, chovov, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu.

(3) Európska komisia je oprávnená informovať členský štát o výsledkoch kontrol vykonaných podľa odseku 1.

(4) Príslušný orgán veterinárnej správy prijme v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev pravidlá na vykonanie ustanovení v odsekoch 1 a 2.

§ 22

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 308/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 92/119/EHS zo 17. decembra 1992, ktorou sa ustanovujú všeobecné opatrenia Európskeho spoločenstva pre boj s určitými nákazami zvierat, ako aj špecifické opatrenia vo vzťahu k vezikulárnej chorobe ošípaných (Úradný Vestník Európskych spoločenstiev, L 62, 15. 3. 1993, str. 69) v znení

smernice Rady 2002/60/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 192, 20. 7. 2002, s. 27),

nariadenia Rady 2003/806/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 122, 16. 5. 2003, s. 1).

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 308/2003 Z. z.

ZOZNAM CHORÔB PODLIEHAJÚCICH POVINNÉMU HLÁSENIU

Choroba	Maximálna doba inkubácie
1. Mor dobytka	21 dní
2. Mor malých prežúvavcov	21 dní
3. Vezikulárna choroba ošípaných	28 dní
4. Katarálna horúčka oviec	40 dní
5. Epizootické hemoragické ochorenie jeleňovitých	40 dní
6. Kiahne oviec a kôz	21 dní
7. Vezikulárna stomatitída	21 dní
8. Nodulárna dermatitída dobytka	28 dní
9. Horúčka Údolia Rift	30 dní

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 308/2003 Z. z.

ŠPECIFICKÉ OPATRENIA NA KONTROLU NIEKTORÝCH CHORÔB

Okrem všeobecných ustanovení tohto nariadenia sa na vezikulárnu chorobu ošipaných vzťahujú tieto špecifické ustanovenia:

1. Opis choroby

Ide o chorobu ošipaných, ktorú nemožno klinicky odlišiť od slintačky a krívačky. Choroba vyvoláva tvorbu vezikul na rypáku, pyskoch, jazyku a na koronárnych častiach paprčiek. Závažnosť priebehu ochorenia je veľmi premenlivá, stádo ošipaných môže byť infikované bez toho, aby sa ochorenie klinicky prejavilo. Virus môže prežívať dlhý čas mimo organizmu, dokonca aj v čerstvom mäse, je mimoriadne rezistentný voči bežným dezinfekčným prostriedkom a jeho vlastnosťou je schopnosť perzistovať a stabilita v rozpätí pH medzi 2,5 až 12 vyžaduje dôkladne vykonávať čistenie a dezinfekciu.

2. Inkubačná doba

Maximálna inkubačná doba je 28 dní.

3. Diagnostické postupy na potvrdenie choroby a diferenciálna diagnostika vezikulárnej choroby ošipaných

Podrobné metódy odberu vzoriek na stanovenie diagnózy, diagnostické vyšetrenia v laboratóriu, dôkaz protilátok a hodnotenie výsledkov laboratórnych vyšetrení sú určované podľa postupu v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

4. Potvrdenie výskytu vezikulárnej choroby ošipaných

Ako výnimka z § 2 písm. f) je výskyt choroby potvrdený

- a) v chovoch, v ktorých bol izolovaný vírus vezikulárnej choroby buď z ošipaných, alebo z prostredia,
- b) v chovoch, v ktorých sú ošipané séropozitívne na vezikulárnu chorobu ošipaných, ak tieto alebo iné ošipané v chove vykazujú zmeny, ktoré sú charakteristické pre vezikulárnu chorobu ošipaných,
- c) v chovoch, v ktorých sú ošipané s klinickými príznakmi alebo sú séropozitívne, pod podmienkou, že existuje priama epizootologická súvislosť s potvrdeným ohniskom,
- d) v ostatných stádach, v ktorých boli zistené séropozitívne ošipané; v tomto poslednom prípade príslušný orgán vykoná doplnujúce vyšetrenie, hlavne nové vykonanie testov zo vzoriek odobratých v intervale najmenej 28 dní, prv než sa potvrdí výskyt nákazy; ustanovenia § 4 zostávajú v platnosti až do skončenia týchto doplnujúcich vyšetrení; ak neskoršie vyšetrenie neodhalí dôkaz o chorobe, hoci sú ošipané stále séropozitívne, príslušný orgán zabezpečí, aby testované ošipané boli usmrtené a neškodne odstránené pod jeho kontrolou alebo aby boli pod jeho kontrolou zabité na ním určenom bitúnku; príslušný orgán zabezpečí, aby od príchodu uvedených ošipaných na bitúnok boli ošipané držané a zabité oddelene od ostatných ošipaných a aby ich mäso bolo výhradne určené na vnútorný trh.

5. Diagnostické laboratóriá

- a) Belgicko: Institut national de recherches vétérinaires, Groeselenberg 99, B-1180 Bruxelles;
- b) Dánsko: Statens Veterinære Institut for Virusforskning, Lindholm;
- c) Francúzsko: Laboratoire central de recherche vétérinaire, Maisons-Alfort;
- d) Írsko: Institute for Animal Health, Pirbright, Woking, Surrey;
- e) Taliansko: Istituto zooprofilattico sperimentale della Lombardia e dell'Emilia-Romagna, Brescia;
- f) Luxembursko: Institut national de recherches vétérinaires, Groeselenberg 99, B-1180 Bruxelles;
- g) Nemecko: Bundesforschungsanstalt für Viruskrankheiten der Tiere, Paul-Ehrlich-Straße, 7400 Tübingen;
- h) Holandsko: Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad;
- i) Portugalsko: Laboratório Nacional de Investigação Veterinária, Lisboa;

- j) Grécko: Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, Νεαπόλεως 21,
- k) Spojené kráľovstvo: Pirbright Laboratory, Pirbright, Woking, Surrey; Animal Health,
- l) Španielsko: Laboratorio de Alta Seguridad Biológica (INIA), 28130 Madrid.

6. Referenčné laboratórium Európskych spoločností

AFRC Institute for Animal Health,
Pirbright laboratory,
Ash Road,
Pirbright,
Woking,
Surrey,
GU24ONF,
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.

7. Ochranné pásmo

- a) rozmery ochranného pásma zodpovedajú vymedzeniu uvedenému v § 10,
- b) v prípade vezikulárnej choroby ošipaných sú opatrenia ustanovené v § 11 nahradené výnimočne týmito opatreniami:
1. identifikujú sa všetky chovy vo vnútri pásma, v ktorom sú držané zvieratá vnímavých druhov,
  2. vykonajú sa pravidelné prehliadky v chovoch so zvieratami vnímavých druhov, tieto zvieratá sa klinicky vyšetria, prípadne sa u nich súčasne odoberajú vzorky na laboratórne vyšetrenie, pričom sa musia viesť záznamy o prehliadkach a zisteniach; opakovanosť týchto prehliadok musí byť úmerná závažnosti, ktorú má choroba v chovoch predstavujúcich najväčšie riziká,
  3. zakáže sa premiestňovanie a preprava zvierat vnímavých druhov po verejných alebo súkromných cestách s výnimkou komunikácií vo vnútri chovu; príslušný orgán môže výnimočne povoliť prepravu zvierat po ceste alebo po železnici, ak sa vykonáva bez prekladania a bez zastávky,
  4. príslušný orgán môže v súlade s požiadavkami Európskych spoločností udeliť výnimku pre jatočné ošipané pochádzajúce z chovu mimo ochranného pásma, ktoré sú prepravované na bitúanky umiestnené v tomto pásme,
  5. kamióny, ako aj ostatné dopravné prostriedky a vybavenia používané vo vnútri ochranného pásma na prepravu ošipaných alebo iných zvierat, alebo materiálu, ktorý môže byť kontaminovaný – predovšetkým krmív, hnoja alebo močovky – nemôžu opustiť
    - 5.1 chov umiestnený vo vnútri ochranného pásma,
    - 5.2 ochranné pásmo,
    - 5.3 bitúanky
 bez toho, aby boli vyčistené a dezinfikované v súlade s postupmi určenými príslušným orgánom. Tieto postupy predpokladajú, že najmä kamión alebo dopravný prostriedok použitý na prepravu ošipaných neopustí pásmo bez kontroly príslušným orgánom,
  6. ošipané nemôžu opustiť chov, v ktorom sú držané, a to 21 dní po ukončení predbežného čistenia a dezinfekcie infikovaného chovu podľa ustanovenia § 16; po 21 dňoch môže príslušný orgán povoliť prepravu ošipaných z uvedeného chovu, a to:
    - 6.1 priamo na bitúanky určené príslušným orgánom, prednostne vo vnútri ochranného pásma alebo pásma dohľadu, ak
      - 6.1.1 ošipané prítomné v chove boli skontrolované,
      - 6.1.2 ošipané určené na prepravu na zabitie boli klinicky vyšetrené,
      - 6.1.3 ošipaná bola individuálne označená ušnou značkou alebo bola označená iným schváleným prostriedkom,
      - 6.1.4 preprava sa uskutočňuje v dopravných prostriedkoch zapečatených príslušným orgánom.
 Príslušný orgán zodpovedný za vykonávanie kontrol a dozoru na bitúanku musí byť informovaný o úmysle zasláť na ne ošipané. Po vstupe na bitúanku sú ošipané držané a zabíjané oddelene od ostatných ošipaných. Dopravné prostriedky a vybavenie slúžiace na prepravu ošipaných sa pred opustením bitúankov vyčistia a dezinfikujú. Počas prehliadky pred zabitím a po zabití vykonávanej na určených bitúankoch má príslušný orgán správy na zreteľ príznaky, ktoré by mohli súvisieť s prítomnosťou vírusu vezikulárnej choroby ošipaných. Ak ide o ošipané zabíjané podľa týchto ustanovení, odoberie sa im štatisticky reprezentatívny počet vzoriek krvi. Ak ide o pozitívne výsledky potvrdzujúce prítomnosť vezikulárnej choroby ošipaných, uplatnia sa opatrenia uvedené v bode 9 písm. c),
    - 6.2 výnimočne priamo do iných miest nachádzajúcich sa vo vnútri ochranného pásma, ak

- 6.2.1 všetky ošipané prítomné v chove boli skontrolované,
  - 6.2.2 ošipané, ktoré majú byť prepravované, boli podrobené klinickému vyšetreniu s negatívnym výsledkom,
  - 6.2.3 každá ošipaná bola individuálne označená ušnou značkou alebo bola označená inou schválenou metódou,
7. čerstvé mäso pochádzajúce z ošipáných uvedených v bode 6 je označené v súlade s osobitným predpisom¹⁾ a následne ošetrené v súlade s osobitným predpisom.²⁾ Toto ošetrenie musí byť vykonané v zariadení určenom príslušným orgánom veterinárnej správy.
Mäso je odoslané do uvedeného zariadenia pod podmienkou, že zásielka je pred prepravou a počas celej prepravy zapečatená.
Príslušný orgán môže v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev prijať špecifické opatrenia najmä na označovanie mäsa a jeho neskoršie použitie, ako aj miesta určenia takto ošetrených výrobkov.
- c) uplatňovanie opatrení v ochrannom pásme sa dodržiava najmenej do
1. úspešného skončenia opatrení uvedených v § 16,
  2. vykonania chovov v pásme
    - 2.1 klinického vyšetrenia ošipáných, ktorým sa zistilo, že tieto ošipané nemajú príznaky choroby, z ktorých by sa dala predpokladať prítomnosť vezikulárnej choroby ošipáných, a
    - 2.2 sérologického vyšetrenia štatisticky reprezentatívnej vzorky ošipáných bez prítomnosti protilátok proti vezikulárnej chorobe ošipáných; program sérologického vyšetrenia musí zväziť prenos vezikulárnej choroby ošipáných a spôsob ustajnenia ošipáných. Príslušný orgán ustanoví program v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.
Príslušný orgán vykoná vyšetrenia a odber vzoriek opísaných v bodoch 2.1 a 2.2 najskôr za 28 dní po predbežnom čistení a dezinfekcii infikovaného chovu,
- d) po uplynutí doby uvedenej v písmene c) sa opatrenia uplatňované v pásme dohľadu uplatňujú rovnako aj v ochrannom pásme.

8. Pásmo dohľadu

- a) rozmer pásma dohľadu zodpovedá rozmeru uvedenému v § 10,
- b) ak ide o vezikulárnu chorobu ošipáných, opatrenia ustanovené v § 12 sú nahradené týmito opatreniami:
  1. identifikovanie všetkých chovov, v ktorých sú držané zvieratá vnímavých druhov,
  2. premiestňovanie ošipáných inam než na bitúnky z chovu pásma dohľadu je povolené, len ak v predchádzajúcich 21 dňoch nebola do tohto chovu zaradená ošipaná; vlastník alebo držiteľ musí zaznamenávať všetky premiestnenia ošipáných,
  3. premiestnenie ošipáných z pásma dohľadu môže príslušný orgán povoliť, len ak
    - 3.1 ošipané prítomné v chove boli počas 48 hodín pred premiestnením skontrolované,
    - 3.2 počas 48 hodín pred prepravou boli klinicky vyšetrené ošipané s negatívnym výsledkom určené na prepravu,
    - 3.3 sa sérologickým vyšetrením štatisticky reprezentatívnej vzorky ošipáných určených na prepravu vykonaným počas 14 dní pred prepravou nezistila prítomnosť protilátok proti vírusu vezikulárnej choroby ošipáných. Ak ide o jatočné ošipané, sérologické vyšetrenie môže byť vykonané na vzorkách krvi odobratých na bitúnkoch určenia určených príslušným orgánom. Ak ide o pozitívne výsledky, ktoré potvrdzujú prítomnosť vezikulárnej choroby ošipáných, uplatní sa opatrenie ustanovené v odseku 9 písm. c),
    - 3.4 každá ošipaná bola individuálne označená ušnou značkou alebo bola označená inou metódou schválenou príslušným orgánom,
    - 3.5 kamióny, ako aj iné dopravné prostriedky a ostatné vybavenia použité na prepravu týchto ošipáných boli vyčistené a dezinfikované po každej preprave,
  4. kamióny, ako aj iné dopravné prostriedky a vybavenie použité na prepravu ošipáných alebo iných zvierat, alebo materiálu, ktorý môže byť kontaminovaný, a ktoré sú používané vo vnútri pásma dohľadu, môžu opustiť toto pásmo len po vyčistení a dezinfekcii, ktoré sú v súlade s postupmi určenými príslušným orgánom.
- c) 1. Rozmer pásma dohľadu môže byť zmenený podľa § 10 ods. 3.
  2. Opatrenia pre pásmo dohľadu sa uplatňujú najmenej do
    - 2.1 úspešného vykonania opatrení uvedených v § 16,
    - 2.2 vykonania opatrení vyžadovaných v ochrannom pásme.

9. Spoločné opatrenia

Okrem predchádzajúcich opatrení sa uplatňujú tieto spoločné opatrenia:

- a) ak ide o úradne potvrdený výskyt vezikulárnej choroby ošipáných, okrem opatrení uvedených v § 4 ods. 2 a v § 5, mäso ošipáných zabíjaných v období medzi pravdepodobným zavlečením choroby do chovu a začatím vykoná-

¹⁾ Príloha č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.

²⁾ § 5 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 286/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní na trh mäsových výrobkov a určitých ostatných produktov živočíšneho pôvodu.

vania úradných opatrení sa vyhladá a pod úradným dozorom neškodne odstráni spôsobom, ktorý možnosť šírenia vírusu vezikulárnej choroby ošipovaných odstráni,

- b) ak úradný veterinárny lekár predpokladá, že ošipané niektorého chovu boli kontaminované v dôsledku pohybu osôb, zvierat, dopravných prostriedkov alebo iným spôsobom, ošipané chovu podliehajú obmedzeniam pohybu uvedeným v § 9, a to najmenej dovtedy, kým sa v chove vykoná
1. klinické vyšetrenie ošipovaných s negatívnym výsledkom,
  2. sérologické vyšetrenie štatisticky reprezentatívneho počtu ošipovaných, pri ktorom sa nepreukáže prítomnosť protilátok proti vírusu vezikulárnej choroby ošipovaných, podľa odseku 8 písm. c) bodu 2.2.

Vyšetrenie uvedené v písmenách a) a b) môže byť vykonané až po 28 dňoch, ktoré uplynú od možnej kontaminácie miest pohybom osôb, zvierat, dopravnými prostriedkami alebo inými spôsobmi.

- c) Ak sa potvrdí výskyt vezikulárnej choroby ošipovaných na bitútku, príslušný orgán nariadi
1. bezodkladné zabitie ošipovaných prítomných na bitútku,
  2. neškodné odstránenie tiel a vnútorností infikovaných a kontaminovaných ošipovaných pod úradným dozorom tak, aby sa vylúčilo riziko šírenia vírusu vezikulárnej choroby ošipovaných,
  3. vykonanie čistenia a dezinfekcie budov a vybavení vrátane dopravných prostriedkov, a to pod dozorom úradného veterinárneho lekára podľa inštrukcií určených príslušným orgánom,
  4. vykonanie epizootologického šetrenia podľa § 8,
  5. povoliť privezenie ošipovaných na účel zabitia až po uplynutí najmenej 24 hodín od dokončenia čistenia a dezinfekcie vykonaných v súlade s bodom 3.

10. Čistenie a dezinfekcia infikovaných chovov

Okrem ustanovení uvedených v § 16 sa uplatňujú tieto opatrenia:

- a) Postup pri predbežnom čistení a dezinfekcii:
1. Po odsune tiel ošipovaných na neškodné odstránenie musia byť časti, kde boli ošipané ustajnené, a ostatné časti miest kontaminovaných počas zabitia ihneď pokropené dezinfekčným prostriedkom schváleným podľa § 16, a to v koncentrácii účinnej pre vezikulárnu chorobu ošipovaných. Použitý dezinfekčný prostriedok musí byť na povrchu najmenej 24 hodín.
  2. Krv a tkanivá ošipovaných, ktorými boli znečistené miesta zabitia, musia byť pozorne zozbierané a neškodne odstránené spoločne s telami zvierat (zabitie sa musí vždy vykonávať na nepresakujúcom povrchu).
- b) Postup ďalšieho čistenia a dezinfekcie:
1. Hnoj, podstielka, kontaminované krmivá musia byť z budov odstránené, navršené na hromady a pokropené schváleným dezinfekčným prostriedkom. Močovka musí byť ošetrená metódou, ktorá je schopná zabiť vírus.
  2. Mobilné príslušenstvo musí byť z priestorov odstránené a oddelene vyčistené a dezinfikované.
  3. Mastnota a ostatné nečistoty musia byť odstránené zo všetkých povrchov aplikáciou odmasťovača a povrchy potom omyté vodou pod tlakom.
  4. Dezinfekčný prostriedok sa znovu aplikuje pokropením všetkých povrchov.
  5. Dobre utesené priestory musia byť dezinfikované fumigáciou.
  6. Opravy podláh, stien a ďalších poškodených častí musia podliehať súhlasu po inšpekcii úradného veterinárneho lekára a musia byť vykonané ihneď.
  7. Po skončení týchto opráv sa vykonáva inšpekcia, ktorou sa overí, či tieto práce boli riadne vykonané.
  8. Časti miest dokonale zbavené zápalných látok môžu byť tepelne ošetrené pomocou letovacej lampy.
  9. Povrchy musia byť poprásené alkalickým dezinfekčným prostriedkom, ktorého pH je vyššie než 12,5, alebo iným schváleným dezinfekčným prostriedkom. Po 48 hodinách pôsobenia sa tento dezinfekčný prostriedok odstráni omytím vodou.
- c) Postup záverečnej očisty a dezinfekcie
- Ošetrenie letovacou lampou alebo alkalickým dezinfekčným prostriedkom podľa písmena b) bodu 8 alebo 9 sa musí znovu vykonať za 14 dní.

11. Repopulácia infikovaných chovov

Okrem opatrení stanovených v § 5 ods. 4 sa uplatňujú tieto opatrenia:

- a) Repopulácia sa môže začať najskôr po štyroch týždňoch od prvej kompletne vykonanej dezinfekcii miest, a to podľa bodu 10 písm. c).
- b) Pri opätovnom ustajnení ošipovaných sa berie do úvahy typ chovu uskutočňovaný v príslušnom chove a repopulácia musí byť v súlade s týmito ustanoveniami:
1. Ak ide o chov pod otvoreným nebom, repopulácia sa začína ustajnením určitého obmedzeného počtu kontrolných indikátorových odstavčiat, ktoré reagovali negatívne pri kontrole prítomnosti protilátok proti vírusu vezikulárnej choroby ošipovaných. Kontrolné indikátorové odstavčatá sú rozdelené podľa požiadaviek príslušného orgánu vo všetkých častiach infikovaného chovu a za 28 dní po ich umiestnení do chovu sa u nich vykoná klinické vyšetrenie a odber vzoriek na sérologické vyšetrenie.
Ak kontrolné odstavčatá nevykazujú klinické príznaky vezikulárnej choroby ošipovaných, ani nedošlo k vytvoreniu protilátok proti vírusu vezikulárnej choroby ošipovaných, môže sa vykonať kompletná repopulácia.
  2. U všetkých ostatných foriem chovu sa repopulácia vykoná buď podľa opatrení ustanovených v bode 1, alebo úplnou repopuláciou pod podmienkou, že

- 2.1 ošípané sú do chovu prepravené počas 8 dní a pochádzajú z chovu ležiaceho mimo pásma obmedzenia z dôvodu vezikulárnej choroby ošípaných a sú séronegatívne,
- 2.2 žiadne z ošípaných nemôžu počas 60-tich dní od príchodu posledných ošípaných opustiť chov,
- 2.3 repopulované stádo sa vyšetruje klinicky a sérologicky v súlade s požiadavkami určenými príslušným orgánom. Toto vyšetrenie môže byť vykonané najskôr za 28 dní po repopulácii.

Príloha č. 4**k nariadeniu vlády č. 308/2003 Z. z.****REFERENČNÉ LABORATÓRIÁ EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV PRE PRÍSLUŠNÚ CHOROBU**

Referenčné laboratóriá Európskych spoločenstiev pre príslušnú chorobu majú tieto kompetencie a úlohy:

- a) konzultáciami s komisiou koordinovať diagnostické metódy choroby v členských štátoch, a to predovšetkým formou
1. špecifikácie, udržiavania a doručovania kmeňov vírusu príslušnej choroby pre sérologické testy a prípravu antiséra,
  2. doručovania referenčných sér a iných referenčných reagensí národným referenčným laboratóriám na účely štandardizácie testov a reagensí používaných v každom členskom štáte,
  3. zriadenia a udržiavania zbierky kmeňov a izolátov vírusu príslušnej nákazy,
  4. pravidelného organizovania porovnávacích testov diagnostických metód Európskych spoločenstiev,
  5. zhromažďovania a porovnávaní údajov a informácií týkajúcich sa používaných diagnostických metód a výsledkov testov vykonaných v Európskych spoločenstvách,
  6. charakteristiky izolátov vírusu choroby dokonalejšími metódami na účel lepšieho pochopenia epizootológie choroby,
  7. celosvetového sledovania vývoja situácie týkajúceho sa dohľadu, epizootológie a prevencie choroby,
  8. poskytovaním znaleckého vyjadrenia na vírus choroby a na iné vírusy na účel umožnenia rýchlej diferenciálnej diagnózy,
  9. získavania dokonalejších znalostí o príprave a používaní imunologických veterinárnych prípravkov používaných na eradikáciu a tlmenie choroby,
- b) aktívne poskytovať pomoc pri identifikácii ohnísk choroby v členských štátoch formou štúdia izolátov vírusu zaslaných na potvrdenie diagnózy, typizáciu a epizootologické štúdium,
- c) umožňovať školenie alebo doškoľovanie expertov v laboratórnej diagnostike na účely zladenia diagnostických metód v Európskych spoločenstvách.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 308/2003 Z. z.

MINIMÁLNE KRITÉRIÁ UPLATŇOVANÉ V POHOTOVOSTNÝCH PLÁNOCH

Pohotovostné plány musia ustanovovať najmenej

1. zriadenie krízového centra na národnej úrovni, ktoré bude koordinovať všetky prijímané opatrenia v štáte,
2. zoznam miestnych centier na tlmenie choroby s primeraným vybavením na koordináciu prijatých opatrení na miestnej úrovni,
3. podrobné informácie o zamestnancoch zapojených do vykonávania kontrolných opatrení, ich kvalifikácii a povinnostiach,
4. kontakty každého miestneho centra na tlmenie choroby s osobami a organizáciami, ktoré sú priamo alebo nepriamo zapojené do vykonávania opatrení,
5. dostupnosť vybavenia a materiálov na riadne vykonávanie opatrení,
6. podrobné pokyny o opatreniach, ktoré majú byť vykonané, vrátane likvidácie uhynutých zvierat, opatrení v čase podozrenia a potvrdenia infekcie alebo kontaminácie,
7. školiace programy na zachovanie a rozvíjanie kvalifikácie v terénnych a administratívnych postupoch,
8. vybavenie diagnostických laboratórií na postmortálne vyšetrenie, ich potrebnú kapacitu na sérológiu, histológiu, atď. a udržiavanie ich odbornosti na rýchlu diagnostiku (uzavretie dohôd na rýchlu dopravu vzoriek),
9. podrobné údaje o množstve očkovacej látky proti chorobe, ktorá sa odhaduje, že bude potrebná v prípade návratu k núdzovému očkovaníu,
10. vymenovanie právnych ustanovení na vykonanie pohotovostného plánu.

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 308/2003 Z. z.

NÁRODNÉ LABORATÓRIÁ PRE SLOVENSKÚ REPUBLIKU

Choroba	Laboratórium
1. Mor dobytka	IAH, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24ONF, United Kingdom
2. Vezikulárna stomatitída	IAH, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24ONF, United Kingdom
3. Mor malých prežúvavcov	IAH, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24ONF, United Kingdom
4. Horúčka Údolia Rift	Onderstepoort Veterinary Institute, Private Bag X05, Onderstepoort 0110 South Africa
5. Nodulárna dermatitída dobytka	IAH, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24ONF, United Kingdom
6. Kiahne oviec a kôz	IAH, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24ONF, United Kingdom

309

NARIADENIE VLÁDY Slovenskej republiky

z 9. júla 2003,

ktorým sa ustanovujú podrobnosti o opatreniach na tlmenie afrického moru koní

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje pravidlá kontroly a opatrenia na boj s africkým morom koní.

§ 2

- (1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie
- a) vlastníkom alebo držiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba vlastniaca zvieratá rodu koňovité alebo zodpovedná za starostlivosť o ne, či už za odplatu alebo bez nej,
  - b) vektorom hmyz druhu imicola *Culicoides* alebo iný hmyz *Culicoides* schopný prenášať africký mor koní identifikovateľný v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev určenými na základe stanoviska Vedeckého veterinárneho výboru,
  - c) príslušným orgánom orgán veterinárnej správy,¹⁾
  - d) potvrdením vyhlásenie príslušného orgánu o výskyte afrického moru koní na základe laboratórnych výsledkov; ak ide o epidémiu, príslušný orgán môže potvrdiť chorobu aj na základe klinických alebo epizootologických výsledkov,
  - e) úradným veterinárnym lekárom veterinárny lekár vymenovaný²⁾ príslušným orgánom,
  - f) chovom chov podľa osobitného predpisu³⁾ a prírodné rezervácie, v ktorých žijú zvieratá rodu koňovité voľne.

(2) Na účely tohto nariadenia sa primerane používajú aj pojmy uvedené v nariadení,⁴⁾ ktorým sa transponuje právny predpis uvedený v prílohe č. 1 tohto nariadenia.

§ 3

Vlastník, držiteľ alebo iné fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré sú oprávnené disponovať živými zvieratami alebo produktmi živočíšneho pôvodu, bezodkladne hlási príslušnému orgánu podozrenie z výskytu afrického moru koní.

§ 4

(1) Ak sa v chove nachádza jedno zviera alebo viac zvierat rodu koňovité podozrivých z afrického moru koní, úradný veterinárny lekár bezodkladne zavedie úradné prostriedky vyšetrovania, ktorými sa potvrdí alebo vylúči výskyt choroby.

(2) Príslušný orgán bezodkladne po oznámení podozrenia na chorobu nariadi vykonávať úradný dohľad nad chovom, najmä

- a) vykonať úradný súpis druhov rodu koňovité a v rámci každého z týchto druhov uviesť počet zvierat už uhynutých, chorých alebo pravdepodobne nakazených; súpis sa v čase podozrenia aktualizuje o počet narodených aj uhynutých zvierat; informácie v súpise sa na požiadanie predložia a možno ich pri každej kontrole overovať,
- b) vykonať súpis miest, ktoré pravdepodobne uľahčujú prežívanie vektora alebo vektorovi vyhovujú a použitie primeraných prostriedkov na zničenie hmyzu v týchto miestach,
- c) vykonať epizootologické šetrenie v súlade s § 7,
- d) pravidelné návštevy chovov úradným veterinárnym lekárom, ktorý
  1. vyšetrí každé zviera rodu koňovité, ktoré je tam držané,
  2. vykoná podrobné klinické vyšetrenie alebo autopsiu podozrivých alebo uhynutých zvierat a odber vzoriek na laboratórne vyšetrenia,
- e) držať všetky zvieratá rodu koňovité v chove v ich ustajňovacích priestoroch alebo na iných miestach chránených pred vektorom,
- f) zákaz premiestňovania zvierat rodu koňovité z chovu a do chovu,
- g) použiť v budovách na ustajnenie zvierat rodu koňo-

¹⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ § 10 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z. požiadavkách na zdravie zvierat koňovitých pri ich premiestňovaní, ich výmene s členskými štátmi a ich dovoze z tretích krajín.

⁴⁾ § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z.

vité a okolo týchto budov primerané prostriedky na ničenie hmyzu,

- h) zničiť, neškodne odstrániť, spáliť alebo zahrabať telá zvierat rodu koňovité, ktoré uhynuli v chove, v súlade s osobitným predpisom.⁵⁾

(3) Až do zavedenia opatrení podľa odseku 2 vlastník alebo držiteľ zvierat podozrivých z choroby vykoná všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie súladu s odsekom 2 písm. e) až h).

(4) Príslušný orgán môže nariadiť opatrenia uvedené v odseku 2 aj v ďalších chovoch, ak ich umiestnenie, priestorové usporiadanie alebo kontakty s chovom, kde je podozrenie na chorobu, poskytujú dôvod na podozrenie z možnej kontaminácie.

(5) Príslušný orgán okrem ustanovení odseku 2 môže v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev ustanoviť osobitné podmienky pre prírodné rezervácie, v ktorých sú voľne žijúce zvieratá rodu koňovité.

(6) Príslušný orgán zruší opatrenia podľa odsekov 1 až 5 až po úradnom vylúčení podozrenia z afrického moru koní.

§ 5

Očkovanie proti africkému moru koní iným spôsobom, ako je uvedené v tomto nariadení, je zakázané.

§ 6

(1) Príslušný orgán po úradnom potvrdení výskytu afrického moru koní nariadi

- bezodkladne usmrtiť pod úradnou kontrolou zvieratá rodu koňovité v infikovanom chove, ktoré sú nakazené africkým morom koní alebo majú klinické príznaky afrického moru koní,
- zničiť, neškodne odstrániť, spáliť alebo zahrabať telá usmrtených zvierat v súlade s osobitným predpisom,⁵⁾
- vykonávať opatrenia uvedené v § 4 v chovoch v okruhu 20 km okolo infikovaného chovu, ktorý je súčasťou ochranného pásma,
- systematické očkovanie zvierat rodu koňovité v pásme podľa písmena c) očkovacou látkou povolenou príslušným orgánom a ich identifikáciu jasnou, nezmazateľnou značkou aplikovanou schválenou metódou v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev. Na základe epizootologických, meteorologických, geografických alebo klimatologických okolností príslušný orgán môže upustiť od nariadenia výkonu očkovania; hlavný veterinárny lekár o tom informuje Európsku komisiu,
- vykonávať epizootologické šetrenie v súlade s § 7.

(2) Príslušný orgán môže nariadiť opatrenia podľa odseku 1 aj mimo pásma uvedeného v odseku 1 písm. c), ak v dôsledku geografickej, ekologickej alebo meteorologickej situácie alebo v dôsledku premiestňovania do chovu alebo z chovu, v ktorom bola potvrdená

choroba, existujú príčiny na podozrenie rozšírenia afrického moru koní. Hlavný veterinárny lekár o tom informuje Európsku komisiu.

(3) Ak sa pásmo uvedené v odseku 1 nachádza na území väčšom, ako je územie jedného členského štátu, príslušný orgán spolupracuje s príslušnými orgánmi členského štátu pri vymedzení tohto pásma. Ak je to potrebné, toto pásmo sa vymedzí v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

§ 7

(1) Epizootologické šetrenie zahŕňa

- dobu, počas ktorej sa mohol africký mor koní vyskytovať v chove,
- možný pôvod afrického moru koní v chove a identifikovanie iných chovov zvierat rodu koňovité, ktoré sa mohli nakaziť alebo kontaminovať z rovnakého zdroja,
- výskyt a distribúciu vektorov choroby,
- premiestnenie zvierat rodu koňovité do príslušného chovu a z príslušného chovu, ako aj odstránenie tiel uhynutých zvierat z tohto chovu.

(2) Hlavný veterinárny lekár na zabezpečenie koordinácie všetkých opatrení potrebných na čo najrýchlejšiu eradikáciu choroby a vykonanie epizootologického šetrenia bezodkladne vytvorí, najmä z úradných veterinárnych lekárov, zamestnancov príslušných orgánov a odborníkov vo veterinárnej oblasti, krízovú jednotku.

§ 8

(1) Príslušný orgán po úradnom potvrdení diagnózy afrického moru koní vymedzí ochranné pásmo a pásmo dohľadu. Pásma sa vymedzia na základe geografických, administratívnych, ekologických a epizootologických faktorov spojených s africkým morom koní a so štruktúrou kontroly.

(2) Ochranné pásmo pozostáva z územia s polomerom najmenej 100 km okolo infikovaného chovu.

(3) Pásmo dohľadu pozostáva z územia presahujúceho ochranné pásmo najmenej o 50 km, v ktorom nebolo vykonané žiadne systematické očkovanie počas posledných 12 mesiacov.

(4) Ak sa ochranné pásmo alebo pásmo dohľadu nachádza okrem územia Slovenskej republiky aj na území členského štátu, príslušný orgán spolupracuje s príslušnými orgánmi tohto členského štátu pri vymedzení týchto pásiem. Ochranné pásmo a pásmo dohľadu sa vymedzia v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

(5) Príslušný orgán môže pozmeniť hranice pásiem uvedených v odsekoch 2 až 4 len v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev a na základe

- geografickej situácie a ekologických faktorov,
- meteorologických podmienok,

⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

- c) výskytu a rozšírenia vektora,
- d) výsledkov epizootologických šetrení vykonaných súlade s § 7,
- e) výsledkov laboratórnych vyšetrení,
- f) zavedenia kontrolných opatrení, najmä opatrení na ničenie hmyzu.

§ 9

(1) V ochrannom pásme príslušný orgán nariadi

- a) identifikovanie všetkých chovov so zvieratami rodu koňovité v rámci tohto pásma,
- b) pravidelné návštevy chovov so zvieratami rodu koňovité úradným veterinárnym lekárom, ktorý vykoná klinické vyšetrenie zvierat vrátane odberu vzoriek na laboratórne vyšetrenie, ak je to potrebné; o vykonaných návštevách a o zisteniach sa vedú príslušné záznamy,⁶⁾
- c) zákaz premiestňovania zvierat rodu koňovité z chovu, v ktorom sú držané, okrem prepravy pod úradným dozorom na núdzové zabitie na bitúnok umiestnený v ochrannom pásme, alebo ak v ochrannom pásme nie sú bitúnky, na bitúnok v pásme dohľadu určený príslušným orgánom.

(2) Príslušný orgán môže v ochrannom pásme nariadiť v súlade s požiadavkami Európskych spoločností systematické očkovanie zvierat rodu koňovité proti africkému moru koní a ich identifikáciu. Týmto nie sú dotknuté opatrenia uvedené v odseku 1.

§ 10

(1) V pásme dohľadu príslušný orgán nariadi opatrenia uvedené v § 9 ods. 1. Ak sa v pásme dohľadu nenachádza bitúnok, zabitie zvierat rodu koňovité sa môže vykonať v ochrannom pásme na bitúnku určenom príslušným orgánom.

(2) Očkovanie proti africkému moru koní v pásme dohľadu je zakázané.

§ 11

(1) Príslušný orgán zruší opatrenia uvedené v § 6 a § 8 až 10 v súlade s požiadavkami Európskych spoločností. Ak ide o očkovanie vykonané podľa § 6 ods. 1 písm. d) a § 9 ods. 2, dĺžka trvania týchto opatrení je najmenej 12 mesiacov.

(2) Príslušný orgán veterinárnej správy môže ako výnimku z § 9 ods. 1 písm. c) a § 10 ods. 1 povoliť

- a) prepravu zvierat rodu koňovité z ochranného pásma a z pásma dohľadu pod úradným dozorom a za podmienok uvedených v osobitnom predpise⁷⁾ do karanténnej stanice,⁸⁾
- b) premiestňovanie zvierat rodu koňovité v rámci pásom rovnakého štatútu, ak

1. sú zvieratá pred premiestnením úradne skontrolované, identifikované a sprevádzané úradným dokladom,
2. v prípade očkovaných zvierat uplynulo od ich očkovania najmenej 60 dní,
3. hlavný veterinárny lekár informoval Európsku komisiu v rámci Stáleho veterinárneho výboru.

§ 12

Ak ide o závažnú epizoóciu afrického moru koní v určitom regióne, príslušný orgán prijme ďalšie opatrenia v súlade s požiadavkami Európskych spoločností.

§ 13

Príslušný orgán zabezpečí informovanie osôb v ochrannom pásme a pásme dohľadu o nariadených obmedzeniach a zákazoch a prijme opatrenia na ich vykonanie.

§ 14

(1) Laboratórne vyšetrenia zamerané na zistenie afrického moru koní sa vykonávajú pre Slovenskú republiku na základe zmluvy⁹⁾ v laboratóriu uvedenom v prílohe č. 2 časti A, ktoré slúži ako národné laboratórium, a jeho úlohy sú uvedené v prílohe č. 2 časti B.

(2) Národné laboratórium spolupracuje s referenčným laboratóriom Európskych spoločností pre africký mor koní uvedeným v prílohe č. 3, ktorého úlohy sú uvedené v prílohe č. 4.

§ 15

(1) V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločností uvedeného v prílohe č. 1 môžu odborníci Európskej komisie v spolupráci s príslušným orgánom vykonávať kontroly na mieste v Slovenskej republike. Pri nich môžu overovať kontrolou reprezentatívneho počtu chovov, či príslušný orgán kontroluje súlad s ustanoveniami tohto nariadenia. Príslušný orgán, iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú odborníkom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc a najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, chovov, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu.

(2) Príslušný orgán prijme na vykonanie odseku 1 všeobecné pravidlá v súlade s požiadavkami Európskych spoločností.

⁶⁾ § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.

⁷⁾ § 5 ods. 6 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z.

⁸⁾ § 5 ods. 6 písm. e) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z.

⁹⁾ § 6 ods. 2 písm. p) zákona č. 488/2002 Z. z.

§ 16

(1) Príslušný orgán vypracuje pohotovostný plán, ktorý špecifikuje, ako majú byť zavedené opatrenia uvedené v tomto nariadení. Na základe pohotovostného plánu príslušný orgán zabezpečí materiálno-technické a personálne vybavenie na rýchlu a účinnú eradikáciu choroby.

(2) Kritériá na pohotovostné plány sú uvedené v prí-

lohe č. 5. Hlavný veterinárny lekár predkladá národný pohotovostný plán Európskej komisii.

(3) Príslušný orgán môže pohotovostný plán zmeniť v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev.

§ 17

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 309/2003 Z. z.**

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 92/35/EHS z 29. apríla 1992, ktorou sa ustanovujú pravidlá kontroly a opatrenia na kontrolu afrického moru koní (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 157, 10. 6. 1992, s. 19) v znení nariadenia Rady 2003/806/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 122, 16. 5. 2003, s. 1-35).

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 309/2003 Z. z.

A. NÁRODNÉ LABORATÓRIUM SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE AFRICKÝ MOR KONÍ

Institute of Animal Health,
Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU 24 ONF

**B. PRÁVOMOCI A POVINNOSTI NÁRODNÉHO LABORATÓRIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE AFRICKÝ MOR KONÍ**

Národné laboratórium pre africký mor koní je zodpovedné za koordinovanie štandardov a diagnostických metód v každom diagnostickom laboratóriu, za používanie reagensov a za testovanie očkovacích látok. Na plnenie týchto funkcií

- a) môže na požiadanie poskytovať diagnostické reagensy diagnostickým laboratóriám,
- b) kontroluje kvalitu všetkých používaných diagnostických reagensov,
- c) organizuje periodicky porovnávacie testy,
- d) uchováva izoláty vírusu afrického moru koní z potvrdených prípadov,
- e) zabezpečuje konfirmačné vyšetrenie pozitívnych výsledkov z regionálnych diagnostických laboratórií.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 309/2003 Z. z.

REFERENČNÉ LABORATÓRIUM EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA

Laboratorio de sanidad y producción animal,
Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación,
28110 Algete,
Madrid
Španielsko

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 309/2003 Z. z.

FUNKCIE A POVINNOSTI REFERENČNÉHO LABORATÓRIA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV PRE AFRICKÝ MOR KONÍ

Úlohy a povinnosti referenčného laboratória Európskych spoločenstiev:

1. koordinovať v spolupráci s Európskou komisiou metódy používané v členských štátoch na diagnostikovanie afrického moru koní, najmä
  - a) určením typu, skladovaním a poskytnutím kmeňov vírusu afrického moru koní na sérologické testy a prípravu antiséra,
  - b) poskytnutím štandardného séra a iných referenčných reagensii národným referenčným laboratóriám na štandardizáciu testov a reagensii používaných v každom členskom štáte,
  - c) vytváraním a udržiavaním zbierky kmeňov a izolátov vírusu afrického moru koní,
  - d) organizovaním periodických porovnávacích testov diagnostických postupov na úrovni Európskeho spoločenstva,
  - e) zhromažďovaním a porovnávaním údajov a informácií o použitých diagnostických metódach a výsledkov testov vykonaných v Európskom spoločenstve,
  - f) charakterizovaním izolátov afrického moru koní najmodernejšími dostupnými metódami, ktoré umožňujú lepšie pochopenie epizootológie afrického moru koní,
  - g) monitorovaním vývojev, pokiaľ ide o dohľad, epizootológiu a prevenciu afrického moru koní vo svete,
2. aktívne pomáhať pri diagnostike ohnisk afrického moru koní v členských štátoch vykonávaním konfirmačného vyšetrenia izolátov vírusu, ich charakterizovaním a epizootologickými štúdiami,
3. pomáhať školiť alebo preškoľovať odborníkov v laboratórnej diagnostike na harmonizáciu techník v celom Európskom spoločenstve,
4. navzájom si vymieňať informácie so svetovým laboratóriom pre africký mor koní určeným Medzinárodným úradom pre nákazy zvierat (OIE), najmä ak ide o vývoj svetovej situácie vo vzťahu k africkému moru koní.

**Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 309/2003 Z. z.**

MINIMÁLNE KRITÉRIÁ UPLATŇOVANÉ V POHOTOVOSTNÝCH PLÁNOCH

Pohotovostné plány musia ustanovovať najmenej

1. zriadenie krízového centra na národnej úrovni, ktoré bude koordinovať všetky kontrolné opatrenia v štáte,
2. zoznam miestnych centier na tlmenie choroby s primeraným vybavením na koordináciu opatrení na miestnej úrovni,
3. podrobné informácie o zamestnancoch zapojených do kontrolných opatrení, ich kvalifikácii a povinnostiach,
4. kontakty každého miestneho centra na tlmenie choroby, spôsoby nadväzovania kontaktov s osobami a organizáciami, ktoré sú priamo alebo nepriamo zapojené do ohniska,
5. dostupnosť vybavenia a materiálov na riadne vykonávanie opatrení,
6. podrobné pokyny o opatreniach, ktoré majú byť prijaté, vrátane prostriedkov na neškodné odstránenie kadáverov, opatrení v čase podozrenia a potvrdenia infekcie alebo kontaminácie,
7. školiacie programy na zachovanie a rozvíjanie kvalifikácie v terénnych a administratívnych postupoch,
8. vybavenie diagnostických laboratórií na vyšetrenie po smrti, kapacitu na sérológiu, histológiu, atď. a udržiavanie ich odbornosti na rýchlu diagnostiku (uzavretie dohôd na rýchlu dopravu vzoriek),
9. údaje o množstve očkovacej látky proti africkému moru koní, ktoré sa odhaduje, že bude potrebné v prípade návratu k núdzovému očkovaniu,
10. vymenovanie právnych ustanovení na vykonanie pohotovostného plánu.

310

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 9. júla 2003

o opatreniach na tlmenie klasického moru hydiny

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje opatrenia, ktoré sa použijú pri vypuknutí choroby klasického moru hydiny. Týmto nariadením nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu.¹⁾ Toto nariadenie sa nepoužije, ak sa zistí klasický mor hydiny u iných druhov vtákov; v takom prípade Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) oznámi Európskej komisii, aké opatrenia prijíma.

§ 2

(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) infikovanou hydinou všetka hydina,²⁾
1. u ktorej bol vyšetrením vo schválenom laboratóriu³⁾ podľa prílohy č. 2 úradne potvrdený klasický mor hydiny alebo
  2. u ktorej, ak ide o druhé ohnisko alebo ďalšie ohniská, boli zistené klinické príznaky alebo posmrtné (postmortálne) zmeny svedčiacie o tom, že ide o klasický mor hydiny,
- b) hydinou podozrivou z infekcie všetka hydina vykazujúca klinické príznaky alebo posmrtné (postmortálne) zmeny, ktoré poukazujú na možné podozrenie na prítomnosť klasického moru hydiny, alebo akákoľvek hydina, u ktorej bola preukázaná prí-

tomnosť vírusu klasického moru hydiny typu A subtypu H5 alebo H7,

- c) hydinou podozrivou z kontaminácie všetka hydina, ktorá mohla prísť priamo alebo nepriamo do kontaktu s vírusom klasického moru hydiny alebo vírusom klasického moru hydiny typu A subtypu H5 alebo H7,
- d) príslušným úradom príslušný orgán veterinárnej správy,⁴⁾
- e) úradným veterinárnym lekárom veterinárny lekár ustanovený príslušným orgánom.⁵⁾

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v nariadení,⁶⁾ ktorým sa transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1 tohto nariadenia.

§ 3

Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ je povinný podozrenie z infekcie klasickým morom hydiny v Slovenskej republike okamžite hlásiť hlavnému veterinárnemu lekárovi Slovenskej republiky (ďalej len „hlavný veterinárny lekár“).

§ 4

(1) V chove,⁸⁾ v ktorom bolo vyslovené podozrenie z infekcie klasickým morom hydiny, začne úradný veterinárny lekár bezodkladne úradné vyšetrenie s cieľom potvrdiť alebo vylúčiť prítomnosť klasického moru hydiny; predovšetkým odoberie alebo dá odobrať vhodné vzorky na laboratórne vyšetrenie.

(2) Ak veterinárny lekár oznámi⁹⁾ podozrenie z infekcie podľa odseku 1 príslušnému orgánu veterinárnej správy,⁷⁾ zabezpečí v chove úradný dozor a nariadi predovšetkým, aby

- a) bol vykonaný súpis všetkých kategórií hydiny v chove; v každej kategórii presný záznam o počte uhynutých zvierat, zvierat s klinickými príznakmi

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z. o zdravotných podmienkach pri výmenách hydiny a násadových vajec s členskými štátmi, pri ich premiestňovaní a dovoze z tretích krajín.

²⁾ § 2 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z.

³⁾ § 14 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

⁴⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁵⁾ § 10 ods. 3 až 5 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁶⁾ § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z.

⁷⁾ § 8 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁸⁾ § 2 písm. h) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2003 Z. z.

⁹⁾ § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

a hydiny bez príznakov; súpis musí obsahovať počty vyliahnutej hydiny a celkový počet uhynutej hydiny, ku ktorému došlo počas obdobia podozrenia z infekcie; údaje v týchto záznamoch a súpisy musia byť vedené sústavne a pri každej návšteve musia byť na požiadanie predložené, aby boli kontrolovateľné,

- b) bola všetka hydina v chove držaná vo svojich ustajňovacích priestoroch alebo v iných vymedzených priestoroch tak, aby bola zabezpečená jej izolácia bez možného kontaktu s inou hydinou,
- c) boli zakázané presuny hydiny z príslušného chovu alebo do príslušného chovu,
- d) schváleniu príslušnému orgánu veterinárnej správy⁷⁾ podliehal
  1. pohyb osôb, iných zvierat ako v písmene c) a dopravných prostriedkov z príslušného chovu alebo do príslušného chovu,
  2. presun hydínového mäsa alebo zabitej hydiny, krmiva pre zvieratá, materiálu, odpadov, výkalov, podstielky, hnoja alebo všetkého, čím môže byť prenášaný vírus klasického moru hydiny,
- e) bol z chovu zakázaný odsun vajec s výnimkou tých vajec, ktoré sú odosielané priamo do schváleného zariadenia na spracovanie alebo ošetrovanie vajecných produktov v súlade s osobitným predpisom¹⁰⁾ a sú odsunované v súlade s povolením vydaným príslušným orgánom veterinárnej správy.⁷⁾ Toto povolenie musí vyhovovať požiadavkám uvedeným v prílohe č. 2,
- f) boli vo vchodoch a východoch z budov, v ktorých je ustajnená hydina, ako aj vo vchodoch do chovu a východoch z chovu umiestnené vhodné dezinfekčné rohože alebo dezinfekčné brody,
- g) bolo urobené epizootologické šetrenie podľa § 7.

(3) Vlastník alebo držiteľ hydiny v každom chove podozrivom z kontaminácie ešte pred uvedením úradných opatrení uvedených v odseku 2 do platnosti vykoná všetky vhodné opatrenia tak, aby boli v súlade s ustanoveniami odseku 2 písm. a) až f).

(4) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ môže ktorékoľvek z opatrení uvedených v odseku 2 použiť aj na iné chovy v prípade, že ich lokalizácia, topografia alebo ich kontakty s chovom, pre ktorý bolo vyslovené podozrenie z infekcie klasickým morom hydiny, dáva dôvod na podozrenie z možného nakazenia.

(5) Opatrenia uvedené v odsekoch 1 a 2 nebudú zrušené, ak nebude úradným veterinárnym lekárom vylúčené podozrenie z infekcie klasického moru hydiny.

§ 5

(1) Ak sa v chove úradne potvrdí klasický mor hydiny, príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ nariadi na doplnenie opatrení uvedených v § 4 ods. 2 vykonanie týchto opatrení:

- a) bezodkladne na mieste usmrtiť všetku hydinu

- v chove; uhynutá alebo usmrtená hydina a všetky vajcia musia byť zneškodnené tak, aby sa znížilo riziko šírenia choroby na minimum,
- b) zneškodniť alebo vhodne ošetriť všetok materiál a všetky odpady, ktoré môžu byť kontaminované, ako sú krmivá, podstielka a hnoj podľa inštrukcií úradného veterinárneho lekára tak, aby bola zaručená deštrukcia vírusu klasického moru hydiny,
- c) vyhľadať a zničiť v súlade s bodom b) hydínové mäso pochádzajúce zo zvierat z príslušného chovu, ktoré bolo získané zabitím v období predpokladanej inkubačnej doby choroby,
- d) vyhľadať a zničiť v súlade s bodom b) násadové vajcia znesené v období predpokladanej inkubačnej doby, ktoré boli expedované z chovu, pričom hydina už vyliahnutá z týchto vajec musí byť úradne vyšetrená; vyhľadať a neškodne zničiť konzumné vajcia znesené v predpokladanej inkubačnej dobe, ktoré boli expedované z chovu, s výnimkou tých, ktoré boli pred expedíciou dezinfikované podľa pokynov úradného veterinárneho lekára,
- e) po vykonaní činností uvedených v písmenách a) a b) a v súlade s § 11 urobiť očistu a dezinfekciu budov využívaných na ustajnenie hydiny, ich okolia, dopravných prostriedkov a všetkého materiálu, ktorý môže byť kontaminovaný,
- f) po vykonaní činností uvedených v písmene e) ponechať budovy pre hydinu depopulované z nákazových dôvodov najmenej 21 dní pred ďalším zástavom hydiny,
- g) vykonať epizootologické šetrenie podľa § 7.

(2) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ môže rozšíriť opatrenia uvedené v odseku 1 na ďalšie susedné chovy v prípade, ak ich lokalizácia alebo kontakt s chovom, kde bola choroba potvrdená, dovoľujú vysloviť podozrenie na možnú kontamináciu pôvodcom ochorenia.

§ 6

Ak sú v chove dva oddelené krdle¹¹⁾ alebo viac, môže štátna veterinárna a potravinová správa na základe odborných kritérií poskytnúť výnimku z požiadaviek § 5 ods. 1 u zdravých krdlov infikovaného chovu, ak úradný veterinárny lekár potvrdí, že prevádzka u týchto krdlov dáva záruky, že sú krdle úplne oddelené vzhľadom na ustajnenie, ošetrovanie a kŕmenie tak, že sa vírus nemôže šíriť z jedného krdla na druhý.

§ 7

(1) Epizootologické šetrenie zahŕňa

- a) prieskum dĺžky obdobia, počas ktorého mohol byť v chove prítomný vírus klasického moru hydiny,
- b) zistenie možného zdroja klasického moru hydiny v chove a vylúčenie ďalšieho chovu hydiny, ktorý

¹⁰⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z. o hygienických požiadavkách a požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní vajecných výrobkov na trh.

¹¹⁾ § 2 písm. g) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z.

by mohol byť infikovaný alebo kontaminovaný z rovnakého zdroja,

- c) preverenie pohybu osôb, hydiny a iných zvierat, dopravných prostriedkov, vajec, mäsa, kadáverov a všetkého materiálu alebo všetkých látok, ktorými by mohol byť prenášaný vírus klasického moru hydiny z príslušného chovu alebo do príslušného chovu.

(2) Hlavný veterinárny lekár vymenuje na koordináciu všetkých nevyhnutných postupov pri eradikácii klasického moru hydiny v čo najkratšom čase a na vykonanie epizootologického šetrenia národnú odbornú komisiu.

§ 8

(1) Ak úradný veterinárny lekár nadobudne podozrenie, že hydina v niektorom chove môže byť kontaminovaná v dôsledku pohybu osôb, zvierat, dopravných prostriedkov alebo iným spôsobom, v príslušnom chove nariadi úradný dozor podľa odseku 2.

(2) Cieľom úradného dozoru je okamžite objasniť každé podozrenie z klasického moru hydiny, vykonať súpis a kontrolovať všetky presuny hydiny, ako aj prípadne pristúpiť na vykonanie opatrení uvedených v odseku 3.

(3) Ak bol v chove nariadený úradný dozor podľa odsekov 1 a 2, príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ zakáže odsun hydiny z chovu, ak nejde o priamy prevoz na bitúnok pod úradným dohľadom na účel jej okamžitého zabitia. Pred vydaním takéhoto povolenia úradný veterinárny lekár musí vykonať klinické vyšetrenie všetkej hydiny, ktoré vylúči prítomnosť klasického moru hydiny v chove. Obmedzenie presunov podľa tohto odseku nariadi príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ na dobu 21 dní začínajúc posledným dňom možnej kontaminácie; toto obmedzenie môže skrátiť minimálne na sedem dní.

(4) Ak príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ rozhodne, že to podmienky v chove umožňujú, môže opatrenia uvedené v tomto paragrafe obmedziť na časť chovu a na hydinu, ktorá sa v tejto časti chovu nachádza, s podmienkou, že ustajnenie, ošetrovanie a kŕmenie tejto hydiny je úplne oddelené a zabezpečené iným obsluhujúcim personálom.

§ 9

(1) Po úradnom potvrdení diagnózy klasického moru hydiny príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ určí okolo infikovaného chovu ochranné pásmo s minimálnym polomerom tri kilometre, ktoré je zároveň súčasťou pásma dohľadu s minimálnym polomerom desať kilometrov. Vymedzenie pásiem musí zohľadniť geografické, administratívne, ekologické a epizootologické faktory vzťahujúce sa na klasický mor hydiny a na technické prostriedky kontroly.

(2) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ vykoná v ochrannom pásme opatrenia, ktoré musia obsahovať

- a) identifikáciu všetkých chovov hydiny vo vnútri pásma,
- b) pravidelné kontroly všetkých chovov hydiny, klinické vyšetrenie príslušnej hydiny, v prípade potreby aj odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie; o všetkých kontrolách a o všetkých zisteniach musia byť urobené záznamy,
- c) dozor nad všetkou hydinou v miestach jej ustajnenia alebo na inom mieste, ktoré umožňuje jej izoláciu,
- d) použitie vhodných dezinfekčných prostriedkov pri vstupoch a výstupoch z chovov,
- e) kontrolu činnosti osôb, ktoré manipulujú s hydinou, s kadávermi hydiny a s vajcami, ako aj kontrolu dopravných prostriedkov prevážajúcich hydinu, kadávery a vajcia vo vnútri pásma; preprava hydiny cez ochranné pásmo je zakázaná s výnimkou prepravy po diaľniciach alebo železničných traťach,
- f) zákaz odsunu hydiny a násadových vajec z chovov, v ktorých sa nachádzajú, s výnimkou, ak príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ povolil odsuny
  1. hydiny na okamžité zabitie na bitúnkoch, ktoré sú umiestnené v ochrannom pásme, alebo ak to nie je možné, do iných bitúnkov umiestnených mimo ochranného pásma, určených štátnou veterinárnou a potravinovou správou; mäso z tejto hydiny musí byť označené špeciálnym označením zdravotnej neškodnosti podľa osobitného predpisu,¹²⁾
  2. jednoduchých kurčiat alebo znáškových kuríc do chovu, ktorý je umiestnený v pásme dohľadu a v ktorom nie je žiadna iná hydina; v tomto chove musí byť nariadený úradný dozor podľa § 8 ods. 2,
  3. násadových vajec do liahne určenej príslušným orgánom veterinárnej správy⁷⁾ s podmienkou, že vajcia a ich obaly sa musia pred odsunom dezinfikovať,
  4. uvedené v bodoch 1., 2. a 3., ktoré musia byť vykonané priamo pod veterinárnou kontrolou¹³⁾ a môžu byť povolené len po zdravotnej kontrole chovu úradným veterinárnym lekárom; použité dopravné prostriedky musia byť vyčistené a dezinfikované pred ich použitím aj po ich použití,
- g) zákaz vyvážania alebo rozhadzovania použitej podstielky a hnoja hydiny bez povolenia,
- h) zákaz konania veľtrhov, trhov, výstav a iného zhromažďovania hydiny alebo iných vtákov.

(3) Opatrenia v ochrannom pásme možno zrušiť najskôr 21 dní po vykonaní mechanickej očisty a dezinfekcie v infikovanom chove v súlade s § 11; ochranné pásmo sa po zrušení opatrení stáva súčasťou pásma dohľadu.

(4) V pásme dohľadu príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ vykoná

¹²⁾ § 5 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 299/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri uvádzaní na trh čerstvého hydinového mäsa, jeho výmenách s členskými štátmi a dovozoch z tretích krajín.

¹³⁾ § 8 ods. 3 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.

- a) identifikáciu všetkých chovov hydiny v pásme dohľadu,
- b) kontrolu presunov hydiny a násadových vajec vo vnútri pásma dohľadu,
- c) zákaz presunov hydiny mimo pásma dohľadu počas prvých 15 dní s výnimkou priameho presunu na bitúnky, ktoré sú umiestnené mimo pásma dohľadu a ktoré sú určené štátnou veterinárnou a potravinovou správou; mäso z tejto hydiny musí byť označené špeciálnym označením zdravotnej neškodnosti podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
- d) zákaz presunov násadových vajec mimo pásma dohľadu s výnimkou presunov do liahne určenej príslušným orgánom veterinárnej správy⁷⁾ s podmienkou, že vajcia a ich obaly sa musia pred odsunom dezinfikovať,
- e) zákaz presunu použitej podstielky a hnoja hydiny mimo pásma dohľadu,
- f) zákaz konania veľtrhov, trhov, výstav a iného zhromažďovania hydiny alebo iných vtákov,
- g) bez dotknutia ustanovení uvedených v bodoch a) a b) zákaz presunov hydiny s výnimkou prepravy po diaľniciach alebo železničných tratiach.

(5) Opatrenia v ochrannom pásme možno zrušiť najskôr 30 dní po vykonaní mechanickej očisty a dezinfekcie v infikovanom chove v súlade s § 11.

(6) Ak ochranné pásmo a pásmo dohľadu zahrňujú územie v správe viacerých príslušných orgánov veterinárnych správ,⁷⁾ tieto orgány správ po vzájomnej dohode vymedzia pásmo uvedené v odseku 1.

(7) Ak pásma zahrňujú územie viacerých členských štátov,¹⁴⁾ štátna veterinárna a potravinová správa spolupracuje s príslušnými orgánmi členských štátov na účel vymedzenia pásiem.

§ 10

(1) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ určí trasy premiestňovania vajec a hydiny.¹⁵⁾

(2) Vlastník alebo držiteľ je povinný poskytnúť na požiadanie príslušného orgánu veterinárnej správy⁷⁾ informácie týkajúce sa prísunov a odsunov hydiny a vajec do jeho chovu alebo z jeho chovu.¹⁵⁾

(3) Každá fyzická osoba alebo právnická osoba vykonávajúca prepravu alebo obchod s hydinou alebo vajcami musí príslušného orgánu veterinárnej správy⁷⁾ na vyžiadanie poskytnúť informácie týkajúce sa presunov hydiny a vajec, ktorých transport vykonávala alebo s nimi obchodovala, a informovať o všetkých okolnostiach vzťahujúcich sa na tieto informácie.

¹⁴⁾ § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁵⁾ § 19 ods. 3, § 35 ods. 1 písm. e) zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení zákona č. 445/2001 Z. z.

¹⁸⁾ § 15 ods. 7 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁹⁾ § 6 ods. 2 písm. n) zákona č. 488/2002 Z. z.

²⁰⁾ § 14 zákona č. 488/2002 Z. z.

§ 11

(1) Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ schvaľuje použitie dezinfekčných prostriedkov a ich koncentrácií.

(2) Mechanická očista a dezinfekcia musia byť vykonané pod úradným dozorom

- a) podľa pokynov úradného veterinárneho lekára,
- b) v súlade s postupom očisty a dezinfekcie infikovaného chovu uvedeným v prílohe č. 3.

§ 12

Odbery vzoriek na laboratórne vyšetrenie na určenie prítomnosti vírusu klasického moru hydiny musia byť vykonané v súlade s pokynmi uvedenými v prílohe č. 4.

§ 13

Príslušný orgán veterinárnej správy⁷⁾ v súčinnosti s orgánmi štátnej správy¹⁶⁾ a samosprávy¹⁷⁾ informuje osoby nachádzajúce sa v ochranných pásmach a pásmach dohľadu o platných obmedzeniach¹⁸⁾ a urobí všetky potrebné rozhodnutia na primerané zavedenie opatrení.

§ 14

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa autorizuje¹⁹⁾ národné referenčné laboratórium,

- a) ktoré má k dispozícii zariadenie a špecializovaný personál, ktoré mu umožnia hodnotenie patogenity izolátov vírusu klasického moru hydiny v súlade s prílohou č. 4 časťou H, ako aj identifikáciu vírusov klasického moru hydiny typu A a subtypu H5 alebo H7,
- b) ktoré je zodpovedné za koordináciu diagnostických metód podľa tohto nariadenia a ich používanie schválenými laboratóriami na území Slovenskej republiky.²⁰⁾

(2) Národné referenčné laboratórium koordinuje štandardy a diagnostické metódy, používanie reagensov a testovanie vakcín, kontroluje reagenty používané štátnymi veterinárnymi laboratóriami. Národné referenčné laboratórium Slovenskej republiky uvedené v prílohe č. 5 bode II spolupracuje s národnými referenčnými laboratóriami členských štátov uvedenými v prílohe č. 5 bode I a s referenčným laboratóriom Európskeho spoločenstva uvedeným v prílohe č. 6 bode A.

(3) Na účely koordinácie štandardov a diagnostických

kých metód ustanovených pre štátne veterinárne laboratóriá²¹⁾ na diagnostiku klasického moru hydiny v členskom štáte, národné referenčné laboratórium

- a) môže dodávať diagnostické reagensie štátnym veterinárnym laboratóriám,
- b) kontroluje kvalitu všetkých diagnostických reagen-cí používaných v štátnych veterinárnych laborató-riách,
- c) periodicky organizuje porovnávacie testy,
- d) uchováva izoláty vírusu klasického moru hydiny pochádzajúce z potvrdených prípadov,
- e) potvrdzuje pozitívne výsledky získané v štátnych veterinárnych laboratóriách.

(4) Ak národné referenčné laboratórium Slovenskej republiky získa štatút referenčného laboratória Európskeho spoločenstva, musí plniť úlohy a povinnosti uvedené v prílohe č. 6 bode 3.

(5) Ústav kontroly veterinárnych liečiv kontroluje a schvaľuje vakcíny pred ich uvedením na trh.²²⁾

§ 15

(1) Vakcinácia proti klasickému moru hydiny vakcínami povolenými štátnou veterinárnou a potravinovou správou môže byť uskutočnená len ako doplnok protinákazových opatrení prijatých pri výskyte choroby a v súlade s odsekom 2.

(2) Rozhodnúť o nariadení vakcinácie ako doplnku protinákazových opatrení môže štátna veterinárna a potravinová správa v spolupráci s Európskou komisiou; toto rozhodnutie je založené predovšetkým na týchto kritériách:

- a) koncentrácia hydiny v postihnutej oblasti,
- b) vlastnosti a zloženie vakcíny, ktorá má byť použitá,
- c) spôsoby kontroly distribúcie, skladovania a použitia vakcín,
- d) druhy a kategórie hydiny, ktoré musia byť vakcinované,
- e) zóny, v ktorých vakcinácia musí byť vykonaná.

(3) Rozhodnutie núdzovo vakcinovať okolo ohniska infekcie môže byť prijaté štátnou veterinárnou a potravinovou správou po oznámení Európskej komisii a za predpokladu, že nie sú narušené základné záujmy Európskeho spoločenstva. Toto rozhodnutie bude znovu prešetrené v rámci Stáleho veterinárneho výboru.

(4) Ak štátna veterinárna a potravinová správa na-

riadi núdzovú vakcináciu podľa odsekov 1 až 3 vo vymedzenej časti územia, status ostatného územia nie je zmenený za predpokladu, že opatrenia týkajúce sa zákazu presunov vakcinovaných zvierat sú účinné po dobu ustanovenú Európskou komisiou.

§ 16

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa vypracuje pohotovostný plán špecifikujúci opatrenia, ktoré sa budú realizovať v prípade vypuknutia choroby klasického moru hydiny; tento plán musí umožniť prístup k budovám, zariadeniam, personálu a všetkému ďalšiemu príslušnému materiálu, nevyhnutnému na rýchlu a účinnú eradikáciu ohniska.

(2) Kritériá, ktoré sa majú použiť pri vypracovaní plánu podľa odseku 1, sú uvedené v prílohe č. 7.

(3) Plán vypracovaný v súlade s kritériami vymenovanými v prílohe č. 7 štátna veterinárna a potravinová správa predkladá Európskej komisii.

§ 17

V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 môžu odborníci Európskej komisie vykonávať v spolupráci s príslušnými orgánmi⁴⁾ kontroly na mieste v Slovenskej republike. Pri týchto kontrolách môžu kontrolovať reprezentatívny počet prevádzkarní, aby sa presvedčili, či príslušné úrady kontrolujú, či prevádzkarne spĺňajú požiadavky tohto nariadenia. Príslušné orgány,⁴⁾ iné orgány verejnej správy, právnické osoby a fyzické osoby a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú týmto expertom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc, najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, prevádzkarní, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu, ako príslušnému orgánu.

§ 18

Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.

²¹⁾ § 14 zákona č. 488/2002 Z. z.

²²⁾ § 9 zákona č. 488/2002 Z. z.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Týmto nariadením vlády sa transponuje smernica Rady 92/40/EHS z 19. mája 1992, ktorou sa zavádzajú opatrenia Európskeho spoločenstva na kontrolu moru hydiny (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 167, 22. 6. 1992, str. 1).

Smernica Rady je preložená do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

**Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.**

SCHVAĽOVANIE PRESUNOV VAJEC Z CHOVU

Povolenie vydané regionálnou veterinárnou a potravinovou správou na presun vajec z podozrivého chovu podliehajúceho ustanoveniam § 4 ods. 2 písm. e) do zariadenia schváleného na spracovanie a ošetrovanie vaječných produktov v súlade s osobitným predpisom¹⁾ (ďalej len ako „určené zariadenie“) musí spĺňať tieto podmienky:

1. na to, aby mohli byť vajcia odsunuté z chovu podozrivého z nakazenia, musia
  - a) vyhovovať požiadavkám ustanoveným v osobitnom predpise,²⁾
  - b) byť odoslané priamo z chovu podozrivého z nakazenia do určeného zariadenia; každá zásielka musí byť pred odoslaním zapečatená úradným veterinárnym lekárom chovu podozrivého z nakazenia a musia zostať zapečatené počas celého transportu až do určeného zariadenia,
2. úradný veterinárny lekár chovu podozrivého z nakazenia informuje príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu určeného zariadenia o svojom úmysle zaslať do tohto zariadenia vajcia,
3. príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa, do ktorej pôsobnosti určené zariadenie patrí, nariadi, aby
  - a) vajcia uvedené v bode 1 písm. b) boli držané izolovane od ostatných vajec od doby ich príchodu až do doby ošetrovania,
  - b) škrupiny týchto vajec boli považované za vysoko rizikový materiál a aby bolo s nimi nakladané podľa osobitného predpisu,³⁾
  - c) obalový materiál, použité dopravné prostriedky na prepravu vajec uvedené v bode 1 písm. b) a všetky miesta, s ktorými vajcia prišli do styku, boli vyčistené a dezinfikované takým spôsobom, aby bol vírus klasického moru hydiny zničený,
  - d) úradný veterinárny lekár chovu podozrivého z nakazenia bol informovaný o všetkých zásielkach ošetrovaných vajec.

¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z. o hygienických požiadavkách a požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní vaječných výrobkov na trh.

²⁾ Príloha č. 2 časť D k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 272/2003 Z. z.

³⁾ § 2 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

PRACOVNÝ POSTUP MECHANICKEJ OČISTY A DEZINFEKČIE INFIKOVANÉHO CHOVU

A. Predbežná očista a dezinfekcia

1. Po odstránení kadáverov hydiny na účel deštrukcie maštalné priestory, kde bola ustajnená hydina, a všetky časti ostatných budov, ohrád atď. kontaminované v priebehu zabitia alebo pri prehliadke po smrti (post mortem) musia byť ošetrené dezinfekčným prostriedkom schváleným na použitie v súlade s ustanovením § 11.
2. Všetky časti tiel hydiny a vajec, ktoré by mohli kontaminovať budovy, ohrady, náradie atď., musia byť starostlivo zozbierané a zničené spolu s kadávermi.
3. Použitý dezinfekčný prostriedok musí zostať na ošetrovanom povrchu najmenej 24 hodín.

B. Záverečná očista a dezinfekcia

1. Tuk a nečistota sa musia odstrániť zo všetkých povrchov aplikáciou odmasťujúceho prostriedku a potom umyté vodou.
2. Po umytí vodou uvedenom v bode 1 treba všetko znova ošetriť dezinfekčným prostriedkom.
3. Po siedmich dňoch musia byť miesta ošetrené odmasťujúcim prostriedkom opláchnuté studenou vodou, ošetrené dezinfekčným prostriedkom a znovu opláchnuté vodou.
4. Použitá podstielka a hnoj musia byť ošetrené spôsobom, ktorý je schopný usmrtiť vírus. Toto sa musí vykonať najmenej jedným z týchto spôsobov:
  - a) spálením alebo ošetrením parou pri teplote 70 °C,
  - b) zakopaním do takej hĺbky, aby sa zabránilo prístupu rôznej zveri a voľne žijúcich vtákov,
  - c) uložením do hromád, ktoré sú zvlhčené (ak je to nevyhnutné na uľahčenie fermentácie) a prikryté tak, aby v nich bola udržiavaná teplota dosahujúca 20 °C; zostávajú prikryté 42 dní takým spôsobom, aby sa zabránilo prístupu zveri a voľne žijúcich vtákov.

**Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.**

**DIAGNOSTICKÉ METÓDY NA POTVRDENIE A DIFERENCIÁLNU
DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY**

A. Všeobecné ustanovenia

Ďalej uvedené metódy izolácie a typizácie vírusov klasického moru hydiny sa musia považovať za orientačné a za minimá, ktoré treba použiť na diagnostiku choroby.

Na účely diagnostických metód na potvrdenie a diferenciálnu diagnostiku pod pojmom klasický mor hydiny sa rozumie infekcia hydiny vyvolaná akýmkoľvek vírusom klasického moru hydiny A, ktorý má u kurčiat vo veku šiestich týždňov index intravenózneho patogenity vyšší než 1,2 alebo akákoľvek infekcia vyvolaná vírusmi klasického moru hydiny typu A podtypu H5 alebo H7, u ktorých bola pomocou sledovania sekvencie nukleotidov preukázaná prítomnosť početných základných aminokyselín v úrovni miesta zlomu pre hemaglutinín.

B. Odber a ošetrovanie vzoriek

1. Odber vzoriek

Výtery z kloaky (alebo trusu) a tracheálne výtery od chorej hydiny; trus alebo obsahy čriev, mozog, trachea, pľúca, pečeň, slezina a iné, zreteľne postihnuté orgány z čerstvých hydínových kadáverov.

2. Ošetrovanie vzoriek

Orgány a tkanivá uvedené v bode 1 sa môžu združovať tak, aby trus bol vyšetrený oddelene. Výtery musia byť umiestnené do dostatočného množstva roztoku s antibiotikami, aby bolo zaistené ich úplné ponorenie. Vzorky trusu a orgánov musia byť homogenizované (pomocou uzatvoreného homogenizátora alebo paličky a trecej misky so sterilným pieskom) v médiu s antibiotikami tak, aby sa získala 10–20 % suspenzia (hmotnosť/objem) v médiu. Suspenzia sa nechá stať približne 2 hodiny pri teplote miestnosti (alebo dlhší čas pri 4 °C), potom sa centrifuguje (napríklad 800–1000 otáčok/min. počas 10 minút).

3. Médium s antibiotikami

Rôzne laboratória používajú s úspechom rôzne zloženia médií s antibiotikami; národné laboratória môžu poskytnúť potrebné odporúčania príslušnej krajine. Pre vzorky trusu sú nutné vyššie koncentrácie antibiotík. Typické je toto zloženie: 10 000 jednotiek/ml penicilínu, 10 mg/ml streptomycínu, 0,25 mg/ml gentamycínu a 5 000 jednotiek/ml mycostatínu vo fosfátovom pufrovanom roztoku (STP). Pre tkanivá a tracheálne výtery môžu byť tieto množstvá päťkrát nižšie. Pre kontrolu chlamýdií je povolený prídavok 50 mg/ml oxytetracyklínu. Na prípravu média je nutné, aby bolo po pridaní antibiotík skontrolované pH a bolo upravené medzi 7,0 a 7,4.

C. Izolácia vírusu

Do alantoidnej dutiny najmenej 4 embryí slepačích vajec inkubovaných 8 až 10 dní sa inokuluje 0,1 až 0,2 ml číreho supernatantu. Ideálne by tieto vajcia mali pochádzať z krdla bez špecifických patogénov(SPF), ale keď to nie je možné, pripúšťa sa používať vajcia pochádzajúce z krdla, v ktorom nebol zistený výskyt protilátok proti vírusu klasického moru hydiny. Inokulované vajcia sú inkubované pri 37 °C a sú denne presvecované. Postupne musia byť vajcia s uhynutými alebo hynúcimi embryami a všetky ostatné vajcia po šiestich dňoch inokulácie schladené na 4 °C a ich alantoidná/amniová tekutina sa vyšetruje na hemaglutiníny. Keď nedôjde k hemaglutinácii, uvedený postup sa opakuje, pričom sa ako inokulum používa neriedená alantoidná/amniová tekutina.

V prípade hemaglutinácie musí byť kultiváciou vylúčená prítomnosť baktérií. Ak sú baktérie prítomné, môže sa tekutina filtrovať cez membránový ultrafilter 450 nm s dodatočným pridaním antibiotík; inokulácia kuracích embryí sa vykonáva podľa uvedeného opisu.

D. Diferenciálna diagnostika

1. Predbežná diferenciácia

Vzhľadom na to, že je dôležité čo najskôr realizovať protinákazové opatrenia proti klasickému moru hydiny na účel obmedzenia šírenia vírusu, každé štátne veterinárne laboratórium by malo byť schopné identifikovať každý izolovaný hemaglutinujúci vírus ako vírus klasického moru hydiny subtypu H5 alebo H7 okrem vírusu pseudomoru hydiny. Hemaglutinujúce tekutiny budú použité v hemaglutinačnom teste, ktorý je opísaný v ďalšom texte. Pozitívna inhibícia, t. j. 24 alebo vyššia, pomocou polyklonálnych antisér špecifických pre subtyp H5 alebo H7 klasického moru hydiny A, pri titre minimálne 29, môže slúžiť na predbežnú identifikáciu umožňujúcu začatie dočasných opatrení tlmenia.

2. Potvrdenie

Za predpokladu, že existuje 13 subtypov hemaglutinínu a 9 neuraminidázových subtypov vírusov klasického moru hydiny a že každý z týchto subtypov má varianty, nie je pre národné referenčné laboratórium možné ani rentabilné uchovávať antiséra, ktoré by umožnili úplnú antigénnu charakterizáciu izolátov klasického moru hydiny. Ale národné referenčné laboratórium by malo

- potvrdiť, že izolát je vírus A klasického moru hydiny, použitím dvojitého imunodifúzneho testu na detekciu skupiny antigénov (ak národné referenčné laboratórium dáva prednosť imunofluorescencií alebo metóde ELISA, môže ju použiť na detekciu skupiny antigénov),
- určiť, či izolát patrí alebo nepatrí k subtypu H5 alebo H7,
- vykonať test na vyšetrenie indexu intravenózneho patogenity u kurčiat vo veku šiestich týždňov podľa metódy opísanej v príslušnej časti. Index intravenózneho patogenity vyšší než 1,2 naznačuje prítomnosť vírusu, vyžaduje kompletne použitie opatrení tlmenia choroby (bolo by vhodné, keby národné referenčné laboratórium vykonalo aj testy na určenie schopnosti izolátu vytvárať v bunčných kultúrach plaky).

Národné referenčné laboratórium musí okamžite postúpiť všetky izoláty klasického moru hydiny a izoláty subtypu H5 a H7 referenčnému laboratóriu Európskeho spoločenstva na účel kompletnej identifikácie.

3. Ďalšia typizácia a charakteristika izolátov

Referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva musí získať od národného referenčného laboratória každý hemaglutinujúci vírus na účel doplnenia antigénnych a genetických štúdií umožňujúcich lepšie pochopiť epizootológiu choroby (alebo chorôb) vo vnútri Európskeho spoločenstva v rámci kompetencií a úloh referenčného laboratória Európskeho spoločenstva.

Okrem svojich funkcií referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva musí vykonať kompletnú antigénnu typizáciu u všetkých získaných vírusov klasického moru hydiny. Čo sa týka vírusov H5 a H7, ktorých indexy intravenózneho patogenity nepresahujú 1,2, musia u nich byť rovnako zistené sekvencie nukleotidov hemaglutinačného génu na účel zistenia prítomnosti pomnoženia základných aminokyselín v mieste zlomu hemaglutinačného proteínu.

E. Sérologické testy na detekciu protilátok proti vírusu klasického moru hydiny

1. V priebehu eradikačných programov, u ktorých je už stanovený subtyp H vírusu zodpovedného za ochorenie, alebo keď je ako antigén použitý homologný vírus, môže sa pristúpiť k sérologickej kontrole na účel dôkazu infekcie pomocou testov inhibície hemaglutinácie podľa metódy opísanej ďalej.

Ak subtyp hemaglutinínu nie je známy, prítomnosť infekcie vyvolanej vírusom klasického moru hydiny A môže byť preukázaná detekciou protilátok vytvorených proti špecifickým skupinovým antigénom.

Na tento účel sa vykonáva buď dvojité imunodifúzne test, alebo ELISA test (jednou z nevýhod tohto testu je špecifickosť hostiteľov, pretože test závisí od detekcie imunoglobulínov hostiteľa). U vodnej hydiny, ak nie je známy subtyp, sú zriedkakedy pozitívne výsledky dvojitých imunodifúzných testov; v tomto prípade možno vyšetrovať takúto hydinu len na detekciu prítomnosti protilátok k subtypom H5 a H7.

2. a) Vzorky

Krvné vzorky sa musia odobrať z celého krdla hydiny, ak je v krdli menej než 20 kusov hydiny, a od 20 kusov hydiny z väčších krdlôv (to poskytuje 99 %-nú pravdepodobnosť zistenia najmenej jedného pozitívneho séra, keď je 25 % alebo viac kusov hydiny v krdle pozitívnych, a to bez ohľadu na veľkosť krdla). Pre test je vhodné krv hemaglutinovať a oddeliť sérum.

b) Vyšetrenie na protilátky

Bolo by vhodné vyšetrovať schopnosť individuálnych vzoriek séra inhibovať hemaglutinujúci antigén vírusu klasického moru hydiny v štandardných testoch inhibície hemaglutinácie.

Neexistuje jednotný názor na otázku, či je vhodné používať v teste na inhibíciu hemaglutinácie štyri alebo osem

hemaglutinujúcich jednotiek. Zdá sa, že obe riešenia sú platné a výber by sa mal ponechať na ľubovôli národného referenčného laboratória.

Ak použitý antigén ovplyvňuje hladinu, pri ktorej sa sérum považuje za pozitívne – pri 4 hemaglutinujúcich jednotkách sa považujú za pozitívne všetky séra, ktorých titer sa rovná 2^4 alebo je vyšší, pri 8 hemaglutinujúcich jednotkách všetky séra, ktorých titer je 2^3 alebo vyšší ako 2^3 .

F. Hemaglutinačný test (HA)

1. Ingrediencie

- Izotonický pufrovaný fosfátový roztok (STP) (0,05M) – pH medzi 7,0 a 7,4.
- Odoberie sa zmes červených krviniek pochádzajúcich najmenej od troch sliepok bez špecifikovaných patogénov (keď nie sú k dispozícii, odoberie sa krv od hydiny pravidelne kontrolovanej a uznanej bez výskytu protilátok proti vírusu klasického moru hydiny); krvinky sa dajú do rovnakého objemu Alseverovho roztoku. Pred použitím sa krvinky 3x premyjú v STP. Pre ďalší test sa odporúča 1%-ná suspenzia (hematokritová hodnota) v STP.
- Referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva dodá alebo odporučí ako štandardný antigén nízko virulentný vírus H5 a H7.

2. Metóda

- Do každej jamky doštičky na mikrometódu z plastu (s dnom v tvare V) sa aplikuje 0,025 ml STP.
- Do prvej jamky sa aplikuje 0,025 ml vírusovej suspenzie (t. j. alantoidnej tekutiny).
- Použije sa mikrozriedovač alebo sa pripraví dvojnásobné sériové riedenie vírusu z jamky do jamky (1:2 až 1:4096).
- Do každej jamky sa pridá 0,025 ml STP.
- Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1 % krviniek.
- Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri teplote 4 °C.
- Doštičky sa posudzujú za 30 až 40 minút, len čo je dokončená kontrolná sedimentácia. Na posúdenie sa doštička nakloní, aby bolo možné pozorovať prítomnosť alebo neprítomnosť „toku“ krviniek vo forme slzy. V jamkách bez hemaglutinácie by mali krvinky prúdiť v rovnakom rytme ako v kontrolných jamkách bez vírusu.
- Hemaglutinačný titer zodpovedá najvyššiemu zriedeniu, ktoré vyvoláva aglutináciu krviniek. Toto zriedenie sa môže považovať za zriedenie obsahujúce jednu hemaglutinujúcu jednotku. Presnejšia metóda na stanovenie hemaglutinačného titru spočíva vo vykonaní testov HA s vírusom pochádzajúcim z úplnej stupnice počiatočného riedenia typu 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 atď. Táto metóda sa odporúča na presnú prípravu antigénu určeného na test inhibície hemaglutinácie.

G. Test inhibície hemaglutinácie (HI)

1. Ingrediencie

- Pufrovaný fosfátový roztok (STP).
- Alantoidná tekutina obsahujúca vírus, zriedená v STP a obsahujúca 4 alebo 8 hemaglutinujúcich jednotiek v 0,025 ml.
- Kuracie 1%-né červené krvinky.
- Kontrolné negatívne kuracie sérum.
- Kontrolné pozitívne sérum.

2. Metóda

- Do každej jamky plastovej doštičky pre mikrometódu (jamky s dnom v tvare V) sa aplikuje 0,025 ml STP.
- Do prvej jamky doštičky sa aplikuje 0,025 ml séra.
- Na prípravu dvojnásobných zriedení séra z jamky sa používa mikrozriedovač.
- Pridá sa 0,025 ml nariadenej alantoidnej tekutiny obsahujúcej 4 alebo 8 hemaglutinujúcich jednotiek.
- Premieša sa ľahkými poklepmi a doštička sa nechá minimálne 60 minút stáť pri teplote 4 °C alebo minimálne 30 minút pri teplote miestnosti.
- Do každej jamky sa pridá 0,025 ml 1% krviniek.
- Premieša sa ľahkými poklepmi a nechá sa stáť pri teplote 4 °C.
- Doštičky sa posudzujú za 30–40 minút, len čo sa skončí sedimentácia kontrolných krviniek. Posudzuje sa naklonením doštičky, aby bolo možné pozorovať prítomnosť alebo neprítomnosť „toku“ vo forme slzy, ktorý sa pohybuje v rovnakom rytme ako v kontrolných jamkách obsahujúcich len krvinky (0,025 ml) a STP (0,05 ml).
- HI titer zodpovedá najvyššiemu zriedeniu antiséra, ktoré spôsobí úplnú inhibíciu 4 alebo 8 jednotiek vírusu (do každého HI testu sa musí zaradiť titrácia HA na účel potvrdenia prítomnosti požadovaného počtu hemaglutinujúcich jednotiek).
- Platnosť výsledkov závisí od získania titru nižšieho než 2^3 pre 4 hemaglutinujúce jednotky alebo 2^2 pre 8 hemaglutinujúcich jednotiek s kontrolným negatívnym sérom a od získania titru o jedno zriedenie bezprostredne vyššie alebo bezprostredne nižšie v pomere ku známemu titru kontrolného pozitívneho séra.

H. Index intravenózneho patogenity (IVPI)

1. Infekčná alantoidná tekutina z najnižšej úrovne pasáže, ktorá je k dispozícii, prednostne z pôvodného izolátu bez predchádzajúcej selekcie, sa zriedi v sterilnom fyziologickom roztoku na 10^{-1} .
2. 0,1 ml zriedeného vírusu sa aplikuje intravenózne 10 kurčatám vo veku šiestich týždňov (použitá hydina musí byť bez výskytu špecifických patogénov).
3. Kurčatá sa 10 dní vyšetrujú v intervale každých 24 hodín.
4. Pri každom pozorovaní sa každému jedincovi pridelí koeficient: 0 = normálny, 1 = chorý, 2 = ťažko chorý, 3 = uhynutý.
5. Výsledky sa zapisujú a index sa vypočíta podľa ďalej uvedeného príkladu:

Klinické príznaky	Dni po aplikácii										Celkové skóre
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Normálne	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	12 x 0 = 0
Choré	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	6 x 1 = 6
Ťažko choré*)	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	6 x 2 = 12
Uhynuté	0	2	6	8	10	10	10	10	10	10	76 x 3 = 228
											Celkom = 246
Index = priemerný výsledok pre zviera a pre pozorovanie = $246/100 = 2,46$											
*) Toto klinické hodnotenie sa vykonáva subjektívne, ale normálne sa predpokladá, že u hydiny možno pozorovať niekoľko príznakov: dýchacie ťažkosti, skleslosť, hnačka, cyanóza holých častí kože alebo lalôčikov, opuch prednej časti alebo celej hlavy, nervové poruchy.											

I. Hodnotenie kapacity tvorby plakov

1. Všeobecne sa dáva prednosť použitiu takej stupnice riedenia vírusu, aby sa získal optimálny počet plakov na doštičke. Malo by postačovať desaťnásobné riedenie v STP dosahujúce až 10^{-7} .
2. V Petriho miskách s priemerom 5 cm sa pripravujú súvislé monovrstvy embryonálnych kuracích buniek alebo vhodných líniových buniek (napr. Madin-Darby oblička z HD).
3. Do každej z dvoch Petriho misiek sa pridá 0,2 ml každého zriedeného vírusu a vírus sa nechá absorbovať v pokoji 30 minút.
4. Po trojnásobom premytí v STP sú infikované bunky znovu prekryté vhodným médiom obsahujúcim 1 % agaru (hmotnosť/objem) a prípadne 0,01 mg/ml trypsinu. Je dôležité nepridávať do prekryvajúceho média žiadne sérum.
5. Po 72-hodinovej inkubácii pri teplote 37°C by mali plaky dosiahnuť dostatočnú veľkosť. Na účel ľahšieho pozorovania sa odstráni agarová pokrývka a jednovrstvová kultúra sa odfarbí kryštálovou (0,5 % hmotnosť/objem) v 25 % (objem/objem) etanole.
6. Pokiaľ sú vírusy inkubované v médiu, ktoré obsahuje trypsin, musia všetky vírusy vytvárať jasné plaky. Keď prekryvajúce médium neobsahuje trypsin, tvoria plaky len vírusy, ktoré sú virulentné pre kurčatá.

J. Dvojitá imunodifúzia

Na dôkaz prítomnosti vírusu klasického moru hydiny typu A sa uprednostňuje aj použitie metódy, ktorou možno

preukázať, že nukleokapsida alebo antigény matrice sú spoločné všetkým vírusom klasického moru hydiny A. Táto metóda sa používa v testoch dvojitej imunodifúzie, u ktorej sa predpokladá buď príprava koncentrovaného vírusu, alebo extrakty infikovaných chorio-alantoidových membrán.

Vhodná príprava koncentrovaného vírusu sa môže urobiť jednoduchou centrifugáciou infekčnej alantoidnej tekutiny pri zvýšených obrátkach a popraskaním vírusu, v dôsledku čoho sa uvoľnia vnútorné nukleokapsidy, alebo na získanie antigénov matrice ošetrením detergentom na báze sarkozinát lauroylu sodného. Rovnako sa môže použiť precipitácia v kyseline pridaním 1N HCl k infekčnej alantoidnej tekutine na získanie finálneho pH medzi 3,5 a 4,0, potom nasleduje ochladenie na 0 °C počas minimálne jednej hodiny s následnou pomalou centrifugáciou pri 1 000 otáčkach/min. počas desiatich minút.

Supernatant sa odleje a precipitát obsahujúci vírus sa resuspenduje v minimálnom objeme pufovaného sarkozyl-glycínu (1% sarkozinát-lauroyl sodný pufovaný na pH 9,0 s 0,5 M roztokom glycínu). Tieto prípravky obsahujú súčasne nukleokapsidy aj antigény matrice.

Beard (1970) opísal prípravu antigénu bohatého na nukleokapsidy z chorio-alantoidných membrán odobraných z infikovaných vajec. Pre túto metódu treba odobrať chorioalantoidné membrány z infikovaných vajec, ktoré vykazujú pozitívny výsledok hemaglutinácie. Membrány sa rozdrví alebo homogenizujú, potom sa trikrát zmrazia a rozmrazia a následne centrifugujú pri 1 000 otáčkach/min. počas desiatich minút. Sediment sa odstráni a supernatant je ošetrený 0,1 % formolom, aby mohol byť použitý ako antigén.

Každý z oboch antigénov môže byť použitý v testoch dvojitej imunodifúzie za použitia 1 % agarózy alebo gelózy, alebo gelov obsahujúcich 8,0 % chloridu sodného získaného z 0,1 M pufovaného fosfátu s pH 7,2. Prítomnosť vírusu klasického moru hydiny A je potvrdená líniami precipitácie vytvorenými antigénom použitým v teste a antigénom, o ktorom je známe, že je pozitívny, proti rovnako pozitívnemu antiséru, precipitačné línie sa spoja a vytvoria tak totožnú líniu.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.

I. ZOZNAM NÁRODNÝCH LABORATÓRIÍ NA DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY

Belgicko	Institut national de recherches vétérinaires Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
Dánsko	National Veterinary Laboratory Poultry Disease Division Hangvej 2 DK-8200 Aarhus N
Francúzsko	Centre national d'études vétérinaires et alimentaires – Laboratoire central de recherches avicoles et porcines BP 53 F-22440 Ploufragan
Írsko	Veterinary Research Laboratory Abbotstown Castleknock, IRL-Dublin 15
Taliano	Istituto Patologie Aviare, Facolt di Medicina Veterinaria, Universit di Napoli, via Aniezzo, Falcone 394, I-80127 Napoli F Delpino 1
Luxembursko	Institut national de recherches vétérinaires Groeselenberg 99 B-1180 Bruxelles
Nemecko	Institut für Kleintierzucht der Bundesforschungsanstalt für Landwirtschaft, Braunschweig-Völkenrode, Postfach 280, D-3100 Celle
Holandsko	Centraal Diergeneeskundig Instituut Vestiging Virologie Houtribweg 39 NL-8221 RA Lelystad
Portugalsko	Laboratório Nacional de Investigaçao Estrada de Benfica 701 P-1500 Lisboa
Grécko	Institute of Infections and Parasitological Diseases, 66, 26th October Street, 546 27 Thessaloniki
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	Central Veterinary Laboratory, New Haw, UK – Weybridge, Surrey KT15 3 NB
Španielsko	Centro Nacional de Referencia para la Peste Aviar es el Laboratorio Nacional de Sanidad y Producción Animal de Barcelona Zona Franca, Circunvalación – Tramo 6 Esquina Calle 3 Barcelona
Rakúsko	Bundesanstalt für Virusseuchenbekämpfung, Wien – Hetzendorf

Fínsko	Eläinlääkintä – ja elintarvikelaitos, Helsinki/Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, Helsingfors
Švédsko	Statens veterinärmedicinska anstalt, Uppsala

**II. NÁRODNÉ REFERENČNÉ LABORATÓRIUM NA DIAGNOSTIKU
KLASICKÉHO MORU HYDINY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE**

Štátny veterinárny ústav
Pod dráhami 918
960 86 Zvolen

**Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.**

**REFERENČNÉ LABORATÓRIUM EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA
NA DIAGNOSTIKU KLASICKÉHO MORU HYDINY**

A. Sídlo laboratória

Central Veterinary Laboratory
New Haw
UK – Weybridge
Surrey KT 15 3NB
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

B. Referenčné laboratórium Európskeho spoločenstva na diagnostiku klasického moru hydiny má tieto kompetencie a úlohy:

1. na základe konzultácií s Európskou komisiou koordinovať diagnostické metódy klasického moru hydiny v členských štátoch predovšetkým formou
  - a) špecifikácie, udržovania a dodávania kmeňov vírusu klasického moru hydiny pre sérologické testy a prípravu antiséra,
  - b) dodávania štandardných sér a iných referenčných reagensí národným referenčným laboratóriám na účel štandardizácie testov a reagensí používaných v každom členskom štáte,
  - c) zriaďovania a udržovania zbierky kmeňov a izolátov vírusu klasického moru hydiny,
  - d) periodického organizovania komparatívneho testovania diagnostických postupov v Európskom spoločenstve,
  - e) zhromažďovania a porovnávanía údajov a informácií týkajúcich sa používaných diagnostických metód a výsledkov testov uskutočnených v Európskom spoločenstve,
  - f) charakterizácie izolátov vírusu klasického moru hydiny najpokrokovejšími metódami na účel umožnenia lepšieho pochopenia epizootológie klasického moru hydiny,
  - g) sledovania vývoja situácie na celom svete vzhľadom na dohľad, epizootológiu a prevenciu klasického moru hydiny,
  - h) vykonávania odborných posudkov pre vírus klasického moru hydiny a pre iné vírusy, ktorých sa to týka, na účel umožnenia rýchlej diferenciálnej diagnostiky,
  - i) získavania podrobnejších znalostí o príprave a používaní imunologických veterinárnych prípravkov používaných na eradikáciu a tlmenie klasického moru hydiny,
2. poskytovať aktívnu pomoc pri identifikácii ohnísk klasického moru hydiny v členských štátoch formou štúdia izolátov vírusu, ktoré jej boli zaslané na účel potvrdenia diagnózy, charakteristiky a epizootologických štúdií. Laboratórium by malo byť predovšetkým schopné analyzovať sekvenciu nukleotidov na účel umožnenia určenia sekvencie aminokyselín odčítaných v mieste zlomu molekuly hemaglutinínu vírusov klasického moru hydiny subtypu H5 alebo H7,
3. uľahčiť prípravu alebo doškoľovanie odborníkov na laboratórnu diagnostiku na účel harmonizácie diagnostických metód v celom Európskom spoločenstve.

**Príloha č. 7
k nariadeniu vlády č. 310/2003 Z. z.**

POŽIADAVKY NA POHOTOVOSTNÉ PLÁNY

Pohotovostné plány musia spĺňať minimálne tieto kritériá:

1. vytvorenie krízovej jednotky na národnej úrovni určenej na koordináciu všetkých opatrení pri tlení výskytu klasického moru hydiny,
2. zoznam regionálnych pohotovostných stredísk vybavených primeranými zariadeniami na koordináciu kontrolných opatrení na miestnej úrovni,
3. podrobné informácie o osobách zodpovedných za pohotovostné opatrenia a o ich kvalifikácii a zodpovednosti,
4. možnosti pre všetky miestne pohotovostné strediská rýchle kontaktovať osoby alebo organizácie, ktorých sa choroba priamo alebo nepriamo týka,
5. dostupnosť nevyhnutného vybavenia a materiálu na riadny výkon naliehavých opatrení,
6. presné inštrukcie týkajúce sa akcií, ktoré treba podniknúť v prípade, že dôjde k podozreniu alebo že je potvrdená infekcia alebo kontaminácia, vrátane prostriedkov na deštrukciu kadáverov,
7. vzdelávacie programy na účel aktualizácie a rozvoja poznatkov týkajúcich sa terénnych a administratívnych postupov,
8. diagnostické laboratóriá musia disponovať zariadeniami na postmortálne vyšetrenie, nevyhnutnými kapacitami na sérologické, histologické a iné vyšetrenie, a aktualizáciou rýchlych diagnostických metód (na tento účel je vhodné vyhlásiť pokyny týkajúce sa rýchleho transportu vzoriek),
9. upresnenia, ktoré sa týkajú množstva vakcín proti klasickému moru hydiny, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre prípad výkonu núdzovej vakcinácie,
10. musia byť nariadené legislatívne ustanovenia na zavedenie pohotovostných plánov.

311

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 9. júla 2003

o požiadavkách na ochranu zdravia zvierat a o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri usmrcovaní voľne žijúcej zveri a uvádzaní zveriny z tejto zveri na trh

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1

Predmet úpravy

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedenej v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje požiadavky v záujme ochrany zdravia ľudí a požiadavky na ochranu zdravia zvierat pri usmrcovaní voľne žijúcej zveri, pri príprave a uvádzaní zveriny z voľne žijúcej zveri na trh¹⁾ a jej výmene²⁾ s členskými štátmi.³⁾

(3) Ustanovenia osobitných predpisov, ktoré sa vzťahujú na ochranu voľne žijúcich živočíchov,⁴⁾ nie sú týmto nariadením dotknuté.

(4) Toto nariadenie sa nevzťahuje na

- malé počty voľne žijúcej zveri⁵⁾ nestiahnutej z kože, alebo ak ide o malú voľne žijúcu zver nevypitvanú alebo neošklbanú, ktorú dodáva poľovník priamo spotrebiteľovi alebo maloobchodnému predajcovi,
- malé množstvo zveriny z voľne žijúcej zveri⁵⁾ uvedenej v písmene a) dodávané priamo konečnému spotrebiteľovi,
- rozcúvanie a skladovanie zveriny z voľne žijúcej zveri v maloobchodných predajniach alebo v priestoroch príľahlých k predajným miestam, kde sa delenie zveriny a skladovanie zveriny z voľne žijúcej

zveri vykonáva len na účely zásobovania konečného spotrebiteľa priamo na mieste,

- činnosti pri maloobchodnom predaji zveriny, ktoré podliehajú kontrolám podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(5) Ustanovenia tohto nariadenia, ktoré sa vzťahujú na výmeny, obchodovanie alebo dovoz z tretích krajín,⁷⁾ sa nepoužijú na trofeje alebo usmrtenú voľne žijúcu zver prepravovanú osobami cestujúcimi v súkromných motorových vozidlách, ak ide o malé množstvo malej voľne žijúcej zveri alebo jednotlivý kus veľkej voľne žijúcej zveri, a ak z okolností je zrejmé, že zverina z tejto zveri nebude určená na obchodovanie alebo komerčné použitie a ak táto zver nepochádza z krajiny alebo z časti krajiny, s ktorou je obchodovanie zakázané podľa § 11 alebo § 18.

§ 2

Vymedzenie pojmov

(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- voľne žijúcou zverou voľne žijúce suchozemské cicavce, na ktoré sa poľuje vrátane voľne žijúcich cicavcov žijúcich v uzavretých oblastiach, v podmienkach voľnosti, obdobných podmienkam voľnosti voľne žijúcej zveri, voľne žijúce vtáky, na ktoré sa nevzťahuje osobitný predpis,⁸⁾
- veľkou voľne žijúcou zverou divé kopytníky,
- malou voľne žijúcou zverou divé cicavce z čeľade Leporidae a voľne žijúca pernatá zver určená na spotrebu ľuďmi,
- zverinou z voľne žijúcej zveri všetky časti divej zveri, ktoré sú požívateľné pre ľudí,
- prevádzkarňou na spracovanie zveriny z voľne žijúcej zveri (ďalej len „prevádzkareň na spracovanie zveriny“) prevádzkareň schválená podľa § 7, v kto-

¹⁾ § 2 písm. c) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

²⁾ § 2 písm. d) zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁾ § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

⁴⁾ Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

⁵⁾ § 9 ods. 5 výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 17. apríla 2002 č. 811/2/2002-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca zverinu (oznámenie č. 309/2002 Z. z.).

⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov. Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 17. apríla 2002 č. 811/2/2002-100 (oznámenie č. 309/2002 Z. z.).

⁷⁾ § 2 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.

⁸⁾ § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat a o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii králičieho mäsa a zveriny zo zveri farmových chovov a pri ich uvádzaní na trh.

- rej sa spracúva voľne žijúca zver, získava a prehlia-
da zverina z voľne žijúcej zveri podľa hygienických
požiadaviek upravených týmto nariadením,
- f) zberným strediskom každé miesto, kde sa ulovená
voľne žijúca zver drží v súlade s hygienickými po-
žiadavkami uvedenými v prílohe č. 2 časti D bode
2 pred jej prepravou do prevádzkarne na spracova-
nie zveriny,
- g) uvádzaním na trh držanie alebo vystavovanie zveri-
ny z voľne žijúcej zveri určenej na spotrebu ľuďmi
na predaj, ponúkaniu na predaj, predaj, dodávanie
alebo každá iná forma uvádzania na trh zveriny
z voľne žijúcej zveri okrem zásobovania podľa § 1
ods. 4,
- h) obchodovaním výmena zveriny medzi Slovenskou
republikou a členskými štátmi v zmysle smernice
Rady uvedenej v prílohe č. 1.

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy
uvedené v nariadeniach,⁹⁾ ktorými sa transponujú
právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené
v prílohách č. 1 týchto nariadení.

Požiadavky na produkciu zveriny z voľne
žijúcej zveri, na jej uvádzanie na trh a na
obchodovanie s ňou

§ 3

- (1) Zverina z voľne žijúcej zveri musí
- a) pochádzať z voľne žijúcej zveri, ktorá
1. bola usmrtená v poľovních revíroch podľa osobit-
ného predpisu,¹⁰⁾ nepochádza z regiónu, ktorý
podlieha zdravotným obmedzeniam podľa osobit-
ných predpisov,¹¹⁾ alebo z poľovného revíru, ktorý
podlieha obmedzeniam podľa § 10 a 11,
  2. bola ihneď po usmrtení pripravená podľa prílohy
č. 2 časti C a prepravená najneskôr do 12 hodín
do prevádzkarne na spracovanie zveriny uvedenej
v písmene b) alebo do zberného strediska, kde
musí byť vychladená na teplotu uvedenú v prílo-
he č. 2 časti C, z ktorého musí byť prevzatá do
prevádzkarne na spracovanie zveriny podľa pís-
mena b) do 12 hodín, alebo ak ide o vzdialený
región a ak to klimatické podmienky dovoľujú,
- b) byť získaná
1. v prevádzkarni na spracovanie zveriny, ktorá spĺ-
ňa všeobecné podmienky uvedené v prílohe č. 2
časťach A a B a je schválená v súlade s § 7 alebo
  2. v prevádzkarni schválenej v súlade s osobitným
predpisom,¹³⁾ ak ide o veľkú voľne žijúcu zver,
alebo v súlade s osobitným predpisom,¹⁴⁾ ak ide
o malú voľne žijúcu zver a ak sú splnené pod-
mienky uvedené v písmene c),
- c) byť získaná za týchto podmienok, ak sa získava
v prevádzkarniach podľa písmena b) bodu 2:
1. zver sa sťahuje z kože v samostatných miestnos-
tiach oddelených od miestností vyhradených na
mäso, na ktoré sa vzťahujú osobitné predpisy,¹⁵⁾
alebo v inom čase, ako sa vykonávajú činnosti
podľa osobitných predpisov,¹⁵⁾
  2. prevádzkareň má vydané osobitné rozhodnutie
o schválení na účely tohto nariadenia,
  3. v prevádzkarni sa vykonávajú opatrenia, ktoré
umožňujú identifikovať mäso získané podľa tohto
nariadenia a mäso získané podľa osobitných
predpisov,¹⁵⁾
- d) pochádzať z usmrtených zvierat, ktoré boli vizuálne
prehliadnuté úradným veterinárnym lekárom¹⁶⁾ na
1. zistenie akýchkoľvek odchýlok; úradný veterinár-
ny lekár môže založiť svoju diagnózu na informá-
cii poskytnutej poľovníkom, alebo ak je to vhodné,
na základe potvrdenia o správaní sa zvieratá pred
usmrtením,
  2. kontrolu toho, či smrť nenastala z inej príčiny,
ako je usmrtenie,
- e) pochádzať z voľne žijúcej zveri,
1. s ktorou sa nakladalo za vyhovujúcich hygienic-
kých podmienok v súlade s prílohou č. 2 časťami
C a D,
  2. ktorá bola podľa prílohy č. 2 časti E podrobená

⁹⁾ § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z. o podrobnostiach veterinárnych kontrol pri výmenách produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

§ 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi.

§ 2 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.

¹⁰⁾ Zákon č. 23 / 1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 283/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu čerstvého mäsa z domáceho hovädzieho dobytku, ošípaných, z domácich oviec, kôz a z domácich nepárnokopytníkov.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 299/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri uvádzaní na trh čerstvého hydínového mäsa, jeho výmenách s členskými štátmi a dovozoch z tretích krajín.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 300/2003 Z. z.

¹²⁾ § 6 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹³⁾ § 10 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z.

¹⁴⁾ § 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého hydínového mäsa na trh.

¹⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2003 Z. z.

¹⁶⁾ § 10 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

prehliadke po usmrtení vykonanej úradným veterinárnym lekárom alebo pod jeho dozorom odborne spôsobilou osobou¹⁷⁾ (ďalej len „veterinárny technik“),

3. ktorá neprejavovala žiadne zmeny okrem traumatických lézií, ktoré sa vyskytli počas usmrtenia, alebo lokalizovaných malformácií alebo zmien, ak sa určí, ak je to potrebné, vhodnými laboratórnymi testmi, že tieto zmeny, lézie alebo malformácie nespôsobujú nepoživatelnosť mäsa pre ľudí alebo nebezpečenstvo pre zdravie ľudí,
4. u ktorej bola vykonaná úradná veterinárna prehliadka reprezentatívnej vzorky zvierat pochádzajúcich z rovnakého zdroja, ak ide o malú voľne žijúcu zver, ktorá nebola bezprostredne po usmrtení vypitvaná podľa prílohy č. 2 časti E bodu 1; ak úradný veterinárny lekár zistí chorobu prenosnú na človeka alebo chyby uvedené v prílohe č. 2 časti E bode 4, vykoná viacero kontrol celej dávky a na základe výsledkov týchto ďalších kontrol vylúči celú dávku z použitia na spotrebu ľuďmi, alebo prehliadne každé telo jednotlivo.

(2) Úradný veterinárny lekár musí zabezpečiť, aby zverina z voľne žijúcej zveri nebola určená na spotrebu ľuďmi, ak

- a) sa zistí, že má chyby uvedené v prílohe č. 2 časti E bode 3 písm. e) alebo ak bola posúdená ako nepoživatelná a zabavená podľa prílohy č. 2 časti E bodu 4,
- b) sa kontrolami podľa odseku 1 písm. e) bodu 3 zistí prítomnosť choroby prenosnej na človeka,
- c) pochádza zo zvierat, ktoré požili látky, ktoré môžu spôsobiť, že ich mäso je nebezpečné alebo škodlivé pre zdravie ľudí,
- d) bola ošetrovaná ionizujúcim alebo ultrafialovým žiarením alebo prostredníctvom látok, ktoré môžu ovplyvňovať jej organoleptické vlastnosti, alebo použitím farbív, iných ako farbivá používané na zdravotné označovanie; osobitný predpis, ktorý sa vzťahuje na ošetrovanie potravín ionizujúcim žiarením,¹⁸⁾ nie je týmto dotknutý.

(3) Mäso z diviakov a iných živočíšnych druhov zvierat vnímavých na trichinelózu sa musí vyšetriť tráviacou metódou podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ alebo trichinoskopickým vyšetrením s mikroskopickým pozorovaním viacerých vzoriek z každého zvierafa odobratých najmenej

- a) zo žuvacích svalov,
- b) zo svalovej časti bránice,
- c) zo svalov predlaktia,
- d) z medzirebrových svalov,

e) zo svalov jazyka.

(4) Spôsoby vyšetovania tráviacou metódou, ktoré sú vhodné na detekciu trichinelózy u diviakov alebo u iných druhov divej zveri vnímavých na trichinelózu, a postup trichinoskopického alebo mikroskopického vyšetrenia na detekciu trichinel môže v súlade s príslušnými požiadavkami Európskych spoločenstiev určiť hlavný veterinárny lekár.²⁰⁾

(5) Zverina z voľne žijúcej zveri posúdená ako požívateľná ľuďmi musí

- a) byť označená zdravotnou značkou podľa prílohy č. 2 časti H; na zdravotné označovanie veľkých obalov s malou zverinou z voľne žijúcej zveri sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu,²¹⁾
- b) byť po prehliadke po usmrtení skladovaná podľa prílohy č. 2 časti J za vyhovujúcich hygienických podmienok v prevádzkarni na spracovanie zveriny schválenej podľa § 7 alebo v prevádzkarniach schválených podľa osobitných predpisov¹⁵⁾ alebo v mraziarenských skladoch schválených a kontrolovaných podľa osobitného predpisu,¹³⁾
- c) byť pri preprave sprevádzaná
  1. sprievodným obchodným dokladom povoleným úradným veterinárnym lekárom, ktorý musí byť okrem údajov podľa prílohy č. 2 časti F bodu 2 označený kódovým číslom, na ktorého základe možno identifikovať úradného veterinárneho lekára, a ak ide o mrazené mäso, aj mesiacom a rokom zmrazenia; tento doklad musí príjemca uchovávať najmenej jeden rok takým spôsobom, aby ho mohol na požiadanie predložiť príslušnému orgánu veterinárnej správy,²²⁾
  2. zdravotným certifikátom, ktorý zodpovedá vzoru uvedenému v prílohe č. 3, ak ide o mäso z prevádzkarne na spracovanie zveriny umiestnenej v regióne alebo oblasti, kde boli nariadené obmedzenia z dôvodov zdravia zvierat, alebo ak sa má mäso zasláť do členského štátu po tranzite cez tretiu krajinu,⁷⁾ musí byť v zapečatenom nákladnom vozidle,
- d) byť prepravovaná za vyhovujúcich hygienických podmienok podľa prílohy č. 2 časti I,
- e) byť získaná, ak ide o časti tiel malej pernatej zveri alebo vykostené mäso malej pernatej zveri, za podmienok podobných podmienkam podľa osobitného predpisu²³⁾ v prevádzkarni osobitne schválenej na tento účel podľa § 7,
- f) byť označená s uvedením živočíšneho druhu, z ktorého pochádza; osobitné predpisy, ktoré sa vzťahujú

¹⁷⁾ § 10 ods. 9 zákona č. 488/2002 Z. z.

¹⁸⁾ § 213 až 221 výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 20. mája 1996 č. 981/1996-100, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky (oznámenie č. 195/1996 Z. z.) v znení výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 16. decembra 1997 č. 557/1998-100 (oznámenie č. 284/1998 Z. z.).

¹⁹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 285/2003 Z. z. o vyšetovaní čerstvého mäsa na trichinely.

²⁰⁾ § 14 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

²¹⁾ Príloha č. 2 časť L k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 282/2003 Z. z.

²²⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

²³⁾ § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2003 Z. z.

jú na označovanie potravín, nie sú týmto dotknuté.²⁴⁾

§ 4

(1) Mäso posúdené ako nepoživatelné pre ľudí musí byť zreteľne odlišiteľné od mäsa posúdeného ako poživatelné pre ľudí.

(2) S mäsom posúdeným ako nepoživatelné pre ľudí sa musí nakladať a musí sa ošetrovať postupom podľa osobitného predpisu.²⁵⁾

(3) Mäso z oblasti s nariadenými obmedzeniami z dôvodov zdravia zvierat podlieha opatreniam²⁶⁾ určeným od prípadu k prípadu Hlavným veterinárnym lekárom Slovenskej republiky.

§ 5

(1) Na trh možno uvádzať a predmetom obchodu s členskými štátmi môže byť len

- a) zver stiahnutá z kože s vyňatými vnútornosťami, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v § 3 a 4, alebo čerstvá zverina,
- b) malá zver nestiahnutá z kože alebo neošklbaná a nevypitvaná, ktorá nebola zmrazená alebo hlboko zmrazená a ktorá je kontrolovaná v súlade s § 3 ods. 1 písm. c) bodom 3, ak sa s ňou manipuluje a skladuje sa samostatne od čerstvého mäsa, hydinového mäsa a zvere stiahnutej z kože alebo ošklbanej,
- c) veľká zver nestiahnutá z kože, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v odseku 2.

(2) Veľkú zver nestiahnutú z kože možno uvádzať na trh okrem maloobchodných predajní a môže byť predmetom obchodu s členskými štátmi, ak

- a) spĺňa požiadavky uvedené v § 3 ods. 1 písm. a) bodoch 1 a 2, v § 3 ods. 1 písm. d) a v § 3 ods. 1 písm. e) bode 1,
- b) boli jej vnútornosti podrobené prehliadke po usmrtení v prevádzkarni na spracovanie zveriny,
- c) ju sprevádza zdravotný certifikát zodpovedajúci vzoru určenému v súlade s príslušnými požiadavkami Európskych spoločenstiev, podpísaný úradným veterinárnym lekárom, ktorým sa osvedčuje, že výsledok prehliadky vnútorností podľa písmena b) po usmrtení vyhovoval podmienkam ustanoveným týmto nariadením a mäso bolo posúdené ako poživatelné pre ľudí,
- d) bola vychladená na teplotu
  1. medzi -1 °C a +7 °C a uchovávaná pri tejto teplote počas prepravy do prevádzkarne na spracovanie

zveriny najdlhšie do siedmich dní od prehliadky po usmrtení uvedenej v písmene b), alebo

2. medzi -1 °C a +1 °C a bola uchovávaná pri tejto teplote počas prepravy do prevádzkarne na spracovanie zveriny najdlhšie do 15 dní od prehliadky po usmrtení uvedenej v písmene b).

(3) Mäso z nestiahnutej voľne žijúcej zveri podľa odseku 2 nemožno označiť zdravotnou značkou podľa § 3 ods. 5 písm. a) dovedy, kým ju po stiahnutí z kože v prevádzkarni na spracovanie zveriny v mieste určenia neprehliadne po usmrtení podľa prílohy č. 2 časti E úradný veterinárny lekár a neposúdi ju ako poživatelnú pre ľudí.

§ 6

(1) Prevádzkarne na spracovanie zveriny z voľne žijúcej zveri, ktoré nespĺňajú všetky podmienky uvedené v prílohe č. 2 časti A, nemožno schváliť podľa § 7. Produkty z voľne žijúcej zveri z týchto prevádzkarní nemožno označovať zdravotnou značkou podľa prílohy č. 2 časti G bodu 2 a nesmú byť predmetom obchodu s členskými štátmi.

(2) Zver, ktorá nespĺňa požiadavky podľa § 3, nemôže byť predmetom obchodu s členskými štátmi alebo dovozu z tretích krajín.

(3) Vnútornosti z voľne žijúcej zveri, posúdené ako poživatelné pre ľudí, nemôžu byť predmetom obchodu s členskými štátmi, ak neboli vhodne ošetrené v súlade s osobitným predpisom.²⁷⁾

§ 7

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa vedie zoznam²⁸⁾ schválených prevádzkarní na spracovanie zveriny a každej pridelí úradné veterinárne schvaľovacie číslo.²⁹⁾

(2) Na spracovanie zveriny možno schváliť prevádzkarne schválené pre čerstvé mäso alebo hydinové mäso podľa osobitných predpisov,¹⁵⁾ ak sú tieto prevádzkarne vybavené na spracovanie zveriny z voľne žijúcej zveri a ich činnosti prebiehajú za podmienok, ktoré zabezpečujú dodržiavanie hygienických požiadaviek.

(3) Zoznam schválených prevádzkarní na spracovanie zveriny uvedený v odseku 1 zašle štátna veterinárna a potravinová správa Európskej komisii a členským štátom.

(4) Štátna veterinárna a potravinová správa neschváli takú prevádzkareň na spracovanie zveriny

²⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 20. mája 1996-10 (oznámene č. 195/1996 Z. z.) v znení neskorších predpisov.

²⁵⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

²⁶⁾ § 6 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

²⁷⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 286/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri výrobe a uvádzaní na trh mäsových výrobkov a určitých ostatných produktov živočíšneho pôvodu.

²⁸⁾ § 6 ods. 2 písm. m) zákona č. 488/2002 Z. z.

²⁹⁾ § 37 ods. 10 zákona č. 488/2002 Z. z.

z voľne žijúcej zveri, u ktorej sa nepresvedčí, že spĺňa požiadavky podľa tohto nariadenia.

(5) Ak sa zistí, že je hygiena v prevádzkarni nedostatočná, a ak sú opatrenia podľa prílohy č. 2 časti E bodu 5 druhej vety nedostatočné na zlepšenie situácie, štátna veterinárna a potravinová správa rozhodne o dočasnom pozastavení schválenia prevádzkarne na spracovanie zveriny.

(6) Ak prevádzkovateľ alebo manažér prevádzkarne na spracovanie zveriny neodstráni v lehote určenej príslušným orgánom veterinárnej správy zistené nedostatky, ktoré mu boli oznámené, štátna veterinárna a potravinová správa zruší rozhodnutím schválenie³⁰⁾ vydané prevádzkarni. Príslušné orgány veterinárnej správy²²⁾ zohľadňujú závery všetkých kontrol vykonaných podľa § 12.

(7) Štátna veterinárna a potravinová správa informuje Európsku komisiu a členské štáty o pozastavení alebo zrušení schválenia prevádzkarne.

(8) Prevádzkovateľ alebo manažér prevádzkarne na spracovanie zveriny musí v súlade s odsekmi 11 a 12 vykonávať pravidelné vlastné kontroly všeobecných hygienických podmienok výroby v prevádzkarni najmä prostredníctvom mikrobiologických kontrol. Tieto kontroly sa musia týkať pomôcok, vybavenia a strojného zariadenia na všetkých stupňoch produkcie v prevádzkarni, a ak je to potrebné, aj produktov. Prevádzkovateľ alebo manažér prevádzkarne na spracovanie zveriny musí na požiadanie informovať úradného veterinárneho lekára alebo veterinárnych odborníkov Európskej komisie o druhu, frekvencii a výsledkoch vlastných kontrol vykonávaných na tento účel, ak je to potrebné, spolu s názvom vyšetrujúceho laboratória.

(9) Prevádzkovateľ alebo manažér prevádzkarne na spracovanie zveriny musí v prevádzkarni určiť a zaviesť program školenia zamestnancov, ktorý im umožní dodržiavať požiadavky na hygienu výroby a ktorý musí byť prispôbený štruktúre produkcie v prevádzkarni. Úradný veterinárny lekár Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, ktorý je zodpovedný za dozor a kontroly v prevádzkarni, sa musí zúčastniť na plánovaní a zavedení tohto programu.

(10) Inšpekcia a dozor v prevádzkarni na spracovanie zveriny sa vykonáva na zodpovednosť úradného veterinárneho lekára, ktorému môžu asistovať veterinárni technici v súlade s osobitným predpisom.³¹⁾ Úradnému veterinárnemu lekárovi sa musí v každom čase umožniť voľný prístup do všetkých častí prevádzkarne na spracovanie zveriny, aby sa zabezpečilo dodržiavanie tohto nariadenia. Ak sú pochybnosti o pôvode mäsa alebo usmrtenej voľne žijúcej zveri, musí mať úradný veterinárny lekár prístup aj k príslušným dokumentom, ktoré mu umožnia späťne vysledovať poľovný revír, z ktorého zver pochádzala.

(11) Úradný veterinárny lekár musí pravidelne analyzovať výsledky vlastných kontrol vykonaných prevádzkovateľom podľa odseku 8. Na základe tejto analýzy môže vykonávať ďalšie mikrobiologické vyšetrenia na všetkých stupňoch produkcie zveriny, ale aj zveriny samej.

(12) O výsledkoch analýzy podľa odseku 11 úradný veterinárny lekár vypracuje správu, ktorej závery a odporúčania oznámi prevádzkovateľovi alebo manažérovi prevádzkarne, ktorý musí odstrániť nedostatky, s ktorými bol oboznámený vzhľadom na zlepšenie hygieny.

§ 8

Osvedčenia o splnení podmienok vydané orgánmi veterinárnej správy podľa doterajších predpisov prevádzkarňam, ktoré predložili žiadosť o výnimky z niektorých podmienok na schválenie podľa prílohy č. 2 časti A a B, pracovný plán a program a bolo im vydané osvedčenie na určitý čas, zostávajú v platnosti do 31. decembra 2003. Mäso z týchto prevádzkarí sa musí označovať národnou zdravotnou značkou podľa prílohy č. 2 časti G bodu 3.

§ 9

(1) Štátna veterinárna a potravinová správa sústreďuje a využíva výsledky prehliadok po usmrtení vykonávaných úradnými veterinárnymi lekármi, ktoré sa týkajú diagnostikovania chorôb prenosných na človeka.

(2) Ak sa diagnostikuje choroba podľa odseku 1, musí sa výsledok tohto špecifického prípadu oznámiť príslušnému orgánu veterinárnej správy,²²⁾ ktorý je územne príslušný vykonávať dozor v poľovnom revíri, z ktorého daná voľne žijúca zver pochádzala.

(3) Hlavný veterinárny lekár oznamuje Európskej komisii informácie o určitých chorobách a najmä o prípadoch, keď boli diagnostikované choroby prenosné na človeka.

§ 10

(1) V poľovných revíroch vykonávajú regionálne veterinárne a potravinové správy v pravidelných intervaloch prieskumy zdravia voľne žijúcej zveri.

(2) Štátna veterinárna a potravinová správa sústreďuje a využíva výsledky zdravotných prehliadok vykonávaných podľa tohto nariadenia, ktorými sa diagnostikujú choroby prenosné na človeka alebo zvieratá alebo prítomnosť reziduí v nepripustnom množstve.

(3) Ak sa zistí choroba alebo stav uvedený v odseku 2, výsledky prieskumu, ktoré sa vzťahujú na takýto špecifický prípad, sa musia čo najskôr oznámiť Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe Slovenskej republiky územne príslušnej vykonávať veterinárny dozor v poľovnom revíri.

³⁰⁾ § 38 zákona č. 488/2002 Z. z.

³¹⁾ § 9 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z.

(4) V závislosti od epizootologickej situácie príslušný orgán veterinárnej správy uvedený v odseku 3 vykonáva u voľne žijúcej zveri špecifické testy na zisťovanie prítomnosti chorôb uvedených v osobitnom predpise.³²⁾

(5) Hlavný veterinárny lekár oznamuje³³⁾ Európskej komisii a členským štátom prítomnosť chorôb podľa odseku 4.

§ 11

Na základe výsledkov monitorovania podľa osobitného predpisu³⁴⁾ a § 10 ods. 4 sa musí zabezpečiť, aby sa voľne žijúca zver a zverina z voľne žijúcej zveri z poľovníčkových revírov, v ktorých sa monitorovaním zistila prítomnosť kontaminantov alebo pôvodcov podľa § 10 ods. 4, vylúčila z obchodovania s členskými štátmi a z uvádzania na trh.

§ 12

V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 môžu veterinári odborníci Európskej komisie vykonávať v spolupráci s príslušnými orgánmi veterinárnej správy²²⁾ kontroly na mieste v Slovenskej republike. Môžu najmä overovať kontrolou reprezentatívneho počtu prevádzkarní na spracovanie zveriny z voľne žijúcej zveri, či príslušné orgány veterinárnej správy zabezpečujú, aby prevádzkarne na spracovanie zveriny zodpovedali tomuto nariadeniu. Príslušné orgány veterinárnej správy, iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú týmto odborníkom Európskej komisii pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc a najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, prevádzkarní, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu veterinárnej správy.

§ 13

(1) Ak je podozrenie, že sa nedodržiavajú veterinárne požiadavky,³⁵⁾ alebo ak je pochybnosť o požívateľnosti zveriny z voľne žijúcej zveri na spotrebu ľuďmi, vykoná úradný veterinárny lekár alebo príslušný orgán veterinárnej správy bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia tohto nariadenia všetky veterinárne kontroly, ktoré považuje za vhodné.

(2) Pri porušovaní veterinárnych požiadaviek,³⁵⁾ najmä po zistení, že

- a) certifikáty alebo vystavené dokumenty nezodpovedajú skutočnému stavu zveriny z voľne žijúcej zveri,
- b) identifikačné značky nezodpovedajú veterinárnym požiadavkám,
- c) zverina nebola predložená na prehliadku,
- d) zverina nebola použitá na účel pôvodne určený, uloží orgán veterinárnej správy tomu, kto sa priestupku alebo správneho deliktu dopustil, pokutu podľa osobitného predpisu.³⁶⁾

§ 14

Pri výmenách zveriny z voľne žijúcej zveri s členskými štátmi sa použijú požiadavky na veterinárne kontroly³⁷⁾ podľa osobitného predpisu,³⁸⁾ najmä pri vykonávaní kontrol v mieste určenia a opatrení na ich základe, ako aj pri mimoriadnych núdzových opatreniach,³⁹⁾ ktoré sa použijú v súvislosti so zdravotnými požiadavkami pri produkcii a distribúcii zveriny z voľne žijúcej zveri na území Slovenskej republiky a Európskych spoločenstiev.

Požiadavky na dovoz zveriny z voľne žijúcej zveri z tretích krajín

§ 15

Na uvádzanie na trh zveriny z voľne žijúcej zveri dovezenej z tretích krajín sa vzťahujú podmienky, ktoré sú prinajmenšom rovnocenné s podmienkami na produkciu a uvádzanie na trh zveriny z voľne žijúcej zveri získanej podľa § 3 až 5, § 7 a § 9 až 14.

§ 16

(1) Voľne žijúca zver alebo zverina z voľne žijúcej zveri na účely jednotného použitia ustanovenia §15 pri dovoze z tretích krajín musí

- a) pochádzať z tretích krajín alebo častí tretích krajín, z ktorých nie je dovoz z dôvodov požiadaviek na zdravie zvierat zakázaný,
- b) pochádzať z tretej krajiny, ktorá je uvedená v zozname podľa odseku 3, ktorý sa vedie v súlade s príslušnými požiadavkami Európskych spoločenstiev podľa osobitného predpisu,⁴⁰⁾
- c) byť sprevádzaná zdravotným certifikátom,⁴¹⁾ ktorý zodpovedá vzoru určenému v súlade s príslušnými

³²⁾ Príloha č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 288/2003 Z. z. o hlásení chorôb zvierat.

³³⁾ § 17 zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁴⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 320/2003 Z. z. o monitorovaní určitých látok a ich reziduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu.

³⁵⁾ § 3 ods. 1 zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁶⁾ § 43 a 45 zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁷⁾ § 31 zákona č. 488/2002 Z. z.

³⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z.

³⁹⁾ § 32 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁴⁰⁾ § 24 ods. 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

⁴¹⁾ § 24 ods. 1 písm. c) a ods. 2 písm. c) zákona č. 488/2002 Z. z.

požiadavkami Európskych spoločenstiev, podpísaným príslušným orgánom krajiny pôvodu a osvedčujúcim, že produkty spĺňajú požiadavky podľa kapitoly II smernice Európskych spoločenstiev uvedenej v prílohe č. 1 alebo akékoľvek dodatočné podmienky alebo poskytujú rovnocenné záruky uvedené v odseku 3 písm. c) a že pochádzajú z prevádzkarní, ktoré poskytujú záruky podľa prílohy I smernice Európskych spoločenstiev uvedenej v prílohe č. 1.

(2) V súlade s príslušnými požiadavkami Európskych spoločenstiev hlavný veterinárny lekár²⁶⁾ vedie a zverejňuje

- a) zoznam tretích krajín alebo častí tretích krajín, ktoré sú schopné poskytovať členským štátom a Európskej komisii podmienky a záruky uvedené v odseku 2 písm. c) a zoznam prevádzkarní, za ktoré sú tieto tretie krajiny schopné dať tieto záruky,
- b) aktualizácie zoznamu podľa písmena a) na základe kontrol uvedených v odseku 4,
- c) špecifické podmienky a rovnocenné záruky, ktoré sa vzťahujú na požiadavky podľa smernice Európskych spoločenstiev uvedenej v § 1 ods. 1 a ktoré sú iné ako tie, ktoré umožňujú vylúčiť zo spotreby ľuďmi mäso v súlade s § 3 ods. 2 písm. d), a tie, ktoré sú uvedené v § 5 a v prílohe č. 2 častiach D a E, pokiaľ ide o trichinoskopické vyšetrenie tráviacou metódou v súlade s osobitným predpisom;¹⁹⁾ tieto podmienky a záruky nesmú byť menej prísne, ako sú podmienky uvedené v kapitole II smernice Európskych spoločenstiev uvedenej v prílohe č. 1, s výnimkou podmienok uvedených v článkoch 6 a 8.

(3) Príslušný orgán veterinárnej správy²²⁾ akceptuje závery inšpekcii vykonávaných odborníkmi Európskej komisie a členských štátov na mieste v tretích krajinách na overenie toho, či

- a) záruky poskytované treťou krajinou, ktoré sa týkajú podmienok na produkciu a uvádzanie na trh zveriny, možno považovať za rovnocenné s podmienkami, ktoré upravujú produkciu a uvádzanie na trh v Európskych spoločenstvách,
- b) sú splnené podmienky uvedené v § 18.

§ 17

Dovážať možno voľne žijúcu zver a zverinu z voľne

žijúcej zveri, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, len vtedy, ak

- a) ju sprevádza certifikát podľa § 16 ods. 2 písm. c, ktorý sa vzťahuje na požiadavky na ochranu zdravia ľudí a požiadavky na ochranu zdravia zvierat, vystavený príslušným orgánom krajiny pôvodu v čase nakládky,
- b) vyhovuje kontrolám vykonaným podľa osobitného predpisu.⁴²⁾

§ 18

Zoznamy podľa § 16 ods. 1 písm. b) môžu obsahovať len tretie krajiny alebo ich časti,

- a) z ktorých nie sú dovozy zakázané následkom existencie jednej z chorôb uvedených v prílohe A zoznamu Medzinárodného úradu pre nákazy zvierat (OIE) alebo inej choroby exotickéj pre Európske spoločenstvo a Slovenskú republiku alebo podľa ustanovení osobitných predpisov,⁴³⁾
- b) ktoré vzhľadom na ich legislatívu, organizáciu veterinárnych služieb a organizáciu inšpekčných služieb, právomoci týchto služieb a dozor, ktorému podliehajú, boli uznané ako schopné garantovať uplatňovanie implementácie ich legislatívy,
- c) ktorých veterinárne služby sú schopné zaručovať splnenie zdravotných požiadaviek, ktoré sú prinajmenšom ekvivalentné s požiadavkami podľa kapitoly II smernice Európskych spoločenstiev uvedených v § 1 ods. 1.

§ 19

Pri dovoze zveriny z voľne žijúcej zveri sa použijú požiadavky na veterinárne kontroly⁴⁴⁾ podľa osobitného predpisu,⁴²⁾ a to najmä vzhľadom na miesto a spôsob vykonávania inšpekcii, opatrenia na ich základe a na mimoriadne núdzové opatrenia,⁴⁵⁾ ktoré sa nariaďujú.

§ 20

Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003 s výnimkou § 2 písm. h), § 12 ods. 2, § 14 a 19, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikuláš Dzurinda v. r.

⁴²⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky z tretích krajín.

⁴³⁾ § 6 a 13 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z. o zdravotných problémoch a problémoch veterinárnej inšpekcie pri dovoze hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných, čerstvého mäsa alebo mäsových výrobkov z tretích krajín. § 9 až 12 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 299/2003 Z. z.

⁴⁴⁾ § 33 zákona č. 488/2002 Z. z.

⁴⁵⁾ § 33 ods. 9 zákona č. 488/2002 Z. z.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 311/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 92/45/EHS zo 16. júna 1992 o problémoch zdravia ľudí a zdravia zvierat v súvislosti s usmrcovaním voľne žijúcej zveri a uvádzaním zveriny z voľne žijúcej zveri na trh (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 268, 14. 9. 1992, s. 35) v znení

smernice Rady 92/116/EHS zo 17. decembra 1992, ktorou sa mení a aktualizuje smernica 71/118/EHS o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú obchodovanie s čerstvým hydinovým mäsom (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 62, 15. 3. 1993, s. 1),

smernice Rady 96/23/ES z 29. apríla 1996 o opatreniach na monitorovanie určitých látok a ich reziduí v živých zvieratách a živočíšnych produktoch, ktorou sa zrušujú smernice 85/358 a 84/469/EHS a rozhodnutia 89/187/EHS a 91/664/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 125, 23. 5. 1996, s.10),

smernice 97/79/ES z 18. decembra 1997, ktorou sa menia smernice 71/118/EHS, 72/462/EHS, 85/73/EHS, 91/67/EHS, 91/492/EHS, 91/493/EHS, 92/45/EHS a 92/118/EHS; pokiaľ ide o organizáciu veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Európskeho spoločenstva z tretích krajín (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 24, 30. 1. 1998, s. 31).

Smernica Rady a jej zmeny sú preložené do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/21, Bratislava.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 311/2003 Z. z.

ČASŤ A

VŠEOBECNÉ PODMIENKY NA SCHVÁLENIE PREVÁDZKARNÍ NA SPRACOVANIE ZVERINY

1. Prevádzkarne na spracovanie zveriny musia mať minimálne tieto miestnosti:
  - a) dostatočne veľkú chladiarenskú miestnosť na príjem divej zveri,
  - b) miestnosť na prehliadku divej zveri, a ak je to potrebné, na vyvrhovanie, sťahovanie kože a šklbanie divej zveri,
  - c) dostatočne veľkú miestnosť na rozrábanie a inú prípravu, ak sa v prevádzkarni vykonáva; táto miestnosť musí mať vhodné chladiace zariadenie a prístroj na meranie teploty,
  - d) miestnosť na balenie do druhého obalu a expedíciu, ak sa tieto operácie vykonávajú v prevádzkarni na spracovanie zveriny a ak sú splnené podmienky ustanovené v časti H bode 5; ak uvedené podmienky nie sú splnené, musí byť na expedíciu osobitná miestnosť,
  - e) dostatočne veľké chladiarenské alebo mraziarenské miestnosti na skladovanie zveriny z voľne žijúcej zveri.
2. V miestnostiach, kde sa mäso získava, spracúva alebo skladuje, a v priestoroch, ktorými sa prepravuje (ďalej len „miestnosť“), musia byť
  - a) podlahy nepriepustné pre vodu, ktoré sa ľahko čistia a dezinfikujú, sú odolné voči hnilobe a sú položené takým spôsobom, že uľahčujú odtok vody; voda musí byť odvádzaná kanálmi do vpustov vybavených mriežkou a sifónom na zabránenie zápachu, ak ide o
    1. chladiarne alebo chladiarenské alebo mraziarenské miestnosti a chladiarenské sklady, postačuje zariadenie, ktorým možno ľahko odstraňovať vodu,
    2. mraziarenské sklady a priestory a chodby, ktorými sa mäso prepravuje, postačuje podlaha nepriepustná pre vodu a odolná voči hnilobe,
  - b) steny hladké, odolné a nepriepustné so svetlým umývateľným povrchom do výšky najmenej dvoch metrov; v chladiarenských alebo mraziarenských miestnostiach a chladiarenských skladoch musia mať steny umývateľný povrch najmenej do výšky skladovania; spojenia stien a podláh musia byť zaoblené alebo podobne ukončené okrem skladov,
  - c) dvere z pevného, nekorodujúceho materiálu, a ak sú z dreva, s hladkou nepriepustnou povrchovou úpravou na všetkých plochách,
  - d) izolačné materiály odolné voči hnilobe a nezapáchajúce,
  - e) s dostatočnou ventiláciou a dobrým odsávaním pary,
  - f) dostatočne prirodzene alebo umelo osvetlené tak, aby neskresľovali farby,
  - g) stropy čisté a ľahko čistiteľné; ak miestnosť nemá strop, musí tieto požiadavky spĺňať vnútorný povrch zastrešenia.
3. V miestnostiach musí byť
  - a) dostatočný počet zariadení na umývanie a dezinfekciu rúk a čistenie nástrojov teplou vodou umiestnených v čo najväčšej blízkosti k pracovným miestam. Prívod vody nesmie byť ovládateľný rukou alebo ramenom. Na umývanie rúk musia byť tieto zariadenia zásobované teplou vodou a studenou vodou alebo vodou vopred zmiešanou na vhodnú teplotu a čistiacimi prostriedkami a dezinfekčnými prostriedkami a hygienickými prostriedkami na osušenie rúk,
  - b) zariadenia na dezinfekciu nástrojov s horúcou vodou najmenej 82 °C.
4. Prevádzkareň na spracovanie zveriny musí mať vhodné opatrenie na ochranu proti škodcom, ako je hmyz a hlodavce.
5. V prevádzkarni na spracovanie zveriny musí byť:
  - a) nástroje a pracovné zariadenie, ako sú stoly na rozrábku, stoly s odnímateľným povrchom na rozrábku, nástroje, kontajnery, posuvné pásy a pily zhotovené z materiálu odolného voči korózii, ktorý nezhoršuje kvalitu mäsa a je ľahko čistiteľný a dezinfikovateľný; povrchy, ktoré prichádzajú do styku alebo môžu prísť do styku s mäsom vrátane zvarov a spojov, musia byť udržiavané hladké; používanie dreva sa zakazuje okrem miestností, kde sa skladuje mäso hygienicky balené v druhom obale,
  - b) nehrdzavejúce vybavenie a zariadenia, ktoré spĺňajú hygienické požiadavky na
    1. manipuláciu s mäsom,
    2. skladovanie kontajnerov s mäsom takým spôsobom, že ani mäso ani kontajnery s ním neprichádzajú do priameho styku s podlahou alebo so stenami,
  - c) zariadenie vrátane vhodne usporiadaných a vybavených priestorov na príjem, kontrolu a triedenie a na hygienické zaobchádzanie s mäsom a jeho ochranu počas nakládky a vykládky,

- d) osobitné nekorodujúce nepriepustné kontajnery s krytom a uzáverom na predchádzanie odnímaniu jeho obsahu nepovolanými osobami, vyhradené výlučne na uchovávanie mäsa, ktoré nie je určené na spotrebu ľuďmi, alebo uzamykateľnú miestnosť na takéto mäso, ak sú jeho množstvá veľké alebo ak sa toto mäso neodstraňuje alebo neničí na konci každého pracovného dňa; ak sa toto mäso odstraňuje cez potrubia alebo sklzy, musia byť skonštruované a inštalované tak, aby sa zabránilo akémukoľvek riziku kontaminácie mäsa,
  - e) zariadenie na hygienické skladovanie materiálov na balenie do priameho obalu a balenie do druhého obalu, ak sa tieto činnosti v prevádzkarni vykonávajú.
6. Miestnosti musia byť vybavené chladiacim zariadením na udržiavanie vnútornej teploty mäsa predpísanej týmto nariadením; toto zariadenie musí mať systém odvodu kondenzovanej vody bez akejkoľvek možnosti kontaminácie mäsa.
  7. Miestnosti musia mať dostatočné zásobovanie pitnou vodou pod tlakom. Povoľuje sa používanie úžitkovej vody vo výnimočných prípadoch na produkciu technickej pary, protipožiarne účely a ochladzovanie chladiarenských zariadení alebo mraziarenských zariadení, ak sú potrubia na tento účel inštalované tak, že vylučujú použitie tejto vody na iné účely a nepredstavujú žiadne riziko s prihliadnutím na kontamináciu mäsa úžitkovou vodou. Potrubia na úžitkovú vodu musia byť zreteľne odlišené od potrubí používaných na pitnú vodu.
  8. V miestnosti musí byť dostatočné zásobovanie teplou vodou vyrobenou z pitnej vody.
  9. V miestnosti musí byť systém odstraňovania tekutých a pevných odpadov, ktorý spĺňa hygienické požiadavky.
  10. Prevádzkarne na spracovanie zveriny musia mať primerane vybavenú uzamykateľnú miestnosť na výlučné používanie zamestnancami orgánu veterinárnej a potravinovej správy, alebo ak ide o sklady, iné vhodné zariadenia.
  11. V miestnosti musí byť zariadenie umožňujúce vykonávať veterinárne prehliadky a inšpekcie podľa tohto nariadenia v každom čase.
  12. V prevádzkarni na spracovanie zveriny musí byť dostatočný počet šatní s hladkými, pre vodu nepriepustnými, umývateľnými stenami a podlahami, umývadlami, sprchami a splachovacími záchodmi vybavenými tak, aby sa chránili čisté časti budovy pred kontamináciou; záchody sa nesmú otvárať priamo do pracovných miestností; sprchy nie sú potrebné v mraziarenských skladoch, ktoré prijímajú a skladujú len hygienicky balené mäso v druhom obale; umývadlá musia mať prívod teplej vody a studenej vody alebo vody vopred zmiešanej na vhodnú teplotu, prostriedky na umývanie a dezinfekciu rúk a hygienické prostriedky na osušenie rúk; prívod vody do umývadiel nesmie byť ovládateľný rukou alebo ramenom; v blízkosti záchodov musí byť dostatočný počet takýchto umývadiel.
  13. V prevádzkarni na spracovanie zveriny musí byť miesto a vhodné zariadenie na čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov okrem mraziarenských skladov, kde sa prijíma a odosiela len hygienicky balené mäso v druhom obale; ďalej miesto a vhodné zariadenie na čistenie a dezinfekciu dopravných prostriedkov. Vybavenie prevádzkarne takýmito zariadeniami nie je potrebné, ak sa dopravné prostriedky čistia a dezinfikujú v iných úradne povolených zariadeniach.
  14. V prevádzkarni na spracovanie zveriny musí byť miestnosť alebo bezpečné miesto, alebo zariadenie na skladovanie čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a podobných látok.

ČASŤ B

HYGIENA ZAMESTNANCOV, PRIESTOROV A ZARIADENIA PREVÁDZKARNÍ

1. Od zamestnancov sa vyžaduje absolútna čistota; dôsledne čisté musia byť aj priestory a zariadenia, a najmä
  - a) zamestnanci, ktorí pracujú alebo manipulujú so zverinou alebo sa zdržiavajú v miestnostiach a priestoroch, kde sa so zverinou zaobchádza, balí alebo sa prepravuje, musia nosiť čisté a ľahko čistiteľné pokrývky hlavy, ktoré úplne zakrývajú vlasy a pracovnú obuv, svetlé pracovné odevy, a ak treba, aj pokrývky šije alebo iné ochranné odevy; zamestnanci, ktorí pracujú alebo manipulujú s mäsom, musia mať čisté pracovné odevy na začiatku každého pracovného dňa a počas dňa si musia tieto odevy podľa potreby vymieňať za čisté a musia si umývať a dezinfikovať ruky vždy pred vstupom do prevádzkových priestorov, niekoľkokrát počas pracovného dňa a po každom prerušení práce; osoby, ktoré prišli do styku s infikovanou zverou alebo infikovaným mäsom, si musia bezprostredne po tom dôkladne umyť ruky a predlaktia teplou vodou, a potom si ich vydezinfikovať; v pracovných miestnostiach, v skladoch, v priestoroch na príjem, na vykládku a triedenie zveriny, v priestoroch expedície zveriny a jej nakládky a v iných priestoroch, ako aj v chodbách a priestoroch, ktorými sa zverina v rámci prevádzkarne prepravuje, je zakázané fajčiť,
  - b) do prevádzkarne nesmie mať prístup žiadne zviera; hlodavce, hmyz a iné škodce sa musia systematicky ničiť,
  - c) vybavenie, zariadenia a nástroje, ktoré sa používajú pri práci s mäsom, sa musia udržiavať v čistote a dobrom technickom stave; musia sa dôsledne čistiť a dezinfikovať niekoľkokrát počas pracovného dňa, na konci pracovného dňa a vždy pred opätovným použitím, ak boli znečistené.
2. Priestory, miestnosti, nástroje a výrobné zariadenie sa nemôžu používať na iné účely, ako je práca s čerstvým mäsom, hydínovým mäsom alebo zverinou. Rozrábanie tiel voľne žijúcej srstnatej zveri alebo pernatej zveri sa musí vykonávať v inom čase ako rozrábanie čerstvého mäsa alebo hydínového mäsa, alebo králičieho mäsa

- a pred opätovným použitím na rozrábanie mäsa z iných druhov zvierat sa rozrábkareň musí úplne vyčistiť a vydezinfikovať. Nástroje na rozrábanie mäsa možno používať len na tento účel.
3. Pracovné nástroje a pomôcky sa nesmú ponechávať zabodnuté v mäse; čistenie mäsa útierkami alebo inými podobnými materiálmi a nafukovanie je zakázané.
  4. Mäso, kontajnery alebo obaly s ním nesmú prichádzať do priameho styku s podlahou.
  5. Na všetky účely v prevádzkarni sa musí používať pitná voda. Úžitková voda sa môže používať len vo výnimočných prípadoch na výrobu technickej pary, ak potrubia s úžitkovou vodou sú inštalované tak, že sa vylučuje použitie úžitkovej vody na iné účely, a táto voda nepredstavuje žiadne nebezpečenstvo kontaminácie mäsa. Okrem toho sa môže úžitková voda používať vo výnimočných prípadoch na ochladzovanie chladiacich a mraziacich zariadení. Potrubia na úžitkovú vodu musia byť zreteľne odlišené od potrubí na pitnú vodu.
  6. Posýpanie podláh pracovných miestností a miestností na skladovanie mäsa pilinami alebo inými podobnými látkami a materiálmi je zakázané.
  7. Čistiace prostriedky, dezinfekčné prostriedky a obdobné látky sa musia používať takým spôsobom, aby nepriaznivo neovplyvňovali pracovné nástroje a výrobné zariadenia a mäso. Tieto pracovné nástroje a zariadenia sa po použití čistiacich a dezinfekčných prostriedkov musia dôkladne opláchnuť pitnou vodou.
  8. Osobám, ktoré by mohli kontaminovať mäso, sa zakazuje pracovať s ním alebo s ním manipulovať. Osoby prijímané do zamestnania v prevádzkarni na spracovanie zveriny, ktoré vykonávajú prácu s mäsom alebo s ním manipulujú, musia mať platný zdravotný preukaz,¹⁾ ktorým sa preukazuje, že sa podrobili lekárskemu vyšetreniu a že sú zdravotne spôsobilé pre toto zamestnanie.

ČASŤ C

HYGIENA PRÍPRAVY ZVERINY Z VOĽNE ŽIJÚCEJ ZVERI, ROZRÁBANIA A ZAOBCHÁDZANIA SO ZVERINOU Z VOĽNE ŽIJÚCEJ ZVERI

1. Voľne žijúca zver musí byť ihneď po usmrtení pripravená takto:
  - a) veľká voľne žijúca zver musí byť otvorená a vyvrhnutá a orgány dutiny hrudnej, aj keď sú oddelené od tela, a ďalej pečeň a slezina musia sprevádzať zver a musí byť zabezpečená ich identita takým spôsobom, aby úradný veterinárny lekár mohol vykonať prehliadku vnútornosti po usmrtení v spojitosti so zvyšným telom zveri; ostatné orgány dutiny brušnej musia byť odstránené a prehliadnuté na mieste. Hlava sa môže oddeliť ako trofej,
  - b) malá voľne žijúca zver musí byť bez dotknutia postupu uvedeného v § 3 ods. 1 písm. a) bode 3 úplne alebo čiastočne vypitvaná na mieste alebo v prevádzkarni na spracovanie zveriny, ak je zver dopravená do tejto prevádzkarne pri teplote prostredia, ktorá neprekračuje 4 °C, do 12 hodín od usmrtenia.
2. Voľne žijúca zver sa musí bezprostredne po vykonaní úkonov uvedených v bode 1 vychladiť na vnútornú teplotu +7 °C alebo nižšiu; ak ide o veľkú zver, na teplotu +4 °C, alebo nižšiu, ak ide o malú zver. Ak nie je vonkajšia teplota dostatočne nízka, musí sa usmrtená zver premiestniť čo najskôr, a v každom prípade najdlhšie do 12 hodín po usmrtení do prevádzkarne na spracovanie zveriny alebo do zberného strediska a musia sa dodržať tieto požiadavky:
  - a) veľká zver sa musí prepravovať do prevádzkarne na spracovanie čo najskôr po vykonaní úkonov uvedených v bode 1 za vyhovujúcich hygienických podmienok, a najmä sa musí zabrániť jej hromadeniu a preprave vo vrstvách,
  - b) počas prepravy do prevádzkarne na spracovanie zveriny musí byť voľne žijúca zver sprevádzaná certifikátom vystaveným úradným veterinárnym lekárom, ktorý potvrdzuje vyhovujúci výsledok prehliadky a stanovuje približný čas usmrtenia.
3. Vyňatie vnútorností, ak sa to nevykonalo na mieste, sa musí vykonať bez zbytočného omeškania po príchode do prevádzkarne na spracovanie zveriny okrem prípadu uvedeného v § 3 ods. 1 písm. e). Pľúca, srdce, pečeň, slezina a mediastinum môžu byť buď oddelené, alebo ponechané v prirodzenom spojení s telom.
4. Až do ukončenia prehliadky nesmú telá a orgány neprehliadnutej zveri prichádzať do styku s telami a orgánmi zveri, ktorá už bola prehliadnutá, a oddeľovanie, odstraňovanie, rozrábanie a ďalšie ošetrovanie tela pred ukončením prehliadky sa zakazuje.
5. Pozastavené mäso alebo posúdené ako nepožiteľné na spotrebu ľuďmi, ako aj žalúdky, črevá a nejedlé vedľajšie produkty nesmú prichádzať do styku s mäsom posúdeným ako požiteľné pre ľudí a mäso posúdené ako nepožiteľné na spotrebu ľuďmi, ako aj žalúdky, črevá a nejedlé vedľajšie produkty sa musia umiestniť čo najskôr do osobitných miestností alebo kontajnerov umiestnených, skonštruovaných a usporiadaných takým spôsobom, aby sa zabránilo akejkoľvek kontaminácii iného mäsa.
6. Úprava a opracovanie, manipulácia, ďalšie ošetrovanie a preprava mäsa vrátane orgánov sa musia vykonávať

¹⁾ § 33 a 34 výnosu Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 20. mája 1996 č. 981/1996, ktorým sa vydáva prvá časť a prvá, druhá a tretia hlava druhej časti Potravinového kódexu Slovenskej republiky (oznámenie č. 195/1996 Z. z.).

§ 21 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 79/1997 Z. z. o opatreniach na predchádzanie prenosným ochoreniam v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 54/2000 Z. z.

tak, aby sa dodržali všetky hygienické požiadavky; ak sa toto mäso balí do druhého obalu, musia sa splniť požiadavky uvedené v časti H. Mäso zabalené v druhom obale sa nesmie skladovať v jednej spoločnej miestnosti s mäsom nezabaleným v druhom obale.

7. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky môže určiť osobitné zásady prehliadky trofejí, ktoré si ponechávajú poľovníci.

ČASŤ D

POŽIADAVKY NA ZVERINU Z VOĽNE ŽIJÚCEJ ZVERI URČENÚ NA ROZRÁBANIE

1. Rozrábanie a delenie na menšie časti, ako sú telá, alebo ak ide o veľkú voľne žijúcu zver, ako sú polovičky tiel, vykosťovanie je povolené len v prevádzkarni na spracovanie zveriny schválenej podľa § 7 a vybavenej miestnosťou na sťahovanie koží a miestnosťou na rozrábanie.
2. Prevádzkovateľ alebo zodpovedný zástupca prevádzkarne na spracovanie zveriny musí uľahčiť činnosti pri dozore v prevádzkarni a najmä všetky manipulácie, ktoré sa považujú pri tom za potrebné, a musí poskytnúť orgánu veterinárnej správy, ktorý vykonáva dozor, potrebné zariadenia. Najmä musí byť schopný na požiadanie informovať úradného veterinárneho lekára, ktorý vykonáva dozor, o zdroji mäsa privezeného do prevádzkarne a o pôvode usmrtenej zveri.
3. Zverina z voľne žijúcej zveri sa musí
  - a) prisúvať do pracovných miestností postupne a v potrebnom množstve. Po rozrobení, a ak sa vykonáva po zabalení do druhého obalu, sa musí čo najskôr premiestniť do vhodných chladiarenských alebo mraziarenských miestností,
  - b) pri vstupe do miestnosti na rozrábanie skontrolovať; ak sa vykoná jej úprava, pracovné miesto na tieto operácie musí byť vybavené vhodnými zariadeniami a dostatočne osvetlené,
  - c) počas rozrábania, vykosťovania, balenia do priameho obalu a do druhého obalu udržiavať trvale na vnútornej teplote +7 °C alebo nižšej, ak ide o veľkú voľne žijúcu zver, alebo na teplote +4 °C alebo nižšej, ak ide o malú voľne žijúcu zver; počas rozrábania teplota prostredia v miestnosti rozrábkarne nesmie prevýšiť +12 °C,
  - d) pri rozrábaní spracovávať takým spôsobom, aby sa zabránilo každému znečisteniu zveriny z voľne žijúcej zveri. Úlomky kostí a krvné zrazeniny a podliatiny sa musia odstrániť; mäso získané rozrábaním, ktoré nie je určené na spotrebu ľuďmi, sa musí priebežne hneď, ako je rozrobené, zhromažďovať v zariadeniach, kontajneroch alebo miestnostiach uvedených v časti A bode 5 písm. d).

ČASŤ E

PREHLIADKA PO USMRTENÍ

1. Všetky časti voľne žijúcej zveri musia byť prehliadnuté do 18 hodín od prijatia v prevádzkarni na spracovanie zveriny, aby sa určilo, či je zverina z nej požívateľná pre ľudí, a najmä telové dutiny musia byť otvorené tak, aby sa umožnila vizuálna prehliadka.
2. Ak to úradný veterinárny lekár požaduje, musí sa pozdĺžne rozseknúť chrbtica a hlava.
3. Pri prehliadke po usmrtení musí úradný veterinárny lekár vykonať
  - a) vizuálnu prehliadku tela voľne žijúcej zveri a orgánov, ktoré k nemu patria; ak na základe výsledkov vizuálnej prehliadky nie je možné vykonať posúdenie, musí sa vykonať podrobnejšia prehliadka vrátane laboratórneho vyšetrenia. Táto podrobnejšia prehliadka môže byť obmedzená na určitý počet vzoriek dostatočný na posúdenie všetkej zveri usmrtenej počas poľovačky,
  - b) vyšetrenie odchýlok konzistencie, farby a pachu,
  - c) prehmatanie orgánov voľne žijúcej zveri, ak to považuje za potrebné,
  - d) analýzu reziduí odberom vzoriek najmä vtedy, ak je závažný dôvod na toto vyšetrenie. Ak sa vykonáva podrobnejšia prehliadka na základe vážneho dôvodu, úradný veterinárny lekár musí zver pozastaviť a počkať do ukončenia vyšetrení, kým vyvodí záver z takejto prehliadky a posúdi všetku zver usmrtenú počas určitej poľovačky alebo jej časť, pri ktorej možno na základe okolností predpokladať, že má rovnaké odchýlky,
  - e) zisťovanie vlastností a príznakov, ktoré poukazujú, že mäso predstavuje zdravotné riziko; toto sa vzťahuje najmä na tieto prípady:
    1. abnormálne správanie sa alebo narušenie celkového stavu živého zvieratá hlásené poľovníkom,
    2. prítomnosť nádorov alebo abscesov, ak sú početné alebo postihujú rôzne vnútorné orgány alebo svaly,
    3. artritídu, orchitídu, zmeny v pečeni alebo slezine, zápal čriev alebo pupočnej krajiny,
    4. prítomnosť cudzích telies v telových dutinách, najmä v žalúdku a črevách alebo v moči alebo pri odchýlkach farby pobrušnice alebo pohrudnice,
    5. pri nadmernom obsahu plynov v gastrointestinálnom trakte s odchýlkami farby vnútorných orgánov,
    6. pri výrazných odchýlkach farby, konzistencie a vône svalového tkaniva alebo orgánov,
    7. pri otvorených zlomeninách, ktoré nemožno priamo spájať s poranením pri ulovení,
    8. pri vychudnutosti alebo pri generalizovaných alebo lokalizovaných opuchoch,
    9. pri príznakoch, že medzi orgánmi a pohrudnicou alebo pobrušnicou boli čerstvé zrazy alebo nálepy,

10. pri iných zjavných výrazných zmenách, ako sú napríklad odchýlky farby alebo hniloba.
4. Úradný veterinárny lekár musí posúdiť ako nepoživatelné a nariadiť zabavenie akejkoľvek zveriny voľne žijúcej zveri, ak
    - a) vykazuje lézie okrem čerstvých poranení, ktoré vznikli následkom ulovenia, alebo lokalizovaných malformácií alebo odchýlok, ak tieto lézie, malformácie alebo odchýlky spôsobujú nepoživatelnosť zveriny pre ľudí alebo nebezpečenstvo pre zdravie ľudí,
    - b) bola ulovená nedovoleným spôsobom,
    - c) sa pri prehliadke po usmrtení u nej zistili nálezy uvedené v bode 3 písm. e),
    - d) malá zver bola posúdená ako nepoživatelná na základe výsledkov prehliadky podľa § 3 ods.1 písm. e) bodu 4,
    - e) sa u nej zistila infestácia trichinelami.
  5. V prípade pochybností môže úradný veterinárny lekár vykonať ďalšie rezy a prehliadky príslušných častí zvierat potrebné na získanie konečného rozhodnutia o mäse. Ak úradný veterinárny lekár zistí, že sú zjavne porušované hygienické požiadavky podľa tejto prílohy, alebo sa bráni riadnemu výkonu zdravotnej prehliadky, je oprávnený vykonať opatrenia vzhľadom na používanie zariadení alebo priestorov a vykonať všetky potrebné opatrenia vrátane prerušenia výrobného procesu.
  6. Výsledky zdravotných prehliadok po usmrtení musí úradný veterinárny lekár zaznamenávať, a ak sa diagnostikuje choroba prenosná na človeka, uvedená v § 3 ods.1 písm. e) bode 3 alebo v § 9, musí to oznámiť príslušnému orgánu veterinárnej správy, ktorý vykonáva dozor v poľovnom revíri, z ktorého voľne žijúca zver pochádzala, ako aj osobe zodpovednej za tento revír.

ČASŤ F

ZDRAVOTNÁ KONTROLA DELENEJ A SKLADOVANEJ ZVERINY Z VOĽNE ŽIJÚCEJ ZVERI

1. Obsahom dozoru vykonávaného úradným veterinárnym lekárom je
  - a) dozor nad vstupom a výstupom mäsa z prevádzkarne,
  - b) zdravotná prehliadka mäsa držaného v prevádzkarni na spracovanie zveriny,
  - c) zdravotná prehliadka mäsa pred rozrábaním a vtedy, keď je expedované z prevádzkarne podľa písmena b),
  - d) dozor nad čistotou priestorov, zariadení a nástrojov podľa častí A a B a hygienou zamestnancov vrátane ich odevov.
2. Úradný veterinárny lekár môže vykonať aj úkony, ak je to potrebné, na zabezpečenie plnenia požiadaviek podľa tohto nariadenia.

ČASŤ G

OZNAČOVANIE ZDRAVOTNOU ZNAČKOU

1. Označovanie zdravotnou značkou sa musí vykonávať na zodpovednosť úradného veterinárneho lekára, ktorý musí na tento účel držať
  - a) nástroje na vykonávanie označovania mäsa zdravotnou značkou, ktoré môže vydať odborne spôsobilým osobám (ďalej len „veterinárny technik“), a to len v aktuálnom čase označovania a na čas potrebný na tento účel,
  - b) etikety a priame obaly, ktoré sú už vopred označené značkami, odtlačkami pečiatok alebo plombami podľa bodu 2 alebo 3; tieto etikety, priame obaly, pečiatky alebo plomby musí vydávať v požadovanom množstve len veterinárnym technikom a len na čas, keď sa musia použiť.
2. Zdravotná značka musí byť
  - a) päťuholníková značka, ktorá obsahuje v dokonale čitateľnej forme tieto údaje:
    1. v hornej časti plný názov alebo skratku názvu krajiny odoslania veľkými písmenami, ak ide o členské štáty Európskych spoločenstiev, písmenami: B, D, DK, EL, ESP, F, IRL, I, L, NL, P, UK, RSM, AT, FI, SE; ak ide o Slovenskú republiku od 1. januára 2004, písmenami SK,
    2. v strede veterinárne schvaľovacie číslo prevádzkarne na spracovanie zveriny, alebo ak je to vhodné, rozrábkarne,
    3. v dolnej časti jednu z týchto skratiek : CEE, EEOF, EWG, EOK, EEC, EEG, CE-RSM, ETY, ak ide o členské štáty Európskych spoločenstiev, alebo ak ide o tretiu krajinu, skratku, ktorá identifikuje tretiu krajinu pôvodu zveriny, ak ide o Slovenskú republiku od 1. januára 2004, písmenami SK; výška písmen a číslic musí zodpovedať požiadavkám uvedeným v osobitnom predpise podľa § 20, ak ide o veľkú voľne žijúcu zver, alebo ak ide o malú voľne žijúcu zver,
  - b) päťuholníková pečiatka dostatočne veľká na to, aby obsahovala údaje uvedené v písmene a),
  - c) materiály použité na označovanie zdravotnou značkou musia spĺňať všetky hygienické požiadavky uvedené v písmene a) a musia byť označené čitateľne.
3. Označovanie zdravotnou značkou podľa odseku 2 sa musí použiť
  - a) na nebalené telá,
  - b) na obaly alebo viditeľne pod priamymi obalmi alebo inými obalmi balených tiel,

- c) na obaly alebo viditeľne pod priamymi obalmi alebo inými obalmi častí tiel alebo vedľajších produktov a vnútorností balených v malom množstve.
- 4. Označovanie zdravotnou značkou podľa bodu 2 sa musí použiť na veľké balenia.
- 5. Osobitná zdravotná značka, ktorá sa musí použiť na zverinu z voľne žijúcej zveri určenú výlučne na domáci trh v Slovenskej republike, pozostáva z kružnice s tesne vpísaným štvorcom, ktorá obsahuje
  - a) v hornej časti skratku názvu okresu, v ktorom sa nachádza povolená prevádzkareň,
  - b) v strede úradné veterinárne čísla prevádzkarne povolenej na spracovanie zveriny,
  - c) v dolnej časti slová „Slovenská republika“,
  - d) písmená 0,8 cm vysoké a číslice 1,1 cm vysoké.
- 6. Ostatné požiadavky podľa bodov 1, 2 písm. b) a c) platia rovnako na označovanie zveriny podľa bodu 3.

ČASŤ H

BALENIE ZVERINY Z VOĽNE ŽIJÚCEJ ZVERI DO PRIAMEHO OBALU A DO DRUHÉHO OBALU

1. Obalové materiály vrátane druhých obalov, ako sú prepravné boxy a kartónové škatule, musia spĺňať hygienické požiadavky, a to najmä
  - a) nesmú narúšať organoleptické vlastnosti zveriny,
  - b) nesmú prenášať na zverinu látky nebezpečné alebo škodlivé zdraviu ľudí,
  - c) musia byť dostatočne pevné, aby zabezpečovali účinnú ochranu zveriny pri preprave a manipulácii s ňou.
2. Druhý obal nemožno používať opätovne na balenie zveriny z voľne žijúcej zveri, ak nie sú z nehrdzavejúceho materiálu, ktorý sa ľahko čistí a dezinfikuje materiál, a ak neboli vopred vyčistené a vydezinfikované.
3. Ak sa delená zverina z voľne žijúcej zveri balí do priameho obalu, musí sa vykonávať bezprostredne po delení a v súlade s hygienickými požiadavkami. Prvý obal musí byť priehľadný a bezfarebný a musí spĺňať požiadavky podľa bodu 1 písm. a) a b); nemožno ho znovu použiť na balenie zveriny z voľne žijúcej zveri do prvého obalu.
4. Do priameho prvého obalu balená zverina sa musí zabaliť aj do druhého obalu.
5. Ak priamy prvý obal spĺňa všetky rovnaké ochranné požiadavky ako druhý obal, nemusí byť bezfarebný a priehľadný a uloženie do druhého obalu podľa bodu 3 nie je potrebné, ak sú splnené všetky ostatné požiadavky podľa bodov 1 a 2.
6. Rozrábanie zveriny, jej vykosťovanie, balenie do priameho obalu a balenie do druhého obalu možno vykonávať v jednej miestnosti, ak sú splnené tieto požiadavky:
  - a) miestnosť je dostatočne veľká, vybavená a usporiadaná tak, aby bolo zabezpečené hygienické vykonávanie všetkých operácií,
  - b) priame prvý obaly a druhý obaly sú ihneď po ich výrobe úplne uzavreté do vlastných ochranných obalov; tieto ochranné obaly musia byť pri preprave do prevádzkarne na spracovanie zveriny chránené pred poškodením a musia sa skladovať za hygienických podmienok v samostatnej miestnosti prevádzkarne,
  - c) miestnosť na skladovanie obalových materiálov je bez prachu a škodcov a nesmie byť ani vzduchom spojená s miestnosťami obsahujúcimi látky, ktoré by mohli kontaminovať zverinu; obaly sa nesmú skladovať na podlahe,
  - d) druhý obal sa pred prenesením do miestnosti na balenie zveriny za hygienických podmienok poskladajú,
  - e) druhý obal sa hygienickým spôsobom prepraví do miestnosti, v ktorej sa zverina balí, a bezodkladne použijú; nesmú s nimi manipulovať zamestnanci, ktorí manipulujú so zverinou,
  - f) bezprostredne po zabalení do druhého obalu sa zverina umiestni do skladu na to určeného.
7. Druhý obal podľa bodov 1 až 6 môže obsahovať len delenú zverinu z rovnakého živočíšneho druhu.

ČASŤ I

ZDRAVOTNÝ CERTIFIKÁT

1. Originálne vyhotovenie zdravotného certifikátu, ktorý musí sprevádzať počas prepravy zásielku zveriny z voľne žijúcej zveri do miesta určenia, musí byť vystavené úradným veterinárnym lekárom v čase nakládky.
2. Certifikát musí zodpovedať formou a obsahom vzoru uvedenému v prílohe č. 3 a musí byť vystavený najmenej v úradnom jazyku alebo jazykoch miesta určenia. Musí pozostávať z jedného listu.

ČASŤ J

SKLADOVANIE

Po prehliadke po usmrtení sa musí zverina z voľne žijúcej zveri schladiť alebo zmraziť a uchovávať pri teplote,

ktorá nesmie v žiadnom čase prekročiť pri chladenom mäse 4 °C, ak ide o malú zver, a 7 °C, ak ide o veľkú zver, alebo -12 °C, ak ide o mrazené mäso.

ČASŤ K

PREPRAVA

1. Zverina z voľne žijúcej zveri sa musí odosielať takým spôsobom, aby bola počas prepravy chránená pred všetkým, čo by ju mohlo kontaminovať alebo poškodiť s prihliadnutím na dĺžku a podmienky prepravy a na použitý dopravný prostriedok. Vozidlá použité na túto prepravu musia byť najmä vybavené takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že nebudú prekročené teploty uvedené v časti J.
2. Zverina z voľne žijúcej zveri sa nesmie prepravovať vo vozidle alebo v kontajneri, ktorý nie je čistý a nebol vydezinfikovaný.
3. Telá alebo polovičky tiel okrem mrazeného mäsa baleného v druhom obale v súlade s hygienickými požiadavkami musia byť počas prepravy, okrem vzdušnej prepravy, zavesené. Ostatné diely musia byť zavesené alebo uložené na podložkách, ak nie sú balené v druhom obale alebo uložené v nehrdzavejúcich kontajneroch. Tieto podložky, obaly a kontajnery musia, najmä pokiaľ ide o druhé obaly, spĺňať hygienické požiadavky podľa tohto nariadenia. Opakovane môžu byť použité len po vyčistení a vydezinfikovaní.
4. Úradný veterinárny lekár musí zabezpečiť pred nakládkou, že dopravný prostriedok a podmienky nakládky spĺňajú hygienické požiadavky podľa tejto časti.

Príloha č. 3**k nariadeniu vlády č. 311/2003 Z. z.****VZOR**

**ZDRAVOTNÝ/ZVEROZDRAVOTNÝ CERTIFIKÁT PRE ZVERINU
Z VOĽNE ŽIJÚCEJ ZVERI¹⁾ URČENÚ NA ZASLANIE DO ČLENSKÉHO ŠTÁTU PO TRANZITE
CEZ TRETIU KRAJINU**

Exportujúca krajina: .....

Ministerstvo: .....

Príslušná služba: .....

Ref ²⁾): .....

I. Identifikácia mäsa

Zverina z voľne žijúcej zveri z: .....

(živočíšny druh)

Druh dielov: .....

Druh balenia: .....

Počet obalov: .....

Netto hmotnosť: .....

II. Pôvod mäsa

Adresa [adresy a veterinárne schvaľovacie číslo(a) prevádzkarne (ní⁴⁾): .....

.....

.....

Adresa [adresy a veterinárne schvaľovacie číslo(čísla) schválenej rozrábkarne(ní⁴⁾): .....

.....

.....

III. Určenie zveriny z voľne žijúcej zveri

Mäso bude zaslané z:.....

(miesto nakládky)

do:.....

(krajina a miesto určenia)

týmto dopravným prostriedkom³⁾ : .....

Meno, priezvisko a adresa odosielateľa:.....

.....

¹⁾ Zverina z voľne žijúcej zveri, ktorá nebola ošetrovaná inak ako schladením alebo zmrazením na zabezpečenie jej trvanlivosti.

²⁾ Nepovinné.

³⁾ Vyznačiť číslo alebo registračné číslo (železničné vagóny alebo vozidlá), číslo letu (vzdušná preprava) alebo meno (lod).

⁴⁾ Nehodiace sa prečiarknite.

Meno, priezvisko a adresa príjemcu:

.....
.....

IV. Zdravotné potvrdenie

Ja dole podpísaný úradný veterinárny lekár osvedčujem, že:

- a) zverina z voľne žijúcej zveri z opísaných druhov bola získaná v prevádzkarni na spracovanie zveriny umiestnenej v regióne alebo oblasti, ktorá podlieha obmedzeniam z dôvodov zdravia zvierat a bola uvoľnená ako požívateľná na spotrebu ľuďmi po veterinárnej prehliadke vykonanej v súlade so smernicou 92/45/EHS,⁵⁾
- b) dopravné prostriedky alebo kontajnery a podmienky nakládky tejto zásielky spĺňajú hygienické požiadavky ustanovené v uvedenej smernici,
- c) zverina z voľne žijúcej zveri⁶⁾ je určená na zaslanie do členského štátu po tranzite cez tretiu krajinu.

V:.....dňa:.....

.....
(podpis úradného veterinárneho lekára)

---

⁵⁾ Vrátane trichinoskopického vyšetrenia podľa článku 3.

⁶⁾ Nehodiace sa prečiarknite.